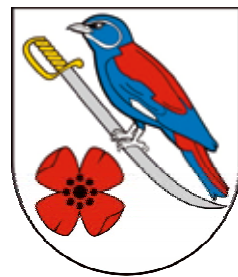

**R
A
Z
E
M**

Biuletyn Informacyjny

**GMINA
KRASNE**

Kwartalnik

ISSN 2392-1722

Nr 37 (1/2024)

Ważne telefony

Kwartalnik
Biuletyn Informacyjny
„Razem”

Wydawca:

Gmina Krasne
36-007 Krasne 121
tel.: 17 23 00 200
www.gminakrasne.pl

Adres redakcji:

Gminny Ośrodek Kultury
i Biblioteka w Krasnem
36-007 Krasne 743
tel.: 17 23 00 347
www.gokkrasne.pl
poczta@gokkrasne.pl

Zespół redakcyjny:

Lidia Hajduk
Georgina Giedlarowicz
Ireneusz Śpiwła
Małgorzata Antczak

Opracowanie graficzne:

Marcin Kipisz | Małe Sztuki

ISSN 2392-1722

Nakład: 3 000 egz.

Do druku oddano: 23.02.2024 r.

Na okładce:

Wzgórze Marii Magdaleny
w Malawie, Gminne Przedszkole
w Strażowie, Budowa oczyszczalni
ścieków w Krasnem, Pumptrack
w Palikówce, Droga Krasne-Zachód.
Fot. D. Bazan, M. Słota, R. Żołynia,
W. Nowak

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za zamieszczone reklamy oraz za treści
autoryzowane i zastrzega sobie prawo
do skracania tekstów

Biuletyn jest rozpowszechniany
bezpłatnie

URZĄD GMINY KRASNE I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE	NR POK.	NR TEL.
Sekretariat	18	17 23 00 200
Urząd Stanu Cywilnego, Ewidencja Ludności, Dowody Osobiste	1	17 23 00 233/234/235
Informacja – Biuro podawcze, Program „Czyste Powietrze”	3	17 23 00 240
Opłata za odpady komunalne		17 23 00 237
Działalność gospodarcza		17 23 00 238
Promocja gminy, współpraca z organizacjami pozarządowymi	3A	17 23 00 212
Obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe	4	17 23 00 236
Obsługa informatyczna	15	17 23 00 216/217
Obsługa prawna	25	17 23 00 214
Biuro Rady Gminy Krasne, kadry	26	17 23 00 213
Planowanie przestrzenne, warunki zabudowy	27	17 23 00 218, 246/243
Ochrona środowiska, gospodarka odpadami	28	17 23 00 239/222
Geodezja, gospodarka nieruchomościami, numeracja porządkowa bud.	23	17 23 00 208/209/242
Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych	24	17 23 00 206
Zarządzanie infrastrukturą drogową i transport publiczny		17 23 00 221
Inwestycje drogowe	21	17 23 00 204
Inwestycje komunalne i kubaturowe		17 23 00 219
Podatki	7	17 23 00 223/224
Księgowość	5, 13	17 23 00 227/229/231
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem – Kierownik	10	17 23 00 261
Pracownicy socjalni	8, 12	17 23 00 256/257/266/267
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, karta dużej rodziny	11	17 23 00 262/263/264
Asystent rodziny	Sutereny	17 23 00 268
Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (bezpłatne i indywidualne konsultacje psychologiczne, prawne, pedagogiczne oraz z terapeutą uzależnień)		17 23 00 261/264
Zakład Usług Komunalnych w Krasnem – Biuro Obsługi Klienta		17 23 00 275
Pogotowie wodno-kanalizacyjne		17 23 00 280 / kom. 510 206 751
Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Obsługi Szkół w Krasnem		17 23 00 290
Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem		17 23 00 347
Dzienny Dom Pomocy w Krasnem		17 23 00 380
JEDNOSTKI OŚWIATOWE		
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krasnem		17 23 00 306/307
Zespół Szkół w Malawie		17 23 00 315
Zespół Szkół w Strażowie		17 23 00 325
Szkoła Podstawowa w Palikówce		17 23 00 335
Gminne Przedszkole w Krasnem		17 23 00 311/312
Gminne Przedszkole w Malawie		17 23 00 320
Gminne Przedszkole w Strażowie		17 23 00 330
Gminne Przedszkole w Palikówce		17 23 00 340
Publiczny Żłobek w Krasnem		17 23 00 375
DZIELNICOWI		
Malawa, Strażów, Palikówka		47 82 13 856 / kom. 572 908 313
Krasne		47 82 13 846 / kom. 572 908 314
BIEŻĄCE UTRZYMANIE DRÓG		
GMINNYCH I WEWNĘTRZNYCH – Zakład Usług Komunalnych w Krasnem - zgłaszanie uszkodzeń infrastruktury drogowej oraz awarii oświetlenia ulicznego - zimowe utrzymanie dróg gminnych		17 23 00 275 kom. 798 109 065
POWIATOWYCH – Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie - Malawa - Krasne, Palikówka, Strażów		17 22 90 782 17 77 12 802
KRAJOWYCH – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad		19 111

Szanowni Państwo, Czytelnicy Biuletynu Informacyjnego „RAZEM” Gminy Krasne

Oddajemy do Waszych rąk wydanie szczególne, biuletyn podsumowujący działania Wójta oraz Rady Gminy Krasne w upływającej kadencji. Z pełną odpowiedzialnością mogę stwierdzić, że ostatnie lata były dla naszej gminy wyjątkowe. Obfitowały bowiem w wiele istotnych zdarzeń, które przekładały się na życie naszych mieszkańców, a także funkcjonowanie Urzędu Gminy Krasne oraz podległych mu instytucji.

Może już zapomnieliśmy, a przecież nie tak dawno - bo od początku 2020 roku - zmagaliśmy się z pandemią Covid-19, która przyniosła wiele negatywnych, a czasem tragicznych zdarzeń, mających miejsce w wielu naszych domach. W tym trudnym czasie, staraliśmy się pomagać sobie wzajemnie, chronić przede wszystkim nasze dzieci oraz osoby starsze. Urząd Gminy Krasne oraz podlegające instytucje nie przerwały swojej działalności, bowiem cały czas przyświecała nam idea służby naszym mieszkańcom. Początek roku 2022 postawił nas przed kolejną, ogromną próbą. Atak Rosji na Ukrainę stał się przyczyną masowej ucieczki przede wszystkim kobiet i dzieci z terenów Ukrainy oraz szukania schronienia w Polsce. Wszyscy żyliśmy wówczas rozwojem tych dramatycznych wydarzeń i twierdziłem też, że wszyscy, na miarę naszych możliwości staraliśmy się udzielić pomocy tym, którzy jej potrzebowali. Uważam, że stanęliśmy na wysokości zadania. Za tę otwartość serca pragnę szczególnie podziękować naszym mieszkańcom.

W ubiegających, jakże trudnych latach obecnej kadencji, staraliśmy się realizować zaplanowane zadania. Z szczególną satysfakcją chcę podkreślić, że tak dużego budżetu i takich wielomilionowych inwestycji nigdy w historii gminy Krasne nie było. Nigdy też, w przeszłości, nie pozyskano tak wielu środków zewnętrznych, które wsparły nasze przedsięwzięcia i projekty. O wielu z nich piszemy na łamach tego biuletynu. Warto jednak wspomnieć inwestycje, których może na co dzień nie widać, ale które otwierają przyszłość dla budownictwa jednorodzinnego w naszej gminie. Inwestycje te to rozbudowa oczyszczalni ścieków w Krasnem (która pochłonęła bardzo dużo środków finansowych, w tym pozyskanych na ten cel z zewnątrz jest ponad 19 mln złotych) oraz budowa drogi Malawa Zagóra (za kwotę ponad 14,5 mln zł). Coraz więcej zadań postawiono przed nami w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz wal-

ki o czyste powietrze. Poprzez przepisy i zalecenia odgórne, zostaliśmy zobowiązani do przeprowadzania szeregu kontroli oraz szkoleń dla naszych mieszkańców. Informuję przy tym, że planujemy w najbliższym czasie zakup profesjonalnych, ustandaryzowanych urządzeń do monitoringu jakości powietrza.

Ale przecież nie tylko inwestycjami żyje człowiek. Pragnę w tym miejscu wyrazić moją wdzięczność wszystkim organizacjom społecznym, stowarzyszeniom oraz klubom sportowym za ich aktywność i współdziałanie na rzecz naszej społeczności. W ubiegającej kadencji mieliśmy okazję do uczestnictwa w wielu wydarzeniach i imprezach, które miały miejsce we wszystkich sołectwach naszej gminy, dziękuję tutaj za zaangażowanie naszego Gminnego Ośrodka Kultury i Bibliotekom oraz Radzie Sportu. Bardzo cenię sobie współpracę z druhami Ochotniczych Staży Pożarnych, które niejednokrotnie udawadniały, że potrafią ratować ludzkie życie i dobytek, a oprócz tego angażować się w wiele inicjatyw społecznych. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na działalność naszego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Docierają do mnie niejednokrotnie informacje o ogromnym zaangażowaniu naszych pracowników, którzy z pełnym poświęceniem działają na rzecz tych, którzy potrzebują pomocy materialnej lub też wsparcia psychologicznego. Z satysfakcją przyjmuję informacje o wysokim poziomie kształcenia, wychowania i opieki w naszych jednostkach oświatowych, szkołach, przedszkolach i żłobku. Są to dobrze wyposażone instytucje edukacyjne i opiekuńcze, w których pracują z pełnym poświęceniem nauczyciele, opiekunowie i wychowawcy.

Oczywiście wiele jeszcze przed nami do zrobienia. Widzimy na przyszłość cele, do których warto zmierzać - chcemy bowiem, aby nasza gmina się rozwijała i była jeszcze piękniejsza. Budżet gminy na rok 2024, który został jednogłośnie przyjęty przez radnych, opiewa na rekordową, niespotykaną do tej pory sumę. Sprawdza się w tym miejscu formuła przysłowia, że „zgoda buduje”. Nowy rok i kolejne lata to nowe wyzwania i zadania. Jako Wójt Gminy Krasne deklaruje, że zrobię wszystko, co w mojej mocy, aby nasze zamierzenia stały się rzeczywistością. Planujemy budowę i remonty kolejnych dróg na terenie wszystkich sołectw, jednak priorytetem jest budowa dróg łączących Krasne z Rzeszowem. Konieczne staje się znalezienie bezkolizyjnego włączenia ruchu kołowego drogi z Malawy z drogą krajową Łańcut – Rzeszów. Tutaj najkorzystniejszym będzie tzw. rondo turbinowe, którego bu-

dowa została już potwierdzona przez Panią Wojewodę oraz Ministra Infrastruktury. Planujemy także w przyszłości budowę nowych przedszkoli w Malawie oraz na osiedlu w Krasnem. Dla fanów sportów i ewolucji rowerowych chcemy wybudować pump-tracki w Krasnem oraz w Malawie, zaś dla naszych dzieci kolejne, nowoczesne i bezpieczne place zabaw. Moim marzeniem, do którego chciałbym wrócić, jest budowa 3 torowego basenu dla dzieci i dorosłych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (sauna, jacuzzi, brodzik dla dzieci wraz ze zjeżdżalnią). Chcemy, aby na terenie Gminy Krasne wszystkie drogi były oświetlone, a przystanki miały zadaszenie oraz elektroniczny system rozkładu jazdy autobusów. Planujemy także (zgodnie ze złożoną obietnicą) zakup wozów strażackich dla jednostek w Malawie i Krasnem, poczynimy również starania dla przywrócenia posterunku policji w Krasnem. Aby ułatwić zaś komunikację z naszymi mieszkańcami już pod koniec tego roku uruchomimy sms-owy system powiadamiania. Wymienione powyżej, to tylko najważniejsze zadania, jakie chcielibyśmy zrealizować.

Na zakończenie pragnę podziękować wszystkim Mieszkańcom naszej gminy za wsparcie, dobre słowo oraz konstruktywną krytykę, bo przecież zawsze jest coś więcej do wykonania lub poprawienia. Życzę Państwu przyjemnej lektury biuletynu, który jest podsumowaniem naszych wspólnych działań.

Na zbliżające się Święta Wielkanocne przyjmijcie Państwo najserdeczniejsze życzenia. Niech radosny dzień Zmartwychwstania Pańskiego napelni nas wiarą, pokojem, wzajemną życzliwością i pozwoli na ufnością patrzeć w przyszłość. Zdrowych, pogodnych i prawdziwie radosnych Świąt Wielkiej Nocy.

Wójt Gminy Krasne
Wilhelm Woźniak

Wywiad z Przewodniczącym Rady Gminy Krasne Grzegorzem Nowakiem

Czy jest Pan zadowolony z pracy Rady Gminy Krasne obecnej kadencji?

Odpowiadając na to pytanie należy skupić się na dwóch obszarach pracy Rady, jako organu kolegialnego, współpracy pomiędzy radnymi, wójt-em i jego służbami. Drugi obszar, to wymierne efekty pracy Rady w postaci realizacji inwestycji i zaspokajaniu bieżących potrzeb funkcjonowania gminy Krasne i życia jej mieszkańców.

Jak współpraca w samej Radzie wyglądała?

Uważam, że w tej płaszczyźnie udało się zrobić wiele dobrego. Po latach podziałów w samej Radzie, już w poprzedniej kadencji, wszyscy radni zaczęli zgodnie współpracować. W obecnej kadencji te partnerskie relacje pomiędzy radnymi jeszcze bardziej się zawiązały, czego efektem była wspólna i wyteżona praca na rzecz naszych mieszkańców. Proszę zauważyć,

iż ponad 90% głosowań kończyło się jednomyślnością. Nie oznacza to, że radni nie mieli własnego zdania i realizowali priorytety wójta. Wprost przeciwnie, na komisjach stałych Rady, na których opiniuje się projekty uchwał i wypracowuje się stanowiska w sprawach, będących przedmiotem obrad Rady Gminy, bardzo często trwa emocjonalna, ale i merytoryczna dyskusja, gdyż radni mają własny na nie pogląd. Co najistotniejsze, zawsze szukany jest kompromis i efektywne rozwiązanie na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców, ich równego traktowania i rozwoju naszej małej ojczyzny, za co całej Radzie serdecznie dziękuję.

Jakie są wymierne efekty pracy Rady Gminy i współpracy z Wójtem?

Na tej płaszczyźnie uważam, iż udało się nam bardzo dużo. Po pierwsze zrealizowaliśmy trzy kluczowe inwestycje drogowe, tj.: Malawa Zagóra o łącznej wartości prawie 25 mln złotych (wraz z wypłaconymi odszkodowaniami), Krasne Zachód o wartości 4 mln zł i Malawa Luxemburg o wartości 4,4 mln zł. Kolejną, bardzo ważną inwestycją jest rozbudowa oczyszczalni ścieków w Krasnem. Obecnie realizowany jest jej I etap, a koszt prac to prawie 20 mln zł. Jednocześnie szukamy źródeł finansowania na II etap

tej inwestycji, której wartość również wyniesie ok. 20 mln zł. Trzeba w tym miejscu dodać, że realizacja rozbudowy oczyszczalni jest kluczowa, zarówno dla rozwoju gminy, jak i jej funkcjonowania. Jednocześnie trwają prace projektowe nad wykonaniem połączenia sieci kanalizacyjnej Strażowa i Palikówki do gminnej oczyszczalni, by tym samym uniezależnić się od oczyszczalni w Łące. To spowoduje obniżenie ceny ścieków dla mieszkańców tych sołectw. Co więcej, nie będzie zagrożenia, że ścieki te przestaną być odbierane, a takie w ostatnim czasie się pojawiało. Możliwości przerobowe rozbudowanej oczyszczalni pozwolą wydawać warunki zabudowy i przyłączenia do sieci kanalizacyjnej mieszkańcom, budującym nowe domy na terenie naszej gminy.

Jakie jest Pana zdanie o możliwości przekształcenia Zakładu Usług Komunalnych w Krasnem w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością?

Rada Gminy podjęła już takie prace, gdyż ZUK tylko w takiej formie będzie skutecznie realizował powierzone zadania wodno-kanalizacyjne, ale także prace zlecone w obszarze koszenia, sprzątania, zimowego utrzymania dróg, chodników i terenów gminy Krasne, czy też w przyszłości

Skład Rady Gminy Krasne VIII kadencji

prace remontowe na obiektach kubaturowych gminy. Dlatego też, w ostatnim czasie mocno inwestujemy nie tylko w rozbudowę oczyszczalni, ale też w stację uzdatniania wody w sieci i doposażamy ZUK w potrzebny sprzęt i urządzenia, nadrabiając zaległości z poprzednich lat.

Czy realizacja mniejszych inwestycji, jak place zabaw, miejsca rekreacji i wypoczynku jest dla radnych i Pana równie ważna, jak tych dużych (budynków, dróg, itp.)?

Jesteśmy gminą o dodatnim saldzie ludności. Mieszkańcy osiedlając się u nas liczą, że w gminie zaspokoją potrzeby edukacyjne (szkoły, przedszkola, żłobki), władze gminy zapewnią wygodną komunikację z Rzeszowem i odpowiednią ilość miejsc rekreacji i wypoczynku dla dzieci i dorosłych. Stąd kolejne inwestycje w nowy żłobek w Krasnem, w budowanie i modernizowanie placów zabaw i rekreacji (badanie, pumptrack, wieża widokowa, ścieżka rowerowa). Edukacja w gminie pochłania dzisiaj ponad połowę naszego budżetu, ale jest to inwestycja w nasze dzieci i młodzież, a wyniki jakie osiągane są w szkołach przez naszych zdolnych uczniów mogą cieszyć, są bowiem jednymi z lepszych w powiecie i województwie.

Tych wszystkich inwestycji, zarówno dużych, jak i mniejszych, nie sposób tutaj teraz wymienić, ale chciał-

bym podkreślić, że od 2019 roku pozyskaliśmy na ich finansowanie, z zewnętrznych środków ponad 73 mln złotych, co stanowi równowartość rocznego całego budżetu gminy.

Umożliwiliśmy także naszym mieszkańcom wymianę źródeł ciepła oraz rozwój odnawialnych źródeł energii w ramach Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, z dofinansowaniem gminy Krasne w wysokości prawie 3 mln złotych.

Wspieraliśmy także zakupowo pozyskanie dwóch nowych wozów strażackich dla OSP Strażów i Palikówka o wartości 1 mln zł każdy.

Rzeczywiście tych inwestycji jest dużo, a jakie są plany i wyzwania dotyczące dalszego rozwoju gminy Krasne?

Wyzwania i plany rozwoju gminy są bardzo ambitne. O uniezależnieniu gospodarki ściekowej już wyżej wspomniałem. Przed nami realizacja dwóch dużych inwestycji drogowych, na które pozyskaliśmy środki, tj. drogi Krasne osiedle, o wartości 9 mln złotych i drogi tzw. kościelnej I etap w Krasnem, o wartości 2,5 mln zł. Na pewno kolejnym wyzwaniem będzie oddanie żłobka w Krasnem, na które otrzymaliśmy dofinansowanie, a całość inwestycji to prawie 3 mln zł oraz budowa przedszkola ze żłobkiem w Maławie, dla którego szukamy dogodnej lokalizacji.

Kolejne istotne obszary działalności Rady Gminy, to zapewnienie mieszkańcom utrzymania obecnych cen i poziomu odbioru śmieci, co udało nam się od trzech lat oraz kolejne inwestycje w transport z udziałem Związku Gmin Podkarpacka Komunikacja Samochodowa w Rzeszowie, którego gmina Krasne jest współwłaścicielem wraz z 17 innymi gminami. W tej materii zdobyte doświadczenie pokazuje, że nasze oczekiwania oparte na innych przewoźnikach, jak np. uruchomienie linii MPK nr 46 dla mieszkańców Maławy zależą od innych, a uzgodnienia moje i wójta prowadzone od 12 miesięcy z władzami Rzeszowa, zostały zablokowane.

Dziękuję za wywiad, czy chciałby Pan jeszcze na koniec coś dodać?

Chciałbym w imieniu własnym, jak i Rady Gminy podziękować tym wszystkim, których tu nie sposób indywidualnie wymienić: mieszkańcom, członkom stowarzyszeń, sołtysom i radom sołeckim, pracownikom Urzędu Gminy Krasne na czele z władzami gminy, za dobrą współpracę, za partnerskie podejście, za wiele dobrych pomysłów i rozwiązań, które rada z wójtem starały się zrealizować przyczyniając się do rozwoju naszej Gminy.

L. Hajduk
Fot. I. Śpiewla

Rada Gminy Krasne VIII kadencja - lata 2018-2024

Rada gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy. Zakres właściwości rady gminy określa ustawa o samorządzie gminnym, natomiast organizację wewnętrzną i tryb pracy określa statut gminy. W skład rady w gminach do 20 tys. mieszkańców wchodzi 15 radnych.

Radę Gminy Krasne reprezentuje:

- 6 radnych z sołectwa Krasne tj. Agnieszka Baranowska, Andrzej Chwajół, Józef Fejdasz, Małgorzata Kuła, Marek Magierski, Barbara Tekiel;

- 5 radnych z sołectwa Maława tj. Tomasz Bałchan, Joanna Bonowicz, Artur Międlar, Grzegorz Nowak, Stanisław Wąs;

- 2 radnych z sołectwa Strażów tj. Grzegorz Morycz i Jarosław Tama,

- 2 radne z sołectwa Palikówka tj. Małgorzata Lorenc-Szpila i Wioletta Nowak.

Funkcję Przewodniczącego Rady Gminy pełni Grzegorz Nowak, Wiceprzewodniczącymi są Joanna Bonowicz i Wioletta Nowak.

Rada Gminy powołała 4 komisje stałe:

1. Komisję Rewizyjną, której przewodniczy Tomasz Bałchan.

2. Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, której przewodniczy Grzegorz Morycz.

3. Komisję Oświaty i Spraw Spo-

łecznych, której przewodniczy Marek Magierski.

4. Komisję Budżetu i Gospodarki, której przewodniczy Małgorzata Lorenc-Szpila.

Rada Gminy obraduje na sesjach zwoływanych według potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał, według podobnych zasad odbywają się posiedzenia komisji stałych. Licząc od początku kadencji do 31.12.2023r. zwołanych było 71 sesji i 164 posiedzenia komisji. W tym terminie Rada Gminy podjęła 556 uchwał, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania gminy.

Przygotowała: Z. Berłowska

Lata 2018-2023 to czas zaangażowania mieszkańców, radnych oraz władz gminy w rozwój naszej miejscowości. W ramach funduszu sołeckiego sfinansowaliśmy częściowo modernizację kuchni w Zespole Szkół w Krasnem, zakup traktorka do koszenia trawy wraz z osprzętem do jego przechowywania. Na terenie Gminnego Przedszkola w Krasnem wykonano monitoring na przylegającym parkingu. Ochotnicza Straż Pożarna otrzymała dofinansowanie z funduszu sołeckiego na wykonanie ogrzewania budynku, zakup drabiny ratowniczej, umundurowania bojowego oraz wyposażenia.

Współpracowaliśmy z Klubem Sportowym Crasnovia, który otrzymał z funduszu sołeckiego dofinansowanie na wykonanie monitoringu na stadionie oraz oświetlenia boiska treningowego. Na placu zabaw przy Crasnovii zamontowano Multiwspinaczkę dla dzieci. Doposażenie w nowe zabawki będzie możliwe dzięki środkom z funduszu sołeckiego i Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi. Dodatkowo rozdysponowałem około 300 lamp solarnych dla mieszkańców celem oświetlenia uliczek gminnych.

Sołtys Krasnego – Stanisław Falandysz

Mijająca kadencja (lata 2019-2023), była czasem pracy na rzecz rozwoju, poprawy estetyki i funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej w Palikówce, ale również czasem rozwoju i realizacji inicjatyw społecznych i kulturalnych we współpracy z działającymi organizacjami oraz mieszkańcami. Szczególnie należy docenić działalność Stowarzyszenia Kobiet w zakresie aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, niezwykle ważnej po okresie pandemii.

W tym okresie na terenie sołectwa Palikówka realizowano szereg przedsięwzięć, które były wynikiem decyzji mieszkańców w ramach funduszu sołeckiego. Przeprowadzono prace konserwatorskie kapliczki „Grunwald”, przywracając jej pierwotny wygląd. W otoczeniu Domu Kultury wybudowano nowy parking oraz plac przy altanie. Na przestrzeni kilku lat plac zabaw Badunia zyskał nowe wyposażenie i estetykę, przy udziale licznej grupy mieszkańców pracujących przy odnowieniu ogrodzenia, co zasługuje na uznanie. Obecnie trwa realizacja projektu doposażenia placu zabaw w urządzenia dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Sołtys Palikówki - Marcin Leško

Malawa, w okresie lat 2019-2023 była placem budowy i przebudowy dróg: Malwa Zagóra i Malwa Luksemburg. Powstała również droga rowerowa. Zrealizowano inwestycję poprawiającą funkcjonalność naszego ośrodka zdrowia – wybudowano nowe, ergonomiczne i bezpieczne schody oraz wyposażono przychodnię w platformę dźwigową dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

Potrzeb nadal jest bardzo dużo. Wciąż jest wiele dróg do modernizacji, szczególnie ważne: droga przez wieś i połączenie z drogą krajową nr 94 (koło przedszkola). Ułatwienie bezpiecznego włączenia się do ruchu przy malawskim kościele (droga przy budynku tzw. kasy), czy włączenie się do ruchu drogi krajowej nr 94 również jest ważne dla naszych mieszkańców.

Sołtys Malawy – Eugeniusz Piotrowski

W Strażowie, w czasie mijającej kadencji zostały zrealizowane inwestycje podnoszące poziom życia mieszkańców. Została dokończona budowa i wyposażenie nowego, cztero-oddziałowego gminnego przedszkola oraz znacznie powiększono przy nim parking. Na szczególną uwagę zasługuje zaangażowanie mieszkańców w to przedsięwzięcie, m.in. pomoc w przeprowadzce ze starego przedszkola do wydzielonej części szkoły, a następnie do nowego gmachu placówki, a także wykonanie prac porządkowych i upiększających przed oficjalnym otwarciem.

Wybudowano siłownię na świeżym powietrzu i altanę na placu zabaw, tym samym teren ten może służyć zabawie dzieciom, a młodzieży i dorosłym – uprawianiu rekreacji. Sympatycy futbolu zyskali nowe trybuny na stadionie sportowym na 200 os. Uregulowano również stan prawny budynku szatni oraz wschodniej granicy działki, na której usytuowany jest obiekt sportowy.

Zmodernizowano również drogi: w kierunku Krzemienicy i na Osiedlu Bażantarnia. Dokonano remontu i przebudowy drogi do domu weselnego „Rykwisko”. W najbliższych planach są: modernizacja drogi w kierunku dawnego SKR-u, przebudowa drogi Skotnik (część nieasfaltowa) oraz odmulenie potoku strażowskiego.

Sołtys Strażowa – Piotr Lecki

Za każdą inicjatywę Mieszkańców, ich dobrą radę lub słowo, wyrozumiałość i pomoc w działaniach na rzecz naszych sołectw, DZIĘKUJEMY.

Sołtysi sołectw gminy Krasne

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

Inwestycje kubaturowe

WARTOŚĆ 4 667 250,48 ZŁ

ROZBUDOWA BUDYNKU ZESPOŁU SZKÓŁ W STRAŻOWIE

wartość inwestycji
2 713 170,96 zł

- kompleksowa budowa przedszkola
- wyposażenie placu zabaw
- przebudowa części pomieszczeń szkoły

PRZEBUDOWA I ZMIANA UŻYTKOWANIA DAWNEGO DOMU LUDOWEGO W MALAWIE POD POTRZEBY UTWORZENIA KLUBU INTEGRACJI WIELOPOKOLENIOWEJ

wartość inwestycji
593 818,56 zł

- kompleksowa modernizacja budynku
- wyposażenie obiektu

MODERNIZACJA ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO W KRASNEM

wartość inwestycji
925 134,27 zł

- remont posadzki w holu wraz z malowaniem ścian
- remont sanitariatów
- wymiana części instalacji elektrycznej
- remont kuchni oraz jadalni wraz z zapleczem kuchennym

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

MODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOLA W PALIKÓWCE

wartość inwestycji
335 452,00 zł

- wymiana konstrukcji dachowej i pokrycia daszku nad wejściem,
- montaż śniegołapów,
- montaż kominków systemowych

MODERNIZACJA DOMU STRAŻAKA W MALAWIE

wartość inwestycji
99 674,69 zł

- wymiana bramy wjazdowej,
- stolarki okiennej oraz oświetlenia,
- malowanie ścian,
- wykonanie podwieszanego sufitu

Inwestycje rekreacyjne

WARTOŚĆ 6 481 405,01 ZŁ

MODERNIZACJA PLACU ZABAW „BADUNIE” WRAZ Z BUDOWĄ ALTANY W PALIKÓWCE

wartość inwestycji
264 299,81 zł

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

BUDOWA KORTU TENISOWEGO W MALAWIE

wartość inwestycji
149 652,46 zł

UTWORZENIE STREFY REKREACJI I WYPOCZYNKU Z WIEŻĄ WIDOKOWĄ NA WZGÓRZU MARII MAGDALENY W MALAWIE

wartość inwestycji
3 049 897,17 zł

BUDOWA PLACU ZABAW ORAZ PLACU REKREACYJNEGO Z SZACHAMI W MALAWIE

wartość inwestycji
1 365 559,20 zł

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

MODERNIZACJA ŚCIEŻKI ROWEROWEJ W MALAWIE

wartość inwestycji
1 167 709,71 zł

długość 1,72 km

BUDOWA CZYTELNI PLENEROWEJ PRZY GOKiB W KRASNEM

wartość inwestycji
118 237,49 zł

BUDOWA TORU ROWEROWEGO PUMPTRACK W MIEJSCOWOŚCI PALIKÓWKA

wartość inwestycji
366 049,17 zł

tor obejmuje 3 trasy o różnym
stopniu skomplikowania

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

Inwestycje komunalne

BUDOWA I PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W KRASNEM – ETAP I

wartość inwestycji
19 411 860,00 zł

Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krasnem realizowana będzie w dwóch etapach. Ostatecznym celem jest zwiększenie przepustowości istniejącej oczyszczalni mechaniczno-biologicznej z 650 do 1200 m³/d. Realizacja etapu I ma na celu poprawę standardów oczyszczania ścieków, bez zwiększenia jej przepustowości, m.in. poprzez zastosowanie nowego reaktora biologicznego i zapewnienie czasowego retencjonowania ścieków. Termin zakończenia inwestycji II kwartał 2024.

BUDOWA PODZIEMNEGO ZBIORNIKA RETENCYJNEGO WRAZ Z KANALIZACJĄ DESZCZOWĄ PRZY GMINNYM PRZEDSZKOLU W KRASNEM

wartość inwestycji
40 494,70 zł

Inwestycja polegająca na budowie podziemnego zbiornika retencyjnego oraz pompowni na wody deszczowe wraz z przebudową odcinka i budową kanalizacji deszczowej grawitacyjnej i tłocznej miała na celu zapewnienie właściwego zagospodarowania wód opadowych z terenu Gminnego Przedszkola w Krasnem.

Pozostałe inwestycje

STRAŻÓW

- Zakup wyposażenia budynku OSP
- Zakup wyposażenia Gminnego Przedszkola
- Dostawa wraz z montażem trójrzędowej trybuny przenośnej na 104 miejsc siedzących
- Modernizacja budynków oświatowych na terenie gminy Krasne – ściana pożarowa budynku Zespołu Szkół
- Wykonanie miejsc parkingowych przy Zespole Szkół
- Rozbudowa budynku klubowego o wiatę stalową zlokalizowaną na stadionie piłkarskim

Budowa trybuny na stadionie sportowym w Strażowie

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

KRASNE

- Modernizacja pomieszczenia kuchni w budynku kompleksu rekreacyjno-sportowego
- Wykonanie monitoringu i wideodomofonów na terenie Publicznego Żłobka
- Zagospodarowanie terenu obok Publicznego Żłobka
- Wykonanie ogrodzenia przy budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego
- Wykonanie monitoringu na terenie czytelnicy plenerowej przy GOKiB
- Przebudowa kolektora włączeniowego oraz wykonanie drenażu po południowej stronie budynku Przedszkola
- Przebudowa ogrodzenia żłobka
- Przebudowa sieci wodociągowej Krasne Zachód
- Dostawa i montaż zadaszenia przy drzwiach budynku ZSP
- Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej
- Wykonanie oświetlenia boiska Crasnovia

Zagospodarowanie terenu obok Publicznego Żłobka w Krasnem

MALAWA

- Zagospodarowanie placu na działce nr 1230/1 na cele rekreacyjne
- Dostawa i montaż wyposażenia niezbędnego do utworzenia nowych miejsc przedszkolnych
- Wykonanie robót remontowo-budowlanych w sali dydaktycznej w gminnym przedszkolu
- Wykonanie monitoringu placu zabaw i wieży widokowej na wzgórzu Marii Magdaleny
- Budowa ogrodzenia stadionu
- Budowa windy w Ośrodku Zdrowia
- Modernizacja Ośrodka Zdrowia oraz terenu przyległego do budynku
- Przebudowa przyłącza kablowego na terenie Ośrodka Zdrowia

Winda w Ośrodku Zdrowia w Malawie

PALIKÓWKA

- Remont, modernizacja i doposażenie sali widowiskowej Domu Kultury
- Zagospodarowanie terenu pod miejsca postojowe przy Szkole Podstawowej i Domie Kultury
- Modernizacja studni kanalizacyjnych
- Wykonanie zjazdu z drogi powiatowej do parkingu przesiadkowego
- Dostawa i montaż urządzeń zabawowych na placu zabaw wraz z wykonaniem bezpiecznej dla użytkowników nawierzchni
- Renowacja Kapliczki Grunwald wraz z zagospodarowaniem terenu wokół

Kapliczka Grunwald w Palikówce

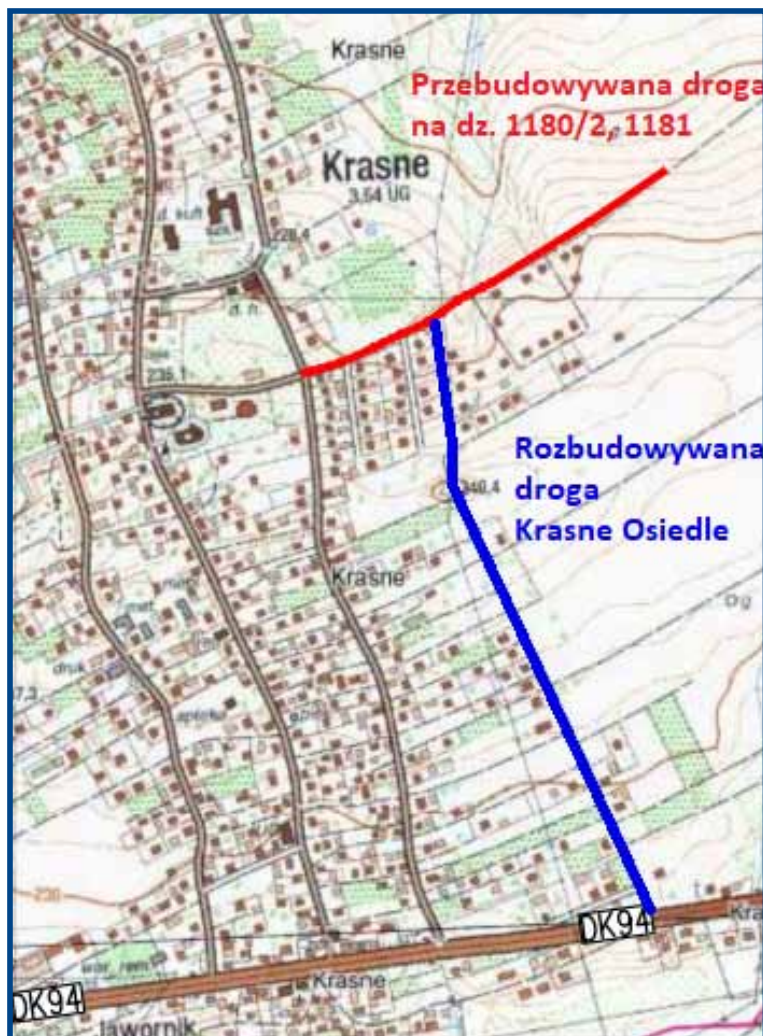
Inwestycje gminne w latach 2019-2023

Inwestycje drogowe

MODERNIZACJA DRÓG POWIATOWYCH, GMINNYCH I WEWNĘTRZNYCH NA TERENIE GMINY KRASNE				
	STATUS DRÓG	DŁUGOŚĆ (km)	CAŁKOWITA WARTOŚĆ (zł)	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA GMINY KRASNE (zł)
ZREALIZOWANE	POWIATOWE	7,1	-	500 000,00
	GMINNE I WEWNĘTRZNE	10,7	28 700 000,00	-
W TRAKCIE REALIZACJI	POWIATOWE	0,1	-	-
	GMINNE I WEWNĘTRZNE	1,3	10 182 993,00 (szacowana)	-

INWESTYCJE W TRAKCIE REALIZACJI

- Rozbudowa drogi gminnej nr 108561R Krasne Osiedle o długości 808 m. Zakres robót obejmuje niezbędną przebudowę sieci, budowę kanału technologicznego, budowę kanalizacji deszczowej, przebudowę skrzyżowań, wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni, budowę chodnika oraz oświetlenia ulicznego. Planowany termin zakończenia inwestycji I kwartał 2025 r.
- Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. nr 1180/2, 1181 w Krasnem, odcinek o długości 515 m. Zakres robót obejmuje przebudowę sieci, wykonanie kanalizacji deszczowej, przebudowę konstrukcji nawierzchni, wykonanie odcinka chodnika, budowę oświetlenia ulicznego. Planowany termin zakończenia inwestycji to koniec 2024 r.

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH I WEWNĘTRZNYCH			
KRASNE	MALAWA	STRAŻÓW	PALIKÓWKA
• Do stacji kolejowej Załęże • Zachód (Zagumnie I) • Wschód (Zagumnie III) • Widokowa • Łąkowa • Cicha • Słoneczna • Na cmentarz (dz. 1401) • Wyjazd z parkingu przedszkola (dz.1133/1) • Droga na dz. 2669	• Zagóra • Luksemburg • Skotnia • Na Jana • Na cmentarz (dz. 46) • Przez wieś • Na dz. 3503 • Trasa rowerowa	• Strażów Bażantarnia • Do stacji kolejowej • Strażów - Krzemienica • Podkowa (dz. 770/37) • Droga na dz. 707 • Na rykowisko (dz. 850)	• Droga na dz. 948, 928, 941

MODERNIZACJA DRÓG POWIATOWYCH							
KRASNE		MALAWA		STRAŻÓW		PALIKÓWKA	
Poprawa bezpieczeństwa:		Nakładka bitumiczna:		Nakładka bitumiczna:		Nakładka bitumiczna:	
• 1393R (główna) przejścia dla pieszych, progi	2 szt.	• 1396R (droga przez wieś)	0,81 km	• 1396R (droga przez wieś)	0,76 km	• 1384R (Terliczka-Strażów)	1,35 km
• 1394R (obok szkoły) przejścia dla pieszych, progi, poręczce ochronne	1 szt.	• 1397R (Malawa-Słocina)	0,6 km			• 1385R (droga przez wieś)	1,58 km
		Budowa chodnika:				Budowa chodnika:	
		• 1396R (droga przez wieś) I etap	0,9 km			• 1385R (droga przez wieś) I etap	0,8 km
		• 1396R (droga przez wieś) II etap	0,05 km			• 1385R (droga przez wieś) II etap	0,2 km
Nakładka bitumiczna:		• 1397R	0,35 km			• 1384R (Terliczka - Strażów)	0,57 km
• 1392R	0,36 km						
• 1393R	1,7 km						

Wybrane zrealizowane inwestycje drogowe

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

Droga Krasne Zachód

Droga Krasne do stacji kolejowej Załęże

Droga Krasne na cmentarz

Droga Krasne Słoneczna

Droga na dz. nr 770/37 Strażów

Droga Strażów-Krzemienica

Droga „Na Jana” w Malawie

Droga „Na rykowisko” w Strażowie

Inwestycje gminne w latach 2019-2023

Droga Krasne Cicha

Droga Malawa Skotnia

Droga do stacji kolejowej w Strażowie

Droga na dz. 948, 928, 941 w Palikówce

Plany inwestycyjne

KRASNE

- **Wystąpienie z wnioskiem o nadanie praw miejskich miejscowości Krasne.**
- **Remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krasnem.**
- **Budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków – etap II.** Inwestycja obejmuje wymianę wyeksploatowanych urządzeń technologicznych, budowę kolejnego reaktora biologicznego zintegrowanego z osadnikiem wtórnym oraz montaż urządzeń gospodarki osadowej. Zapewni ona przejęcie ścieków z sołectwa Palikówka i Strażów obsługiwanych obecnie przez oczyszczalnię ścieków w Łące. Gmina złożyła wniosek o pozyskanie dofinansowania w ramach FEP 2021-2027.
- **Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej przy granicy z miastem Rzeszów oraz za torami** – etap opracowania dokumentacji projektowej.
- **Rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody** ma na celu zwiększenie maksymalnej dobowej przepustowości SUW z 1105 m³/d do 2600 m³/d. Gmina złożyła wniosek o pozyskanie dofinansowania w ramach FEP 2021-2027.
- **Budowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 108572R do drogi krajowej nr 94** -

opracowany Program Funkcjonalno-Użytkowy. Zakres opracowania obejmuje budowę nowej jezdni o szerokości 6 m, chodnika, ścieżki pieszko-rowerowej, budowę kanalizacji deszczowej, budowę kanału technologicznego, budowę oświetlenia ulicznego oraz przebudowę skrzyżowania z drogą krajową. Długość odcinka wynosi 1,2 km.

- **Budowa Samorządowego Centrum Kultury** na działce nr 639/3 Krasnem - zlecone zostało opracowanie koncepcji projektowej. W obiekcie powstanie m. in. biblioteka i czytelnia gminna, wielofunkcyjna sala widowiskowa wraz z zapleczem technicznym, pracownie wykładowe i warsztatowe, kawiarnia internetowa. Zadanie ujęte w strategii ROF planowane do realizacji przy dofinansowaniu ze środków FEP 2021-2027.
- **Budowa Publicznego Żłobka nr 2 w Krasnem.** Jej przedmiotem jest przebudowa i zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń zlokalizowanych na I piętrze budynku klubu sportowego Crasnovia pod potrzeby utworzenia 60 miejsc opieki dla dzieci do lat 3. Planowany termin uruchomienia żłobka IV kwartał bieżącego roku.

Plany inwestycyjne

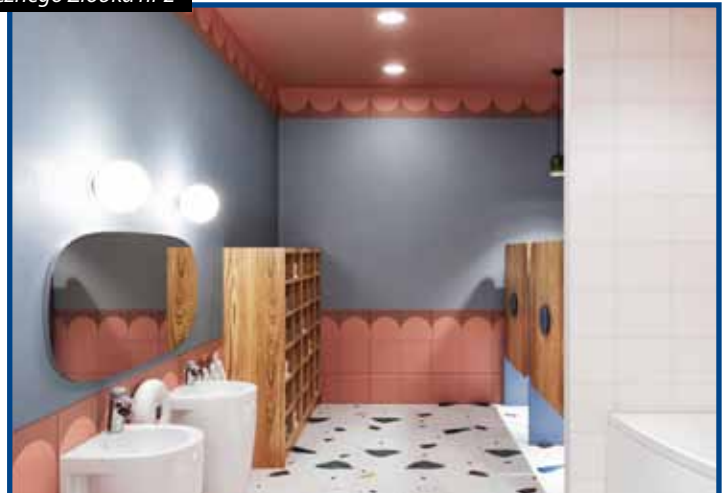
- **Budowa Przedszkola na osiedlu w Krasnem** – gmina jest na etapie pozyskania terenu pod planowaną inwestycję.
- **Budowa drogi Krasne-Wólka do granic miasta Rzeszowa.**
- **Budowa skrzyżowania typu rondo w km 6034+300 drogi krajowej 94 - skrzyżowanie**

z drogą powiatową nr1396R (zjazd na Malawę) we współpracy z Powiatem Rzeszowskim oraz GDDKiA Oddział Rzeszów.

- **Budowa połączenia drogi gminnej tzw. Księżej z drogą powiatową nr 1384R.**
- **Przebudowa drogi gminnej nr 108562R Krasne-Wólka w kierunku hydroforni.**

Wizualizacja Publicznego Żłobka nr 2

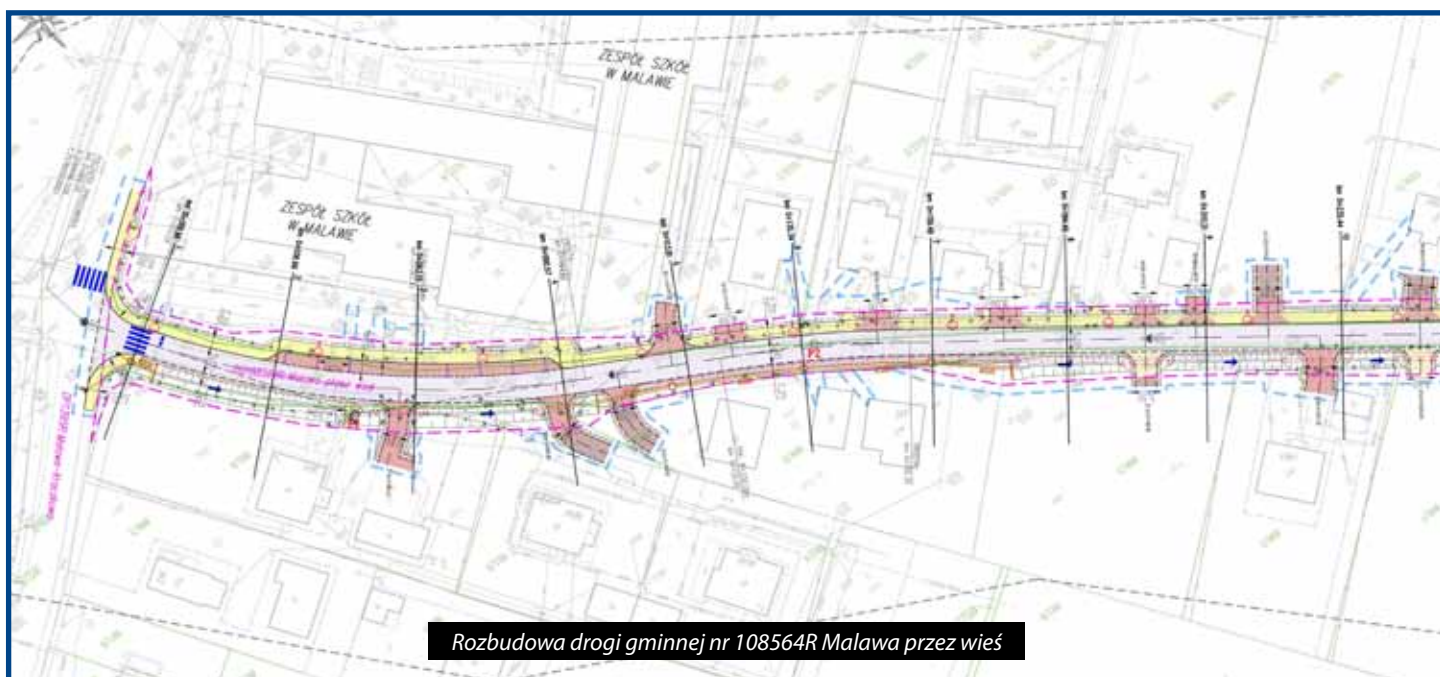
Budowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 108572R do drogi krajowej nr 94 w Krasnem

MALAWA

- **Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na obszarze Malawa-Luksemburg** - kontynuacja budowy.
- **Rozbudowa drogi gminnej od drogi krajowej nr 94 do drogi gminnej nr 108564R Malawa przez wieś** – opracowany Program Funkcjonalno-Użytkowy.
- **Rozbudowa drogi gminnej nr 108564R Malawa przez wieś** – na etap I, tj. odcinek od Zespołu Szkół do skrzyżowania z drogą wewnętrzną nr ewid. 1012/1, uzyskano decyzję ZRID. Etap II, tj. od drogi wewnętrznej 1012/1 do drogi Krajowej nr 94 przygotowywane jest zlecenie wykonania dokumentacji projektowej na podstawie Programu Funkcjonalno-Użytkowego.
- **Modernizacja drogi „Na stawy” wraz z budową kanalizacji deszczowej** – gmina posiada dokumentację projektową.
- **Budowa kompleksu przedszkolno-żłobkowego** – gmina jest na etapie pozyskania terenu pod planowaną inwestycję.
- **Wzmocnienie oferty turystycznej wzgórza Marii Magdaleny** – poprawa standardu istniejącej ścieżki rowerowej, doposażenie terenu rekreacyjnego. Zadanie jest ujęte w strategii ROF i planowane do realizacji przy dofinansowaniu ze środków FEP 2021-2027.
- **Przebudowa drogi powiatowej nr 1396R Malawa-Magdalena** we współpracy z Powiatem Rzeszowskim.

Wizualizacja kompleksu przedszkolno-żłobkowego w Malawie

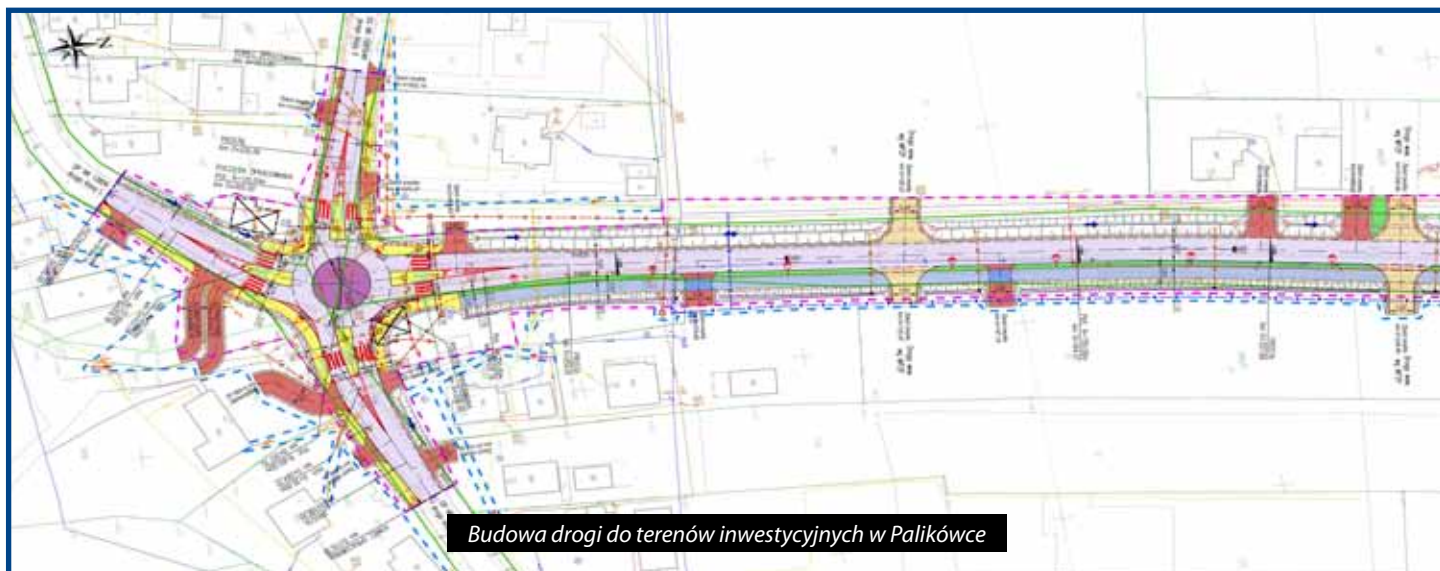
Rozbudowa drogi gminnej nr 108564R Malawa przez wieś

PALIKÓWKA

- **Przebudowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej** celem przekierowania ścieków na oczyszczalnię w Krasnem – etap projektowania.
- **Budowa drogi gminnej do terenów inwestycyjnych** - etap projektowania na podstawie Programu Funkcjonalno-Użytkowego. Zakres opracowania obejmuje budowę nowej jezdni o szerokości 6m, budowę ciągu pieszo-rowerowego, budowę ronda

na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 1385R, budowę oświetlenia ulicznego. Długość odcinka wynosi 1,2km.

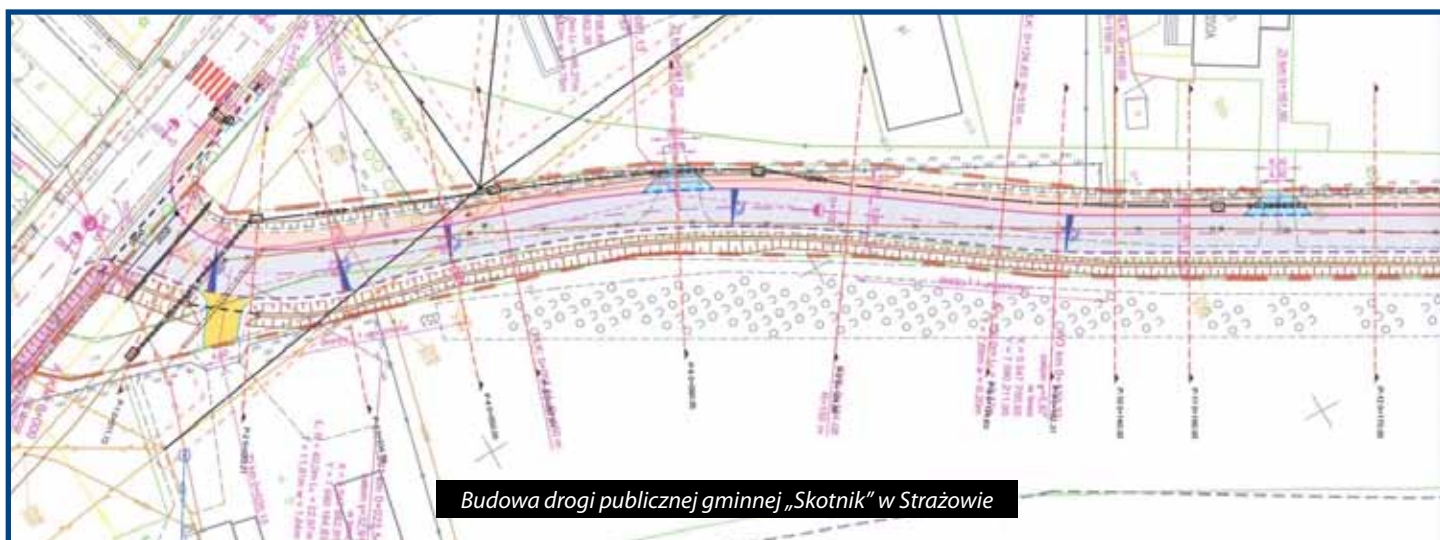
- **Budowa drogi obok szkoły z przeznaczeniem na drogę publiczną** – rozpoczęcie fazy projektowej.
- **Rozbudowa terenu sportowo-rekreacyjnego przy torze rowerowym typu pumptrack.**

STRAŻÓW

- **Przebudowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej** celem przekierowania ścieków na oczyszczalnię w Krasnem – etap projektowania.
- **Budowa drogi Strażów-Skotnik z przeznaczeniem na drogę publiczną.** Zakres inwestycji obejmuje budowę drogi o szerokości jezdni 5m, chodnika o szerokości 2m oraz wykonanie elementów odwodnienia drogi zgodnie z posiadaną dokumentacją projektową.

- **Przebudowa drogi powiatowej nr 1393R Strażów-Krasne (Kamieniec)** we współpracy z Powiatem Rzeszowskim.
- **Przygotowanie dokumentacji projektowej pod budowę Domu Kultury wraz z remizą strażacką w Strażowie.**
- **Budowa drogi gminnej nr 1038** w Strażowie – rozpoczęcie fazy projektowej.
- **Budowa drogi gminnej nr 467** w Strażowie (Skotnik-etap II) – rozpoczęcie fazy projektowej.

Plany inwestycyjne

NA TERENIE CAŁEJ GMINY KRASNE

- **Przebudowa i modernizacja dróg wewnętrznych oraz gminnych.**
- **Modernizacja oświetlenia ulicznego.** Zakres rzeczowy modernizacji obejmuje wymianę 650 opraw wyładowczych sodowych i rtęciowych na spersonalizowane oprawy LED, w tym: 227 opraw stanowią-

cych majątek gminy Krasne oraz 423 opraw będących majątkiem PGE.

- **Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego.**
- **Montaż wiat przystankowych.**

Opracował: Referat Infrastruktury UG Krasne

Cyfryzacja

Gmina Krasne uczestniczyła w programie grantowym PPGR, w którym dzieci i wnuki byłych pracowników PGR otrzymały wsparcie w rozwoju cyfrowym. Beneficjenci tego programu grantowego dostali bezpłatnie laptopy.

Pandemia covid-19 wymusiła nowy sposób kształcenia uczniów. Zdalna Szkoła to program, w którym szkoły z terenu gminy zostały wyposażone w laptopy do zdalnej nauki.

Kolejnym programem grantowym, w którym gmina Krasne brała udział

to Cyfrowa Gmina. Program pozwolił na podniesienie cyberbezpieczeństwa jednostek organizacyjnych naszej gminy. Wartość przyznanego grantu to 341 439,98 zł. Pozyskane dofinansowanie wyniosło 100% wydatków kwalifikowanych.

Obecnie jest złożony wniosek o pozyskanie funduszy zewnętrznych na wdrożenie e-usług, m.in. systemu elektronicznych odczytów wodomierzy i dostępu mieszkańca do platformy, na której będzie dostęp do indywidualnej (własnej) statystyki oraz faktur za zużycie wody i kanalizacji. Szacowana kwota wniosku to 5 662 586,82 zł, a kwota dofinansowania 85% – 4 813 198,78 zł.

M.Chmiel

Budżet i inwestycje gminy w latach 2019-2023

Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego jest budżet. W oparciu o jego zapisy gmina realizuje ustawowe cele swojego funkcjonowania.

W budżecie gminy Krasne uwzględnione zostały niezbędne wydatki na działalność bieżącą i majątkową oraz wydatki związane z realizacją zadań własnych gminy, a także zadań zleconych. Część z nich ma charakter sztywny - samorząd ma prawny obowiązek ich wykonywania.

Na przestrzeni lat 2019-2023, podobnie jak w okresach ubiegłych zakres wykonywanych zadań poszerzył się, w następstwie czego budżet gminy zwiększył się z kwoty wydatków poniesionych w 2019 roku w wysokości 57,19 mln zł do kwoty 90,97 mln zł w roku 2023.

W pierwszej kolejności środki budżetowe angażowane są na zapewnienie ciągłości działania gminy i funkcjonowanie jednostek organi-

zacyjnych - ujętych w budżecie gminy jako wydatki bieżące. W 2019 roku na ten cel gmina przeznaczyła 50,85 mln zł, a w 2023 roku 58,35 mln zł. W ostatnich latach mnożą się czynniki, które powodują ich wzrost (ceny energii, materiałów budowlanych, koszty płacowe, itp.). Możliwości redukcji kosztów bieżących są jednak ograniczone.

Natomiast udział wydatków na inwestycje, w tym w formie dotacji wzrósł z poziomu 6,33 mln zł w 2019 roku do 32,6 mln zł w 2023 roku.

Źródłem pokrycia wszystkich kosztów funkcjonowania gminy są środki uzyskiwane z tytułu podatków i opłat, subwencje, w tym jej część oświatowa, a także dotacje z budżetu państwa, dofinansowania z Unii Europejskiej, dotacje z funduszy celowych dedykowane określonym zadaniom (m.in. budowie dróg, rozbudowie infrastruktury, oczyszczalni ścieków), itp. Nie pokrywają one jednak w całości potrzeb gminy, dlatego jako

źródła finansowania wykorzystuje się kredyty długoterminowe oraz coraz częściej środki z emisji obligacji komunalnych.

Ich spłata i wykup oraz koszty obsługi rozłożone są w czasie, a cała procedura związana z pozyskiwaniem ww. przychodów prowadzona jest zgodnie z wymogami ustawowymi (Prawo zamówień publicznych, Ustawa o finansach publicznych).

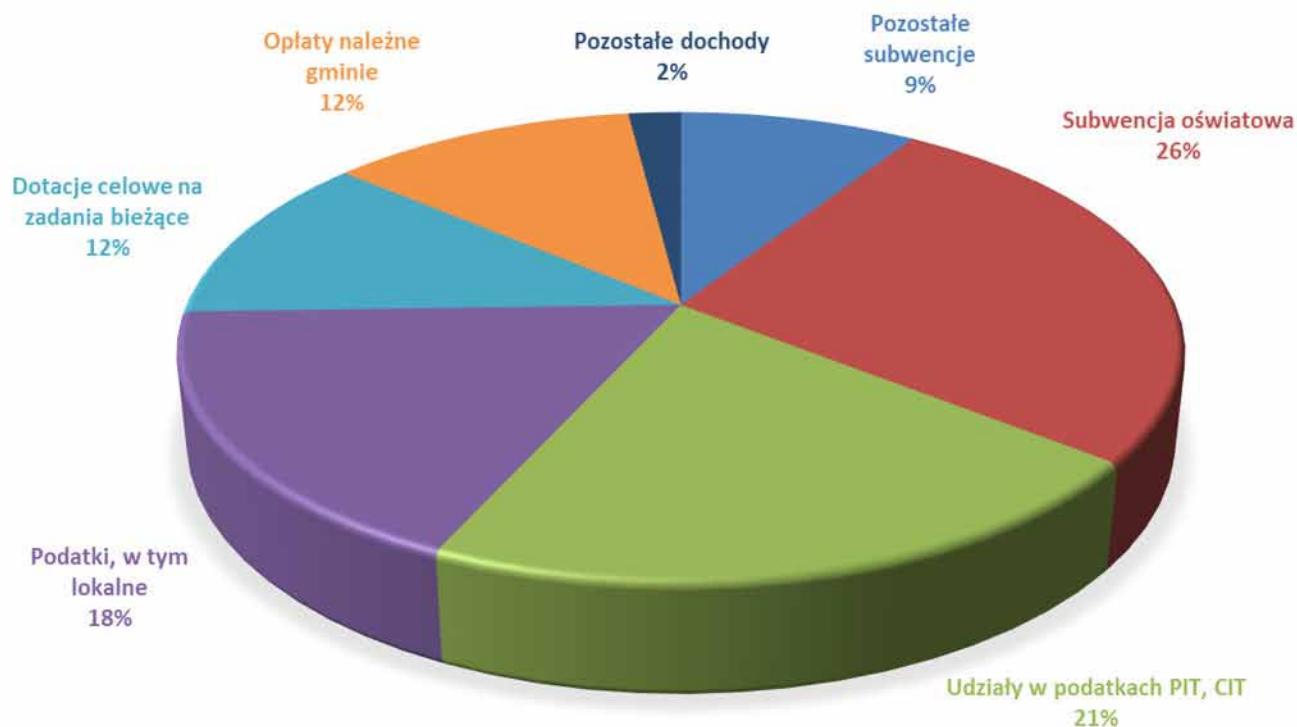
Wszystkie czynności związane z gospodarką finansową gminy odbywają się przy akceptacji oraz pod nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie.

Budżet stanowi zatem główny instrument zarządzania finansami gminy Krasne. Pozwala zaplanować jak rozdyponować w czasie dostępne, w pewnym zakresie jednak ograniczone środki na realizację zadań, w celu zaspokojenia oczekiwań i rosnących potrzeb mieszkańców.

Sp. D. Mazur

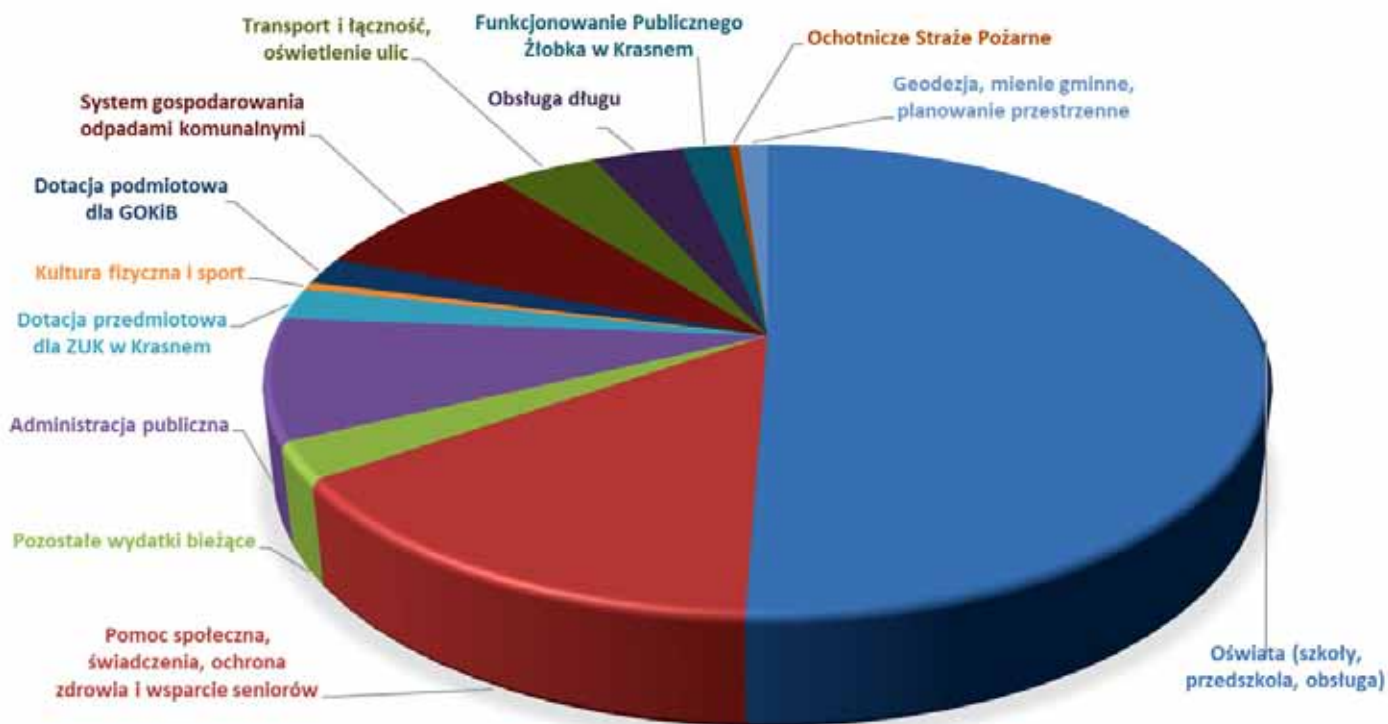
Budżet i inwestycje gminy w latach 2019-2023

STRUKTURA DOCHODÓW BIEŻĄCYCH GMINY W 2023 ROKU

Źródło danych: Sprawozdania budżetowe gminy Krasne za grudzień 2023 roku

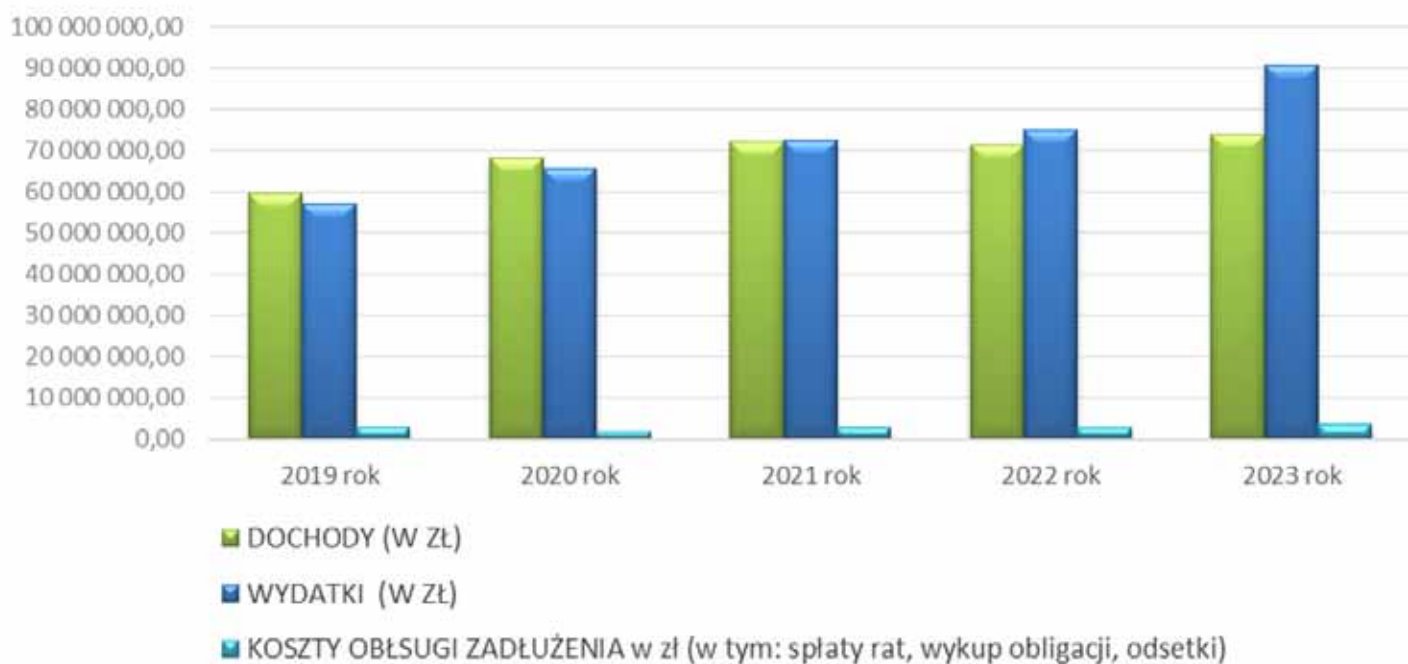
STRUKTURA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH GMINY W 2023 ROKU

Źródło danych: Sprawozdania budżetowe gminy Krasne za grudzień 2023 roku

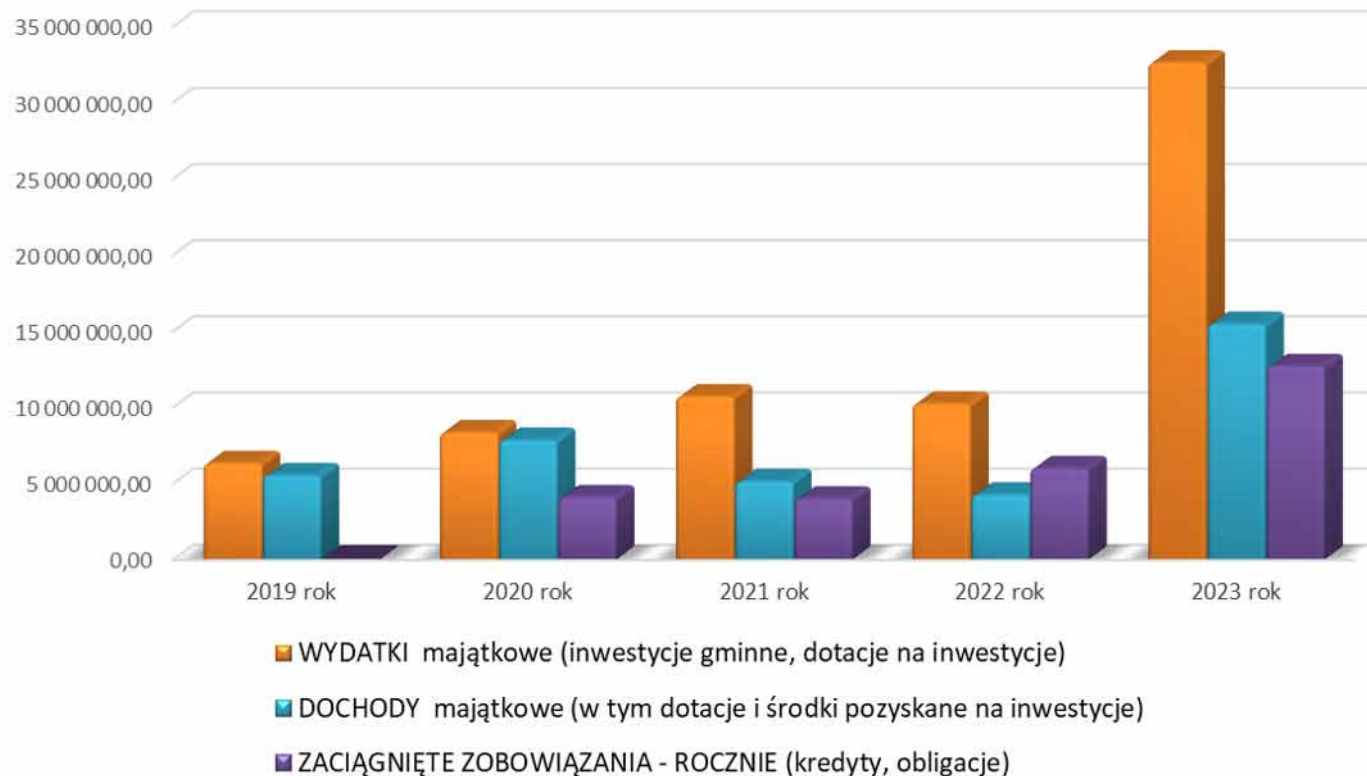
Budżet i inwestycje gminy w latach 2019-2023

BUDŻET GMINY KRASNE w latach 2019-2023

Źródło danych: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu gminy Krasne za lata 2019-2022 oraz sprawozdania budżetowe gminy Krasne za grudzień 2023 roku

FINANSOWANIE INWESTYCJI Budżet Gminy w latach 2019-2023

Źródło danych: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu gminy Krasne za lata 2019-2022 oraz sprawozdania budżetowe gminy Krasne za grudzień 2023 roku (dane w zł)

Inwestycje gminy w latach 2019-2023

Środki zewnętrzne pozyskane przez Gminę Krasne na inwestycje w latach 2019-2023

73 302 637,03 zł

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020

Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF - projekt parasolowy	Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie ROF	Kompleksowa rewitalizacja na terenie ROF	Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF	Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych w OWP w Malawie i Krasnem
1 717 858,80 zł	274 822.00 zł	3 767 161,73 zł	977 565,45 zł	472 159,85 zł

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Budowa kortu tenisowego w Malawie oraz altany na placu zabaw w Palikówce	Budowa placu rekreacyjnego przeznaczonego na cele rekreacyjne w Malawie	Budowa czytelní plenerowej przy GOKiB w Krasnem	Budowa toru rowerowego Pumptrack w Palikówce	Przebudowa placu zabaw w Palikówce
138 372.00 zł	242 830.00 zł	64 817.00 zł	152 118.00 zł	83 946.00 zł

Rządowy Fundusz Polski Ład

Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krasnem - etap I	Przebudowa drogi Malawa Luksemburg w Malawie	Remont muru ogrodzeniowego zespołu kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Krasnem	Przebudowa drogi wewnętrznej na działkach nr 1180/2, 1181 w Krasnem	Rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody w Krasnem	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Krasne
14 990 500.00 zł	4 156 400.00 zł	1 615 040.00 zł	2 450 000.00 zł	8 000 000.00 zł	988 000.00 zł

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

Droga dojazdowa do gruntów rolnych w obrębie Krasne, dz. o nr ewid. 2684/2	Droga dojazdowa do gruntów rolnych w obrębie Krasne, dz. o nr ewid. 2669	Droga dojazdowa do gruntów rolnych w obrębie Palikówka, dz. o nr ewid. 948, 928, 941	Droga dojazdowa do gruntów rolnych w obrębie Strażów, dz. o nr ewid. 707	Droga dojazdowa do gruntów rolnych w obrębie Malawa, dz. o nr ewid. 3503
85 000.00 zł	54 838,74 zł	75 000.00 zł	125 000.00 zł	90 000.00 zł

Fundusz Dróg Samorządowych

Budowa drogi gminnej od drogi powiatowej nr 1393R do granicy z Krzemienicą, w Strażowie	Budowa drogi Malawa Zagóra w Malawie
684 448.00 zł	8 549 628.00 zł

POIŚ 2014-2020

Budowa drogi w Krasnem do stacji kolejowej Rzeszów – Załęże
1 064 116,76 zł

Fundusz Inwestycji Lokalnych

Budowa podziemnego zbiornika retencyjnego oraz rozbudowa sieci wodno - kanalizacyjnej	Modernizacja dróg na terenie gminy Krasne
964 180,06 zł	884 439,16 zł

PFRON

Doposażenie placu zabaw i miejsc użyteczności publicznej w Palikówce
201 548.00 zł

Fundusz Rozwoju Dróg

Rozbudowa drogi gminnej nr 108561R Krasne Osiedle
5 400 483.00 zł

POWER

Zintegrowany i uspołeczniony model planowania przestrzennego poprzez opracowanie Strategii Przestrzennej ROF
301 430,68 zł

Resortowy Program Maluch+

Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3	Zapewnienie funkcjonowania utworzonych miejsc opieki dla dzieci do lat 3
2 486 030,06 zł	2 028 480.00 zł

Współpraca międzynarodowa

W trakcie obecnej kadencji władze gminy Krasne kontynuowali i rozwijali międzynarodową współpracę. W latach 2016-2019 gmina była partnerem projektu „EDUGATE - Wielojęzyczne nauczanie we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem”. Projekt w całości został sfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu ERASMUS+, a jego całkowity budżet wyniósł ponad 400 tys. euro. W ramach projektu zrealizowano szereg spotkań w krajach partnerskich, podczas których nauczyciele wychowania przedszkolnego mieli okazję wymienić swoje doświadczenia w zakresie systemu kształcenia językowego oraz nabyli nowe techniki dydaktyczne w pracy z dziećmi. Wraz z Gminą Krasne, w projekcie uczestniczyły: Gmina Piacenza i Uniwersytet Milano-Bicocca (Włochy), Miasto Ryga (Łotwa), Szkoła ZA ANGEL w Pradze (Czechy), Instytut Fini (Słowenia) oraz Uniwersytet Göteborg (Szwecja).

Perspektywę wykorzystania środków finansowych z Programu INTERREG daje kolejna, zawarta w 2021 r., umowa o współpracy i partnerstwie zawarta pomiędzy Gminą Krasne, a Gminą Mały Szarisz na Słowacji. Współpraca otwiera realną szansę na realizację wspólnych projektów w zakresie infrastruktury komunalnej, kultury i tradycji, oświaty i sportu.

G. Giedlarowicz

Dodatkowym efektem realizacji projektu EDUGATE było zawarcie w 2019 r. listów intencyjnych dotyczących współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Krasne, a Gminą Radeče ze Słowenii. Nawiązanie nowych kontaktów pozwoliło na wymianę doświadczeń w zakresie gospodarczym, społecznym, kulturalnym i sportowym.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 2019-2023

- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Młynówka” w Malawie, gmina Krasne uchwalony Uchwałą Rady Gminy Krasne Nr XXV/186/2020 z dnia 3 lipca 2020 roku.
- Zmiana części Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego nr 16/04 terenu położonego w miejscowości Krasne, gmina Krasne uchwalona Uchwałą Rady Gminy Krasne Nr XXXIV/254/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu osiedla mieszkaniowego „Mazurówka” w Krasnem – Etap I-A uchwalony Uchwałą Rady Gminy Krasne Nr LXII/476/2023 z dnia 1 marca 2023 roku.
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Auchan” nr 1/22 terenu przeznaczonego pod usługi komercyjne w miejscowości Krasne, Gmina Krasne uchwalony Uchwałą Rady Gminy Krasne Nr LXX/550/2023 z dnia 30 listopada 2023 roku.

Na obszarach, dla których brak jest Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Liczba decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

ROK	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy					Łączna pow. terenów dla których wydano dec. o warunkach zab. i zagospodarowania terenu		Decyzje negatywne (odmowne)	
		ogółem	mieszkaniowej wielorodzinnej	mieszkaniowej jednorodzinnej	usługowej	innej	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy	Dec. o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy
ilość							ha		ilość	
2019	69	190	1	154	11	24	8,4	28,2	0	4
2020	55	155	0	143	6	6	32,4	24,4	0	1
2021	36	158	0	145	0	13	29,7	22,7	0	3
2022	44	188	0	166	3	19	43,6	33,8	0	2
2023	28	271	0	253	4	18	62,8	17,6	0	18
Razem	232	962	1	861	24	80	176,9	126,7	0	28

Znaczny wzrost liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy w roku 2023 wynika z planowanej zmiany ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która finalnie weszła w życie 24 września 2023 r. (z możliwością procedowania wniosków złożonych przed 24 września 2023 roku na podstawie dotychczasowych przepisów).

Zmiany te w znaczny sposób wpłynęły na ograniczenie możliwości zabudowy na gruntach klas: I, II, III, stąd mobilizacja inwestorów do składania wniosków przed wejściem w życie ww. zmian.

Zmiany przepisów dotyczyły również ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, jednakże brak przepisów przejściowych w tym przypadku wpłynął na ilość wydanych decyzji odmownych.

V. Błotko

Komunikacja gminna w Malawie w pytaniach i odpowiedziach

Czy Gmina Krasne prowadziła rozmowy z miastem w kwestii zatrzymywania się linii 46 MPK w Malawie?

Wójt Gminy Krasne wraz z Przewodniczącym Rady Gminy Krasne odbyli kilka spotkań z Dyrekcją ZTM w Rzeszowie. Efektem spotkań było wypracowanie projektów uchwał oraz porozumienia regulującego zasady współpracy pomiędzy samorządami, co do możliwości zatrzymywania się linii 46 MPK w Malawie.

Dlaczego projekty uchwał zostały zamrożone?

Zatrzymywanie się linii 46 MPK spowodowałoby wprowadzenie korekty rozkładu jazdy ZG PKS na tzw. liniach

komunikacyjnych wskaźnikowych (linia 206 dla Malawy), objętych projektem „Rozwój gospodarki niskoemisyjnej”. Biorąc pod uwagę trwałość zrealizowanego projektu, wystąpiliśmy z zapytaniem do Związku Gmin PKS o możliwość zmian w tym zakresie. Po konsultacji, Instytucja Zarządzająca Projektem, wyraziła stanowisko, iż „co do zasady zmiany takie są niedopuszczalne” oraz „w szczególności nie jest dopuszczalna sytuacja likwidacji jedynej linii autobusowej na trasie, na której w ramach ww. projektu sfinansowano budowę, przebudowę drogi, czy budowę zatoki autobusowej”. Takowe inwestycje realizowane były w Malawie na drodze powiatowej nr

1395R (Kolonia). Wobec powyższego nie uzyskano zgody Urzędu Marszałkowskiego oraz Związku Gmin PKS na wprowadzenie zmian. Dlatego przygotowane, stosowne uchwały, zostały zdjęte z porządku obrad Rady Gminy Krasne oraz Rady Miasta Rzeszowa.

Jakie są możliwe konsekwencje, w przypadku, gdyby Gmina zezwoliła na zatrzymywanie się linii 46 MPK bez zgody Instytucji Zarządzającej?

Byłoby to naruszeniem istotnych warunków umowy o dofinansowanie. W takim przypadku, wielce prawdopodobne jest, że skończyłoby się na nałożeniu korekty finansowej do całego projektu, w którym uczestniczy kilkanaście gmin. Wiązałoby się to z ryzykiem utraty milionów złotych dla naszego samorządu.

J. Łach

Zakład Usług Komunalnych

Zakład Usług Komunalnych w Krasnem powstał w 1997 roku w formie zakładu budżetowego, w celu administrowania siecią wodociągową i kanalizacyjną wraz z urządzeniami, tj. oczyszczalnią ścieków, przepompowniami ścieków, ujęciem wody wraz ze stacją uzdatniania wody oraz sieciami pompowniami wody. Obecnie Zakład administruje ponad 131 km sieci kanalizacyjnej oraz ponad 123 km sieci wodociągowej. Od 2017 roku realizuje również zadania własne gminy, polegające na bieżącym utrzymaniu dróg gminnych, terenów zielonych oraz placów zabaw.

W ostatnich latach ZUK wykonał szereg prac modernizacyjnych na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, usprawniających jej eksploatację oraz poprawę utrzymania ciągłości dostawy wody oraz odbioru ścieków.

Do najważniejszych zadań należało:

- wykonanie i uruchomienie dwóch nowych studni głębinowych S-9 i S-10 o wartości robót ponad 352 000,00 zł,
- modernizacja i wymiana zestawów hydroforowych na sieci wodociągowej, o wartości robót ponad 152 000,00 zł,

- monitoring sieci wodociągowej o wartości robót ponad 76 000,00 zł.

W latach 2019-2023 ZUK został wyposażony również w specjalistyczny sprzęt:

- samochód specjalistyczny Mercedes – Benz – Sprinter 319 CDI Furgon z zabudową wysokociśnieniową ANAKONDA do czyszczenia rur i kanalizacji, o wartości 499 995,00 zł
- ciągnik Deutz Fahr 3050 wraz z wyposażeniem: kosiarka bijakowa FMS 140, pług do odśnieżania, rozsiewacz, o łącznej wartości 166 836,00 zł,

- dwie kosiarki samojezdne typ RT 6127 ZL, o łącznej wartości 45 600,00 zł,
- rękab RT 690 RH o wartości 13 700,00 zł,
- samochód PEUGEOT BOXER o wartości 147 846,00 zł,
- samochód FORD TRANSIT o wartości 76 875,00 zł.

I. Mokrzycka-Skiba

Działania kontrolne z zakresu ochrony środowiska

Urządzenia grzewcze

Od roku 2022, na terenie Gminy Krasne prowadzone są kontrole urządzeń grzewczych w budynkach mieszkalnych, w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska oraz Uchwały antysmogowej dla Województwa Podkarpackiego. W ramach kontroli ocenia się, czy urządzenia grzewcze znajdujące się w budynku, spełniają wymogi ekoprojektu. Weryfikacji podlega także stosowany materiał opałowy oraz sposób segregacji odpadów komunalnych.

W celu zwiększenia świadomości społecznej dotyczącej jakości powietrza, Urząd Gminy Krasne regularnie prowadzi różnego rodzaju działania w zakresie edukacji ekologicznej. Do działań edukacyjnych zaliczają się zarówno Eko pikniki, na których pojawia

się między innymi tematyka związana z „Czystym powietrzem”, jak również rozdawanie mieszkańcom ulotek informacyjnych o obowiązku wymiany nieefektywnych, pozaklasowych kotłów, zamieszczanie informacji na stronie Internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacyjnym „RAZEM”.

Nieczystości ciekłe

Od roku 2022, zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na potrzeby utworzenia bazy ewidencyjnej zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, prowadzone są kontrole wszystkich nieruchomości niepodłączonych do istniejącej sieci kanalizacyjnej. W ramach kontroli właściciel lub użytkownik takiej nieruchomości obowiązany jest do przedłożenia: umowy zawar-

tej z firmą asenizacyjną na wywóz nieczystości lub osadów ściekowych oraz potwierdzeń (dowodów opłaty) wywozów tych nieczystości.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, kontroli podlegają:

1. Firmy odbierające odpady komunalne z terenu Gminy Krasne.
2. Firmy znajdujące się w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.
3. Firmy z terenu Gminy Krasne, które samodzielnie podpisują umowy z odbiorcami odpadów komunalnych.

J. Amarowicz

Program priorytetowy „Czyste Powietrze” W TROSCE O ZDROWIE, KLIMAT I ŚRODOWISKO

Program „Czyste Powietrze” realizowany jest przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem Programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

Program skierowany jest do osób fizycznych, które są:

- właścicielami/współwłaścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w takim budynku lokalu z wyodrębnioną księgą wieczystą;
- uprawnione do podwyższonego poziomu dofinansowania – osoby, których przeciętny miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza:
 - 1894 zł w gospodarstwie wieloosobowym,

- 2651 zł w gospodarstwie jednoosobowym;
- uprawnione do najwyższego poziomu dofinansowania – osoby, których przeciętny miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza:
 - 1090 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
 - 1526 zł w gospodarstwie jednoosobowym.

Punkt informacyjno-konsultacyjny programu „Czyste Powietrze” mieści się w budynku Urzędu Gminy Krasne (36-007 Krasne 121, pok. nr 3) i jest czynny w godzinach pracy urzędu.

Zapraszamy do bezpośredniego lub telefonicznego kontaktu pod numerem tel. 17 23 00 240, gdzie można uzyskać bezpłatną pomoc przy składaniu wniosku o dofinansowanie i wniosku o płatność.

Program „Czyste Powietrze” w gminie Krasne

- liczba złożonych wniosków: 408
- liczba zawartych umów: 348
- liczba zrealizowanych przedsięwzięć: 213
- wypłacona kwota dotacji dla zrealizowanych wniosków: 3 974 363,80 zł

M. Międlar

Źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

Pamięć o lokalnych bohaterach

Złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą Akcję „Kośba”

Kalendarz gminnych wydarzeń wypełniony jest patriotycznymi rocznicami i świętami narodowymi, przywracającymi świadomość historyczną oraz podtrzymującymi pamięć o lokalnych bohaterach.

Bezspornie takim wydarzeniem jest rocznica Akcji „Kośba”, która miała miejsce 25 maja 1944 r. na ul. Batorego w Rzeszowie. Każdego roku, w dzień 25 maja, przypominamy o bohaterskich czynach żołnierzy Armii Krajowej pochodzących z Krasnego: Władysławie Lei ps. „Trznadel”, Henryku Kunyszu ps. „Szczygieł” i Władysławie Skubiszu ps. „Pingwin”, którzy wykonali wyrok śmierci na dwóch najgroźniejszych rzeszowskich gestapowcach.

12 czerwca 2022 r. obchodziliśmy 100. rocznicę śmierci Jana Newlina Mazarakiego. Ta znamienita postać – Rotmistrz Kawalerii Narodowej w czasie Powstania Styczniowego 1863 r., rządcą majątków ziemskich oraz kawaler Orderu Virtuti Militari – spoczywa na kraśnieńskim cmentarzu parafialnym. Z okazji okrągłego jubileuszu uroczystości połączono ze świętem 20. Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, którego rtm. Mazaraki był honorowym oficerem.

31 stycznia 2023 r. w Krasnem mia-

ły miejsce wojewódzkie obchody 160. rocznicy Powstania Styczniowego, podczas których dokonano aktu poświęcenia krzyża powstańczego na grobie rtm. Jana Newlina Mazarakiego. Fundatorem krzyża, a także współorganizatorem uroczystości i żywej lekcji historii, w której udział wzięli zaproszeni goście oraz uczniowie SP w Krasnem, był Instytut Pamięci Narodowej. Asystę honorową podczas uroczystości pełnił Szwadron Kawalerii Ochotniczej w barwach 20. Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego.

Każdego roku, 11 listopada, obchodzimy Narodowe Święto Niepodległości. To

Uroczystości Narodowego Dnia Niepodległości w Strażowie

dzień, w którym dziękujemy za bezcenny dar wolnej ojczyzny. Podczas gminnych obchodów Dnia Niepodległości gromadzimy się wokół pomnika Grunwaldu w Strażowie, by oddać hołd tym, którzy walczyli i zginęli za Polskę. Tradycyjnie, co roku, uroczystość poprzedza wspólna modlitwa podczas Mszy św. w kościele parafialnym w Strażowie oraz spektakl słowno-muzyczny przygotowany przez uczniów miejscowej szkoły. Uroczystość uświetnia występ Gminnej Orkiestry Dętej z Krasnego.

G. Giedlarowiec
Fot. I. Śpiewla,

Obchody 160. rocznicy Powstania Styczniowego

Obchody 100. rocznicy śmierci Jan Newlina Mazarakiego

Inicjatywy dla mieszkańców

Spotkanie Aktywnych Kobiet

#GaszynChallenge

Spotkanie zorganizowane 14 marca 2019 r. było pierwszym tego typu wydarzeniem w gminie Krasne. Na zaproszenie Wójta Gminy Krasne licznie odpowiedziały mieszkanki aktywnie uczestniczące w życiu publicznym i społecznym. Spotkanie było okazją do podkreślenia i docenienia aktywności kobiet z gminy Krasne, a także zdiagnozowania lokalnych potrzeb, wymiany dobrych praktyk współpracy oraz wskazania narzędzi do wspólnego zaangażowania w sprawy lokalne. Spotkanie poprowadzone przez moderatora miało charakter merytorycznej dyskusji, odbyło się w atmosferze twórczej inspiracji, dającej energię do przyszłych działań.

Jesienny wieczór muzyki poważnej

Pod tym hasłem 29 września 2019 r. Gmina Krasne zorganizowała w kościele parafialnym w Malawie koncert Chóru i Orkiestry Kameralnej „Nicolaus” z Kraczkowej. Koncert odbył się w ramach ogłoszonego przez Sejm RP Roku Moniuszkowskiego. W programie znalazły się utwory tego wybitnego kompozytora – Msza łacińska Es-dur nr 5 oraz pięćczęściowa Litania Ostrobramska. Chór i Orkiestra wykonały także utwory: W.A. Mozarta – Ave Verum, Cesara Francka – Panis Angelicus, Luigiiego Caccini – Ave Maria, Józefa Elsnera – Graduale oraz Roberta Furera – Te Deum.

8 lipca 2020 r. pracownicy Urzędu Gminy Krasne i jednostek podległych, na czele z wójtem Wilhelmem Woźniakiem, przyjęli wyzwanie rzucone przez I Komisarjat Policji w Rzeszowie i wspólnie wykonali 10 pompek/przysiadów w ramach ogólnopolskiej akcji charytatywnej pn. #GaszynChallenge. Zebrane w ramach akcji fundusze trafiły za pośrednictwem Fundacji Pomagam do dzieci zmagających się z chorobą SMA.

Gmina Krasne napędza do pomagania

Z inicjatywy wójta Wilhelma Woźniaka na terenie gminy Krasne pojawiły się czerwone pojemniki w kształcie serca służące do zbiórki plastikowych nakrętek. Po ponad dwóch latach funkcjonowania akcji zebrano setki kilogramów nakrętek, z których dochód trafia do niepełnosprawnych dzieci. Dziękujemy mieszkańcom za włączenie się do tej prostej formy pomocy i zachęcamy do dalszej zbiórki nakrętek!

Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu

Dzięki decyzji Rady Gminy Krasne oraz Wójta Gminy Krasne zakupiono dla naszej

gminy cztery defibrylatory AED. Zostały one zamontowane na frontowej ścianie budynku Urzędu Gminy Krasne oraz w remizach jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Malawie, Strażowie oraz Paliówce.

Wesprzyj lokalnie

To kolejna akcja, którą promuje tutejszy samorząd. Zbliża się czas, w którym będziemy musieli wypełnić PIT, dlatego przypominamy o bezpłatnej aplikacji, przygotowanej specjalnie dla mieszkańców naszej gminy. Poza typowymi dla takich programów ułatwieniami w wypełnianiu zeznania podatkowego aplikacja zawiera także spis organizacji pożytku publicznego, które zbierają 1,5% podatku na rzecz potrzebujących mieszkańców gminy Krasne. Aby skorzystać z możliwości rozliczenia się w ten sposób skorzystaj z linku: <https://www.pitax.pl/rozlicz/urząd-gminy-krasne-2>. Wypełniając formularz PIT pamiętaj też o podaniu adresu zamieszkania na terenie gminy Krasne.

G. Giedlarowiec
Fot. I. Śpiewła, G. Giedlarowiec,
M. Międlar

Inicjatywy dla mieszkańców

Aktywni lokalnie

To tytuł projektu realizowanego przez Fundację Rozwoju „Dobre Życie” na przełomie 2018-2019 r. w Krasnem, Lubaczowie, Strzyżowie i Wiśniowej. Przy wsparciu finansowym z budżetu gminy Krasne, 7 lokalnych liderów wzięło udział w cyklu warsztatów i spotkań z zakresu animacji

mieszkańców do działań społecznych i publicznych. Efektem szkoleń była realizacja na terenie gminy dwóch inicjatyw skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców.

Pierwsza, o nazwie „(Nie)zwykła opowieść o Polsce” obejmowała organizację warsztatów historycznych

w Strażowie z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości Polski. Na warsztatach powstały piękne pudełka, do których środka można było zajrzeć jak przez dziurkę od klucza. Ich wnętrza opowiadały historie z czasów odzyskania przez Polskę niepodległości. Druga inicjatywa pn. „Rodzinne muzykowanie” odbyła się w Gminnym Przedszkolu w Krasnem i dotyczyła organizacji rodzinnych warsztatów muzyczno-plastycznych, których motywem przewodnim była Afryka.

W ramach projektu „Aktywni lokalnie” przedstawiciele lokalnych organizacji i instytucji mieli również okazję uczestniczyć w szkoleniu „Jak pozyskiwać fundusze i budować partnerstwa lokalne?” oraz debacie w formule Open Space Technology pt. „Wspólne działanie otwiera możliwości”. Projekt „Aktywni lokalnie” został współfinansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

G. Giedlarowicz

Fot. Archiwum Fundacji Rozwoju „Dobre Życie”

Blisko mieszkamy - wspólnie działamy

To hasło przewodnie spotkania integracyjnego seniorów, ich rodzin i sąsiadów, które odbyło się w Krasnem 22 października 2019 r. Na zaproszenie Fundacji Rozwoju „Dobre Życie” oraz Wójta Gminy Krasne przybyło ponad 70 osób, w tym goście z Ropczyc i Strzyżowa, którzy opowiedzieli jak działają w swoich środowiskach. Efektem końcowym warsztatów, przeprowadzonych innowacyjną metodą „world cafe”, był raport na te-

mat potrzeb osób 60+ w naszej gminie. Spotkanie odbyło się w ramach projektu Fundacji Rozwoju „Dobre Życie” pn. „Seniorzy aktywni lokalnie” dofinansowanego ze środków Programu Rządowego na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

G. Giedlarowicz

Fot. Archiwum Fundacji Rozwoju „Dobre Życie”

Inicjatywy dla mieszkańców

To program grantowy skierowany do organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, liderów i animatorów organizujących życie społeczne. Jego celem jest aktywizowanie lokalnych społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego. Władze Gminy przekonane o korzyściach płynących z realizacji programu przeznaczają corocznie 10 000,00 zł na organizację lokalnego konkursu grantowego obejmującego obszar pięciu samorządów: Krasne, Chmielnik, Błazowa, Tyczyn oraz Krzywczka. Dzięki temu organizacje pozarządowe i grupy nieformalne z terenu naszej gminy mają możliwość skorzystania z dotacji na organizację m.in. dni seniora, mi-

kołajek, warsztatów kulinarnych i rękodzielniczych, czy zajęć sportowych

Działaj Lokalnie

i edukacyjnych oraz wielu, wielu innych inicjatyw. Dotychczas na realizację programu Działaj Lokalnie Gmina Krasne wydatkowała 37 000,00 zł, natomiast na konto lokalnych organizacji wpłynęło 56 000,00 zł.

Działaj Lokalnie to Program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowany przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce przy współpracy z Ośrodkiem Działaj Lokalnie – Fundacją Przestrzeń Lokalna.

G. Giedlarowiec

Fot. Archiwum organizacji pozarządowych

Sprzątanie świata łączy ludzi

Samorząd naszej Gminy przez cały rok angażuje się w utrzymanie porządku i czystości przestrzeni publicznej, korzystając z pomocy Zakładu Usług Komunalnych w Krasnem oraz organizując różnego rodzaju działań

proekologiczne. Jednym z takich działań jest coroczna akcja sprzątania świata polegająca na porządkowaniu miejsc użyteczności publicznej. Wspólnym zaangażowaniem wójta oraz radnych, sołtysów i mieszkańców, dyrekcji szkół i uczniów, a nawet pracowników sklepu Leroy Merlin Krasne, udaje się z powodzeniem przeprowadzić wiosenne porządki w naszej gminie. Zachęcamy mieszkańców do włączenia się do kolejnych akcji sprzątania świata i zadbania o wspólną przestrzeń. Pokażmy, że los środowiska nie jest nam obojętny i swoim zaangażowaniem sprawmy Ziemi prezent.

J. Amarowicz. Fot. M. Dziaduła

Miodowy szlak rowerowy

W 2022 r. w Malawie i Strażowie wybudowane zostały drewniane wiaty wraz z urządzeniami towarzyszącymi, tj. ławostołami, grillami, stojakami na rowery, drewnianymi rzeźbami oraz tablicami informacyjnymi. Są to punkty postojowe utworzone na Miodowym Szlaku Rowerowym biegnącym przez teren gmin Krasne, Trzebownik, Czarna, Głogów Młp. i Sokołów Młp. Obok punktu postojowego w Strażowie powstała także jedna z pięciu pokazowych pasiek z ozdobnymi ulami. Zamontowane elementy infrastruktury mają służyć mieszkańcom oraz turystom podróżującym trasą rowerową. Projekt został zrealizowany przez LGD „Eurogalicja” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

G. Giedlarowicz. Fot. D. Bazan

Nordic Walking - Spacerem po zdrowie

15 listopada 2019 r. otwarto w Strażowie trasy nordic walking, oznaczone kolorami: zielony, czerwony i czarny. Wydarzenie było częścią projektu realizowanego przez LGD „Eurogalicja” i LGD „Ziemia Łańcucka”, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Oprócz tras, obok placu zabaw w Strażowie, powstała także niewielka stacja z siłownią plenerową, ławką solarą oraz tablicą informacyjną z mapą szlaków i instruktarzem nordic walking. Podobna infrastruktura znajduje się na terenie gmin:

Trzebownik, Czarna, Głogów Młp., Sokołów Młp., Kamień oraz Rakszawa.

G. Giedlarowicz
Fot. Archiwum LGD „Eurogalicja”

Nowe stroje ludowe

W 2019 r. Gmina Krasne pozyskała dotację na zakup strojów ludowych z przeznaczeniem dla lokalnych grup artystycznych i kół gospodyń wiejskich. Realizacja projektu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pozwoliła na zakup sześciu kompletów strojów rzeszowskich, organizację lekcji wiedzy o regionalnych strojach ludowych oraz przeprowadzenie konkursu plastycznego pt. „Etnografia wczoraj i dziś”. Wartość projektu wyniosła 13 136,40 zł, w tym wartość dofinansowania 8 358,00 zł. Z zakupionych strojów korzystają obecnie członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Malawie.

G. Giedlarowicz. Fot. I. Śpiewła

Gmina Krasne uczestniczyła w inicjatywie zakładającej powstanie przy-
namniej jednej placówki „Uniwersy-
tetu Samorządności” w każdym z 21
powiatów województwa podkarpa-
ckiego. W latach 2019-2020 funkcję tę
w powiecie rzeszowskim pełnił Dom
Strażaka w Palikówce, na który Gmina
pozyskała dotację z budżetu Woje-
wództwa Podkarpackiego w wysokości
29 992,00 zł. Wkład własny w wysoko-
ści ok. 15 tys. zł stanowiły środki z fun-
duszu sołeckiego sołectwa Palikówka.

Sukces projektu był możliwy dzięki
społecznemu zaangażowaniu miesza-
kańców Palikówki, którzy wykonali
część prac remontowych i porząd-
kowych, zaś lokalny przedsiębiorca
ufundował ekran projekcyjny. W ra-
mach projektu położono nowy parkiet
oraz odmalowano ściany na scenie sali
widowiskowej, a na pozostałych ścia-
nach sali wykonano ochronną lam-
perię. Zakupiono także sprzęt multi-
medialny i nagłaśniający, który służy
użytkownikom Domu Strażaka.

W 2020 r. w ramach drugiego eta-
pu „Uniwersytetu Samorządności”

Uniwersytet Samorządności

Urząd Gminy Krasne przeprowadził
w Palikówce cykl bezpłatnych szkoleń
o tematyce samorządowo-obywatel-
skiej pt. „Akademia Aktywnych Oby-
wateli”. Szkolenia, prowadzone przez
ekspertów Fundacji Przestrzeń Lo-
kalna, skierowane były do lokalnych
liderów, przedstawicieli organizacji
pozarządowych i grup nieformalnych,
członków kół gospodyń wiejskich, pra-
cowników instytucji kultury i oświaty,

radnych i sołtysów z terenu powiatu
rzeszowskiego. Z uwagi na epidemię
część szkoleń odbyła się online. Na
zakończenie odbyło się seminarium
dla radnych, sołtysów i aktywnych
obywateli powiatu rzeszowskiego,
które było okazją spotkania trzech wi-
dzi działania i możliwości współpracy
przedstawicieli życia obywatelskiego.

G. Giedlarowicz

Pod biało- czerwoną

Gmina Krasne wzięła udział w ak-
cji „Pod biało-czerwoną”, w ramach
której gminy w całej Polsce mogły
składać wnioski o dofinansowanie
na zakup i montaż masztu z biało-
czerwoną flagą. Warunkiem było
uzyskanie odpowiedniej ilości gło-
sów mieszkańców pod wnioskiem.
Najwięcej głosów w naszej gminie
spłynęło z sołectwa Palikówka, dzięki
czemu maszt z biało-czerwoną flagą
stał na placu Badunie w Palikówce.

G. Giedlarowicz

Czyn społeczny w Palikówce

Czyn społeczny kojarzony jest
przez wielu z nas z minionymi czasa-
mi. W pierwszej kolejności przypomi-
na nam obowiązkowe i mało efektyw-
ne prace wykonywane w okresie PRL.
Ich wartość była jednak nieoceniona,
gdyż miały one na celu wskrzeszać
ducha wspólnego dzieła dla kraju
w obliczu ciężkich czasów. Nieliczni
z nas brali udział w czynach społecz-
nych, wielu natomiast zna je już tyl-
ko z opowieści. Na szczęście są też
i współczesne grupy społeczników,
które w słusznym celu mobilizują się
do działania, którego efekty zmieniają
otoczenie. Tak też było 19.09.2020 r.,
kiedy to mieszkańcy Palikówki spot-
kali się bardzo licznie na Baduni, aby
podjąć się wyzwania wyczyszczenia
i pomalowania 200 elementów ogro-
dzenia parku. Miłą niespodzianką
była obecność i ciężka praca wódatry
gminy Krasne. Dużym zaangażowa-
niem wykazali się strażacy OSP wraz
z Młodzieżową Drużyną Strażacką,
panie ze Stowarzyszenia Kobiet oraz

sołtys sołectwa i radni. W czynie spo-
łecznym chętnie i licznie wzięli udział
również uczniowie i młodzież. Po za-
kończeniu pracy, na wszystkich czekał
poczęstunek z grilla.

Niezbędne do renowacji materiały,
zostały zakupione i przekazane przez
Urząd Gminy Krasne, dzięki współ-
pracy z hipermarketem Leroy Merlin
Krasne.

W. Nowak

Podkarpacki Program Odnowy Wsi

Zadania zrealizowane przy wsparciu Samorządu Województwa Podkarpackiego,
w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi:

ORGANIZACJA JUBILEUSZU 50-LECIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KRASNEM

W tym wykonanie muralu Mikołaja Kopernika na ścianie frontowej sali gimnastycznej.
Wartość całkowita zadania: **25 000,00 zł**, w tym dofinansowanie: **12 000,00 zł**

WYPOSAŻENIE GMINNEGO PRZEDSZKOLA W STRAŻOWIE

W tym również organizacja uroczystego otwarcia nowo-wybudowanego przedszkola.
Wartość całkowita zadania: **66 341,45 zł**, w tym dofinansowanie: **10 000,00 zł**

DOPOSAŻENIE PLACU ZABAW W KRASNEM

Dostawa i montaż multiwspinaczki dla dzieci.
Wartość całkowita zadania: **41 599,90 zł**,
w tym dofinansowanie: **12 000,00 zł**

*W latach 2024-2025 Podkarpacki Program Odnowy Wsi
będzie kontynuowany w sołectwie Krasne.*

G. Giedlarowicz. Fot. I. Śpiewła, G. Giedlarowicz

Podkarpacki Program Odnowy Wsi
na lata 2021-2025

Dzienny Dom Pomocy ma już 5 lat!

Tradycyjnie, za seniorów uważa się osoby, które przekroczyły wiek emerytalny. Nie są czynne zawodowo i najczęściej pozostają w domach, pomagając swoim dzieciom w opiece nad wnukami. We wielu krajach granica ta wynosi około 65 lat, ale coraz częściej jest ona kwestionowana. Wiele osób, będąc na emeryturze, jest pełna życia i nadal aktywna fizycznie i społecznie, nie czując się „starszymi”. Są jednak wśród tej grupy wiekowej i tacy, którzy potrzebują opieki, rehabilitacji i wsparcia w codziennym życiu. Odpowiedzią na zapotrzebowanie takiej formy wsparcia mieszkańców gminy Krasne jest utworzony w październiku 2018 roku Dzienny Dom Pomocy dla seniorów, w ramach projektu „Złota jesień – każdy z nas będzie seniorem”. Po przebudowie, wydzielonej na wyłączność, części budynku Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem i adaptacji budynku po dawnej aptece w Krasnem, zaproponowano mieszkańcom naszej gminy kompleksową usługę opiekuńczą, dedykowaną właśnie seniorom.

Głównym celem działalności DDP jest zapewnienie dziennej pomocy osobom, które ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność, wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, w sposób pozwalający na samodzielne funkcjonowanie. Bardzo ważne jest to, aby te osoby mogły rozwijać swoją wiedzę, aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Udział we wspólnych zajęciach zapobiega wykluczeniu społecznemu, umożliwia twórcze przeżywanie okresu starości, pogłębia życie duchowe, pozwala na dbanie o kondycję fizyczną i intelektualną poprzez rehabilitację i terapię zajęciową, zaspokaja potrzeby bytowe, kulturalne i towarzyskie.

Aktywność fizyczna jest jednym z najważniejszych czynników przeciwdziałających utracie zdrowia u osób starszych i wydłużających okres sprawności. Regularne ćwiczenia fizyczne zmniejszają ryzyko kontuzji i upadków, które często zdarzają się osobom starszym. Rehabilitacja seniorów w Dziennym Domu Pomocy w Krasnem wykonywana jest na podstawie wywiadu i badania, i rozpoczyna się od ogólnousprawniających ćwiczeń grupowych. Ćwiczenia prowadzone są w pozycji siedzącej oraz w pozycji stojącej z asekuracją drabinek i rozpoczyna się je od małych stawów (jak np. palce), powoli przechodząc do bardziej globalnych ruchów w dużych stawach. Bardzo ważne jest przeplatanie gimnastyki ćwiczeniami oddechowymi. Po rozgrzewce seniorzy mogą skorzystać z seansu w grocie solnej przy muzyce relaksacyjnej, lub kontynuować ćwiczenia na bieżni, rowerze stacjonarnym lub rotorze.

Inną stałą formą pracy z seniorami są zajęcia teatralne. Ich zadaniem jest intelektualne aktywizowanie osób starszych, przełamanie ich nieśmiałości i lęku, poprawa funkcji poznawczych oraz uwrażliwienie na sztukę i pobudzenie do działań artystycznych. Teatr jest formą artystyczną, która kształci i rozwija wyobraźnię, poprawia nastrój, podnosi poczucie własnej wartości, pozwala na wypracowanie umiejętności wyrażania uczuć i nastrojów za pomocą gestów oraz mimiki. Daje również możliwość rozwinięcia

zdolności plastycznych, czy wzmocnienia możliwości organizacyjnych, nie każdy w teatrze musi być aktorem. Można wykonywać elementy scenografii, rekwizyty, czy kostiumy i tym samym rozwijać bądź kształcić swoje pasje. Nasz Dom Pomocy, w swoim dorobku teatralnym, może wymienić „Obrzęd pieczenia chleba”, „Obrzęd kiszenia kapusty”, „Wigilię”, czy „Tradycje dożynkowe” – wszystkie oparte na doświadczeniach i tradycji domowej naszych podopiecznych.

Razem z seniorami wyjeżdżamy na wycieczki i uczestniczymy w spotkaniach integracyjnych z innymi (podobnymi nam) placówkami opiekuńczymi. Mieliśmy przyjemność gościć w Bratkowicach i w Wysokiej k/Łańcuta, byli u nas seniorzy z Ropczyc i Strzyżowa, zwiedziliśmy razem m.in. skansen w Kolbuszowej. Działania te pozwalają wyjechać poza miejsce zamieszkania i poznać nowe miejsca i innych ludzi. Wzmacniają również poczucie samodzielności seniora w nowym, nieznanym miejscu.

O naszych seniorach pamiętają władze gminy Krasne, uczestnicząc w organizowanych przez nas przedstawieniach i wydarzeniach. Wspólna Wigilia, Dzień Babci i Dziadka, urodziny naszych podopiecznych, to uroczystości celebrowane wspólnie, wraz z najwyższymi władzami gminy Krasne. Dziękujemy, za pamięć o naszych seniorach.

M. Zwiercan, S. Gancarz, W. Zdeb
Fot. Archiwum DDP Krasne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem, jako samodzielna jednostka budżetowa Gminy Krasne realizuje podstawowe zadania publiczne z zakresu pomocy społecznej. W ramach swojej działalności podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy sytuacji osób i rodzin zamieszkujących na terenie tutejszej gminy. Formą działania Ośrodka jest pomoc środowiskowa obejmująca zespół działań prowadzących do stworzenia warunków właściwego funkcjonowania osób i rodzin w miejscu zamieszkania. Poza tym Ośrodek podejmuje działania polegające na zapewnieniu opieki osobom całkowicie lub częściowo niezdolnych do samodzielnej egzystencji poprzez pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz zapewnia pobyt w domach pomocy społecznej osobom samotnym, niefunkcjonującym samodzielnie w środowisku.

Rodziny, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	201	200	168	155
Liczba osób w rodzinach	484	407	310	274

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krasnem

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem, swoje zadania realizuje w podziale na zadania własne i zlecone. W obrębie zadań własnych gminy znajduje się wiele form pomocy świadczonej zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej. Osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej udzielano pomocy w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych oraz zasiłków o charakterze doraźnym, tj. celowych. W tym miejscu należy wskazać, iż osobom niespełniającym wymogów dotyczących kryterium dochodowego a znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej np. ciężką, długotrwałą chorobą udzielano pomocy formie specjalnych zasiłków celowych.

Pomoc w zakresie dożywiania

GOPS w Krasnem od lat realizuje rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w ramach którego udziela się pomocy w formie pokrycia kosztów obiadów dla dzieci z terenu gminy uczących się, zarówno w szkołach na terenie gminy, jak i dzieci dojeżdżających do szkół poza miejscem zamieszkania. Drugą formą pomocy realizowaną w ramach wskazanego programu jest zasiłek celowy na zakup posiłków lub żywności. Poniższa tabela przedstawia dane w tym zakresie:

	2019	2020	2021	2022
Dożywianie dzieci w szkołach				
Liczba dzieci objętych dożywianiem	100	59	26	41
Zasiłek celowy na żywność				
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	72	72	47	48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krasnem

Pomoc w formie usług opiekuńczych

W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa rośnie liczba osób starszych wymagających pomocy i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Obowiązkiem Ośrodka Pomocy Społecznej jest zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych dla osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Natomiast osobie wymagającej całodobowej opieki i pomocy, z powodu wieku, choroby, bądź niepełnosprawności, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Tabele obrazują ilość przyznanych usług opiekuńczych oraz liczbę osób przebywających w domach pomocy społecznej wraz z kosztami pobytu.

	2019	2020	2021	2022
Usługi opiekuńcze				
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	9	31	28	27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krasnem

	2019	2020	2021	2022
Liczba osób, przebywających w domach pomocy społecznej	30	24	24	26
Odpłatność gminy za pobyt w dps	739 273,00 zł	700 415,00 zł	723 198,00 zł	893 977,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krasnem

W latach 2019-2023 GOPS Krasne kwalifikował osoby do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. Ogółem wystawiono 227 skierowań, w związku z czym 484 osoby otrzymały paczki żywnościowe.

Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny z podziałem na lata i ilość dzieci w rodzinie

Ośrodek realizuje zadania z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zapewniając rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcie asystenta rodziny.

2019		2020		2021		2022	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
14	26	10	20	12	21	14	23

Świadczenia rodzinne

Dział Świadczeń Rodzinnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnem realizuje zadania, mające na celu materialne wspieranie rodzin w związku z wychowywaniem dzieci oraz opieką nad osobami niepełnosprawnymi.

Zakres tej pomocy obrazują poniższe tabele:

	2019	2020	2021	2022
zasiłki rodzinne z dodatkami	456	368	325	278
jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	92	87	83	83
zasiłki pielęgnacyjne	228	220	232	238
świadczenia pielęgnacyjne	33	39	49	58
specjalne zasiłki opiekuńcze	15	14	17	5
świadczenie rodzicielskie	51	38	34	31

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Fundusz alimentacyjny

	2019	2020	2021	2022
Liczba osób uprawnionych	31	21	22	21
Liczba dłużników alimentacyjnych	28	18	25	17

Zasiłek dla opiekuna

	2019	2020	2021	2022
Liczba osób uprawnionych	5	4	3	2

Karta dużej rodziny

	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin, którym przyznano karty	97	41	66	152
Liczba wydanych kart	303	164	183	354

Obok powyższych form pomocy pracownicy Ośrodka w ostatnich latach zajmowali się realizacją programów rządowych:

- Dodatek osłonowy.
- Dodatek węglowy.
- Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.
- Dodatek gazowy dla gospodarstw domowych w 2023 roku czyli refundacja VAT na gaz.
- Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich kraju: do końca 2023r. z posiłków w stołówkach przedszkolnych i szkolnych skorzystało 40 dzieci z Ukrainy i 276 osób z Ukrainy skorzystało z pomocy w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł, natomiast z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystała 1 rodzina z Ukrainy.

Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Zadania gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej wykonywane są w oparciu o opracowywany i uchwalany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Źródłem finansowania tych zadań są środki, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wysokość środków wydatkowanych na realizację w/w programów w Gminie Krasne wyniosła:

2019	2020	2021	2022
291 361,00 zł	220 665,28 zł	318 790,48 zł	518 521,85 zł

Realizując cele i zadania, zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii gmina skupia się w szczególności na:

- prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- organizowaniu form pomocy dla rodzin alkoholików, w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie,
- wspomaganiu działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii oraz edukacji zdrowotnej,
- działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W Gminie Krasne przez ostatnie lata zrealizowano następujące działania:

Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	2019	2020	2021	2022
Realizacja szkolnych programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwijanie umiejętności spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, zmniejszających ryzyko kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży ukierunkowanych na usuwanie czynników ryzyka				
Kwota wydatkowana	56 368,00 zł	44 057,00 zł	34 285,00 zł	127 742,00 zł
Warsztaty profilaktyczne przeprowadzane w szkołach na terenie gminy dla dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy				
Kwota wydatkowana	40 337,00 zł	29 100,00 zł	16 300,00 zł	94 675,00 zł
Warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców doskonalące ich kompetencje rodzicielskie				
Kwota wydatkowana	2 600,00 zł	-	-	5 000,00 zł
Działalność Świetlicy Środowiskowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej				
Kwota wydatkowana	66 193,00 zł	36 999,00 zł	67 437,00 zł	86 187,00 zł
Organizacja kolonii dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym				
Kwota wydatkowana	35 156,00 zł	-	-	-
Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w zakresie poradnictwa: prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i terapeuty uzależnień				
Kwota wydatkowana	21 900,00 zł	14 000,00 zł	23 500,00 zł	28 350,00 zł
Zakup materiałów edukacyjnych związanych z problematyką uzależnień, zapobiegania agresji i przemocy do rozpowszechnienia – edukacja publiczna				
Koszt zakupionych materiałów	-	-	4 726,00 zł	4 005,00 zł
Utworzenie Świetlicy Środowiskowej „BAZA” w Malawie				
Koszt wyposażenia i działalność od listopada 2022 r.	-	-	-	99 288,00 zł
Przeprowadzenie kampanii informacyjno- edukacyjnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci				
Koszt kampanii	-	-	-	4 000,00 zł
Organizacja imprez kulturalnych i sportowych z udziałem dzieci, młodzieży i rodzin, ukierunkowanych na popularyzację zdrowego trybu życia wolnego od uzależnień oraz edukację zdrowotną				
Kwota przeznaczona na organizację wydarzeń	31 339,00 zł	4 997,00 zł	-	15 000,00 zł
Koszty obsługi osób nietrzeźwych dowiezionych z terenu Gminy Krasne do Izby Wyrzeźwien w Rzeszowie				
Kwota wydatkowana	15 000,00 zł	20 500,00 zł	17 000,00 zł	17 000,00 zł
Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz edukacji zdrowotnej				
Kwota wydatkowana	2 000,00 zł	62 000,00 zł	62 750,00 zł	219 540,00 zł
Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych				
Kwota wydatkowana	-	-	2 070,00 zł	-
Opracowanie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych				
Kwota wydatkowana	-	-	3 900,00 zł	-

W. Leszczyńska

Profilaktyka tańsza od leczenia

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2022 i 2023 realizowano zadanie publiczne pn. „Profilaktyka tańsza od leczenia”. Wyłoniona w trybie otwartego konkursu ofert Fundacja na Rzecz Psychoprofilaktyki Społecznej PRO-FIL realizowała bezpłatne zajęcia pozalekcyjne o profilaktycznej działalności

informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, dotyczące profilaktyki uzależnień, w tym programów opiekuńczo-wychowawczych, jako zagospodarowania czasu wolnego.

Zajęcia odbywały się na terenie czterech szkół w Gminie Krasne i były to m.in.: warsztaty promujące zdrowie, zajęcia plastyczno-kulinarne, zajęcia sportowo-rekreacyjne, doświadczenia przyrodnicze, a także zajęcia

plastyczne. Warsztaty cieszyły się olbrzymim zainteresowaniem uczniów. Ponadto przeprowadzono warsztaty dla rodziców, zrealizowano kampanię informacyjną dotyczącą przemocy.

Działania te zostały ujęte w tabeli na s. 39, a poniższe zdjęcia przedstawiają relację z podjętych działań.

W. Leszczyńska

Fot. Archiwum GOPS Krasne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Świetlica Środowiskowa przy GOPS

Świetlica Środowiskowa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnem, jako placówka wsparcia dziennego, działa w naszej gminie od 1 stycznia 2018 r. Zajęcia odbywają się w wymiarze 6 godzin tygodniowo w 4 sołectwach. Ma ona za zadanie wspierać rodzinę w opiece i wychowaniu

dziecka, szczególnie taką, w której występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.

W pracy z dziećmi i młodzieżą stawiamy nacisk na poprawę ich funkcjonowania w grupach rówieśniczych oraz w środowisku rodzinnym. Uczymy radzenia sobie z własnymi emocja-

mi, umiejętności współdziałania oraz zdrowego i aktywnego stylu życia, a także zasad bezpiecznego zachowania się w różnych środowiskach.

Cele te realizujemy poprzez zajęcia wychowawcze i profilaktyczne. Organizujemy wycieczki, warsztaty, zajęcia wakacyjne, imprezy okolicznościowe, uczestniczymy w życiu szkół i Gminnego Ośrodka Kultury.

Zajęcia w Świetlicy są kontynuacją podejmowanych w latach ubiegłych działań, co sprzyja realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Wszystkie podjęte inicjatywy cieszą się dużą popularnością, dzieci i młodzież chętnie w nich uczestniczą. Zwiększyło się poczucie wspólnoty grupowej wychowanków. Okres po pandemii służy dodatkowo potrzebom przebywania między rówieśnikami, kontaktu ze światem zewnętrznym i kulturą.

W. Leszczyńska

Fot. Archiwum GOPS Krasne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Świetlica „Baza” w Malawie

W listopadzie 2022 r. rozpoczęła swoją działalność kolejna placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży szkolnej – Świetlica „Baza”, prowadzona przez Stowarzyszenie „CRAS” – Centrum Rozwoju Aktywności Społecznej, w ramach zadania publicznego zleconego przez Gminę Krasne.

Świetlica działa w budynku Domu Ludowego w Malawie. Zajęcia odbywają się 3 razy w tygodniu po 3 godziny. W świetlicy dzieci i młodzież mają

możliwość aktywnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu. Odbywają się kreatywne gry i zabawy, wyzwania edukacyjne, zajęcia ogólnorozwojowe. Dzieci nawiązują relacje koleżeńskie i zacieśniają przyjaźnie. Mogą skorzystać z pomocy przy odrabianiu zadań i przygotowaniu do lekcji.

Fajną i atrakcyjną atmosferę Świetlicy tworzą także elementy materialne. Świetlica została bardzo dobrze wyposażona, m.in. w nowe meble i sprzęty,

ciekawe gry i gadżety, materiały kreatywne i plastyczne. Podczas pobytu dzieci otrzymują także poczęstunek.

„Baza” to dla nich przyjazne miejsce, w którym czują się swobodnie, mogą wyrażać siebie, rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Są zaopiekowane i wspierane. Najlepszym i najbardziej wiarygodnym potwierdzeniem, że dzieciaki dobrze się tam czują, są ich roześmiane i rozemocjonowane twarze.

W. Leszczyńska

Fot. Archiwum GOPS Krasne

Modernizacja jednostek OSP

Jednostka OSP Strażów w akcji

Samochód ratowniczo-gaśniczy Volvo OSP Strażów

W okresie mijającej kadencji Rady Gminy Krasne nastąpiła radykalna poprawa gotowości i mobilności wszystkich jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Dwie jednostki funkcjonujące w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, OSP Strażów i OSP Palikówka, otrzymały nowe samochody ratowniczo gaśnicze. Samochód Volvo otrzymała jednostka OSP Strażów, a samochód Renault – jednostka OSP Palikówka. Każdy z samochodów z wyposażeniem to inwestycja około 1 mln zł. Środki na zakup pochodziły z Komendy Głównej PSP, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i budżetu gminy. Rada Gminy Krasne przyznała środki budżetu, w wysokości około 800 tys. zł, na zrealizowanie tych zakupów. Nadmienić należy przy tym, że poprzedni zakup nowego samochodu pożarniczego dla OSP Krasne był w 2010 r. Pozostaje do pilnej realizacji zakup samochodu dla OSP

Samochód ratowniczo-gaśniczy Renault OSP Palikówka

Malawa. Oczekuje się, że w przyszłej kadencji Rady Gminy uda się to zrealizować. Nadmienić należy, że dotychczasowe pojazdy były wiekowe, nawet 50-letnie.

Corocznie Rada Gminy Krasne przeznaczała środki na bieżące funkcjonowanie czterech jednostek OSP z terenu gminy w wysokości 130-160 tys. zł. W zależności od zaistniałych potrzeb przeznaczano dodatkowe

środki budżetu na zadania inwestycyjne na obiektach remiz strażackich, również na zasadzie współfinansowania ze środkami pochodzącymi z: dotacji Komendy Głównej PSP (remonty garaży), towarzystw ubezpieczeniowych (wyposażenie ratownicze) oraz innych donatorów, z udziałem finansowym budżetu gminy.

S. Tokarz

Fot. Archiwum jednostek OSP

Jednostka OSP Palikówka

Profilaktyka przez sport

Równolegle, lokalne kluby sportowe oraz organizacje pozarządowe mogą sięgać po środki publiczne w ramach Gminnego Programu Pro-

filaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Dotacje, udzielane w trybie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie, przeznaczone są na organizację i prowadzenie działań edukacyjnych, kulturalnych i sportowych z udziałem mieszkańców gminy Krasne, ukierunkowanych na promowanie abstynencji i popularyzację zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień.

W ramach zadań publicznych, wyłonionych w otwartych konkursach ofert ogłoszonych przez Wójta Gminy Krasne, organizowane były zajęcia i turnieje sportowe dla dzieci i młodzieży połączone z działaniami profilaktycznymi. W okresie od 2020 r. do 2022 r. zrealizowano 6 tego typu zadań, które Gmina Krasne dofinansowała kwotą w łącznej wysokości 136 540,00 zł.

G. Giedlarowiec

Fot. Archiwum Gminy Krasne

Trening koszykówki

Trening karate

Zajęcia piłki nożnej

Inicjatywy Rady Sportu

Od 2015 r., z inicjatywy Wójta – Wilhelma Woźniaka, funkcjonuje Rada Sportu Gminy Krasne. Jest to ciało opiniotwórcze zrzeszające osoby na co dzień pracujące w obszarze sportu, w roli prezesów i trenerów klubów z terenu gminy, nauczycieli wychowania fizycznego oraz działaczy sportowych. Raz do roku, członkowie Rady gromadzą się w Urzędzie Gminy Krasne, by m.in. przyjąć kalendarz inicjatyw sportowych skierowanych do szerokiego grona mieszkańców.

Wśród stałych propozycji gminnej Rady Sportu, cieszących się dużym zainteresowaniem jest Rodzinna Olimpiada Narciarsko-Snowboardowa. Impreza organizowana na przełomie stycznia i lutego, na stoku w Strzyżowie, przyciąga uczniów i ich rodziców spragnionych śnieżną rywalizacją. W lipcu, podczas letniej przerwy między rozgrywkami, na jednej murawie spotykają się cztery drużyny piłkarskie z terenu gminy, by rywalizować o Puchar Wójta Gminy Krasne. Turniej cieszy się dużą popularnością wśród zawodników i kibiców. We wrześniu, na wielbicieli dwóch kółek, czeka Rodzinny Rajd Rowerowy ze startem i metą w Strażowie. W ostatniej edycji

Puchar Wójta Gminy Krasne 2022

udział wzięło 140 uczestników!

Kalendarz Rady Sportu mijającej kadencji wypełniony był różnorodnymi turniejami skierowanymi w głównie do dzieci i młodzieży szkolnej. Wśród nich królowały takie dyscypliny, jak: koszykówka, piłka siatkowa, mini piłka nożna, akrobatyka, tenis stołowy i bilard. Nowością w 2024 r. będzie wyścig rowerowy MTB planowany do przeprowadzenia na stadionie sportowym i pumptracku w Palikówce oraz zawody biegowe pn. „Wbiegnij na Podium” ze startem i metą w Fun Parku w Malawie. Wszystkim osobom

zaangażowanym społecznie w realizację tych przedsięwzięć składamy gorące podziękowania za poświęcony czas i serce w promowanie sportu na terenie gminy Krasne!

G. Giedlarowicz

Fot. Archiwum Gminy Krasne

Zajęcia tenisa stołowego 2021

Rodzinny Rajd Rowerowy 2023

Rodzinna Olimpiada
Narciarsko-Snowboardowa 2019

Puchar Wójta Gminy Krasne 2023

Akademia Piłkarska

Akademia Piłkarska Crasnovia Krasne jest młodym, lokalnym stowarzyszeniem, w którym największą wartością są młodzi adepci piłki nożnej. Akademia prowadzi zajęcia sportowe na boiskach trawiastych obiektu Klubu Sportowego Crasnovia Krasne oraz Orliku, natomiast w okresie jesienno-zimowym treningi prowadzone są w salach gimnastycznych Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Krasnem. Na obecną chwilę w Aka-

demii Piłkarskiej Crasnovia Krasne na treningi piłkarskie uczęszcza 145 zawodników i zawodniczek, w wieku od 5 do 14 lat z terenu gminy Krasne.

Celem statutowym Akademii jest prowadzenie specjalistycznego szkolenia na zajęciach piłki nożnej oraz propagowanie zdrowego stylu życia z dala od używek i uzależnień, aktywności fizycznej, zdrowej rywalizacji, zasad fair play jako elementów rozwoju fizycznego oraz intelektualne-

go wśród dzieci i młodzieży z Gminy Krasne.

Przy wsparciu Gminy Krasne uczestniczyliśmy w takich projektach, jak „Żyj zdrowo, a nie nałogowo” – program przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz „Lato na sportowo”, w ramach programu Działaj Lokalnie. Co roku korzystamy również z dotacji celowej z budżetu Gminy Krasne na rzecz rozwoju działalności sportowej.

Z przyjemnością informujemy również, że decyzją Komisji Weryfikacyjnej PZPN - Akademia Piłkarska Crasnovia Krasne otrzymała Zielony Certyfikat Polskiego Związku Piłki Nożnej na rok 2024. Świadczy to, iż nasza Akademia ciągle się rozwija oraz poziom szkolenia dzieci i młodzieży jest na prawdę wysoki. Uczestnictwo w programie Certyfikacji PZPN motywuje nas jeszcze mocniej do rozwijania Akademii oraz podnoszenia jakości szkolenia wśród dzieci i młodzieży z gminy Krasne.

P. Kozioł

Gmina wspiera rozwój sportu

Każdego roku Rada Gminy Krasne zabezpiecza w budżecie gminy środki na rozwój sportu. Dotacje celowe udzielane klubom sportowym mają na celu poprawę warunków uprawiania sportu oraz zwiększenie dostępności społeczności lokalnej do działalności sportowej. Z dotacji korzystają: LKS „STRUMYK” Malawa (70 000,00 zł), KS „CRASNOVIA” Kras-

ne, KS „RZEMIEŚLNİK” Strażów oraz KS „PALKOVIA” Palikówka (każdy po 45 000,00 zł), a także Akademia Piłkarska „CRASNOVIA” (15 000,00 zł)*. Rocznie na konto lokalnych klubów sportowych z budżetu Gminy Krasne trafia łącznie 220 000,00 zł. Dotacje, udzielane w trybie ustawy o sporcie, przeznaczane są na realizację programów szkolenia sportowego, zakup sprzętu

sportowego, pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w zawodach oraz pokrycie kosztów bieżącego utrzymania obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego.

G. Giedlarowiec

Fot. ze zbiorów klubów piłkarskich

*Dane za 2023 r.

LKS Strumyk Malawa

Małe granty

Przedstawienie „Miłość Św. Mikołaja” w wykonaniu podopiecznych Stow. Kobiet Krasne

„Spotkajmy się przy choince” - Strażowanie

Projekt „Sport to zdrowie i relacje bez uzależnień” zrealizowany przez Stow. Kalokagatia

Dzień Seniora w Palikówce zorganizowany przez Stow. Kobiet w Palikówce

W gminie Krasne, od wielu lat, z powodzeniem funkcjonują tzw. małe granty, czyli udzielane w trybie pozakonkursowym dotacje dla organizacji pozarządowych na realizację krótkotrwałych zadań publicznych. W miarę możliwości finansowych oraz zgłaszanych potrzeb lokalnych stowarzyszeń, gmina Krasne dofinansowywała organizację różnorodnych wydarzeń, poczynając od pikników, przez dni seniora, warsztaty wielopokoleniowe, sąsiedzkie integracje i inicjatywy na rzecz pobudzenia aktywności społecznej. Dzięki małym grantom udało się przeprowadzić szereg zajęć sportowych i turniejów dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu (m.in. zajęcia z koszykówki, siatkówki i tenisa stołowego), a także corocznych turniejów w piłce nożnej o puchar Wójta Gminy Krasne. W latach 2019-2023 Wójt Gminy Krasne uznał celowość realizacji 19 małych zleceń, przeznaczając na ten cel 68 394,60 zł.

G. Giedlarowicz

Fot. Archiwum org. pozarządowych

Piknik Rodzinny zorganizowany przez Stow. Kobiet w Palikówce

Organizacje pozarządowe

Koło Kobiet w Malawie

Kultura ludowa to nasze dziedzictwo i spuścizna, to ważna część kultury narodowej. Ma ogromne znaczenie, tak w życiu jednostki, grupy społecznej, czy całego narodu. Wyraża się poprzez muzykę, taniec, śpiew, poezję, zwyczaje, obrzędy i sztukę. Kultura ludowa jest nierozdzielnie związana ze wsią i to tam przywiązanie do tradycji objawia się najmocniej. Jednak tradycyjne obrzędy, zwyczaje i towarzyszące im przysłówki, chociaż wciąż stanowią część składową kultury lokalnej, powoli wraz z ludźmi, którzy je kultywowali, odchodzą w niepamięć.

Koło Kobiet w Malawie w swojej działalności podjęło się zadania ocalić od zapomnienia te piękne, zanikające tradycje i przekazywać je młodszemu pokoleniu. Przykładem tego są organizowane co roku dożynki, które już na stałe weszły do kalendarza imprez Koła. Starostami dożynek są miejscowi rolnicy. Do wicia wieńców i korowodu dożynkowego zapraszane są dzieci i młodzież. Dużym przedsięwzięciem i wyzwaniem było „Święto chleba”, podczas którego panie z Koła Kobiet, ze szczegółami, poczynając od wysiewu ziarna, przekazały młodzieży wszystkie etapy

wypieku chleba. „Święto chleba” poprowadzone było warsztatami pieczenia chleba, prowadzonymi przez Helenę Węglowską.

Od 13 lat co roku dla osób starszych organizowana jest Wigilia połączona z przedstawieniem jasełek, misterii bożonarodzeniowych, przeglądu poezji bożonarodzeniowej, czy obrzędu starodawnej wigilii oraz wspólnym, wraz z kapelą „Malawianie”, śpiewaniem kolęd. Jest to wzruszający wieczór, kiedy to radość przeplatana jest łzami.

Koło Kobiet w Malawie powstało w listopadzie 2008 roku. W chwili obecnej liczy 16 członkiń. Zapraszamy chętne panie, aby zasiadły nasze Koło. Będzie nas więcej, więcej zdziałamy na rzecz społeczności lokalnej. Bardzo cenimy sobie współpracę z kapelą „Malawianie”. Dobrze, że jesteście. Z całego serca dziękujemy Wam za dobroć i życzliwość. Mamy świadomość, że nasza działalność ogranicza się tylko do części mieszkańców Malawy, jednak organizowanie większych imprez - co jest naszym pragnieniem - jest ograniczone warunkami lokalowymi, a przede wszystkim brakiem podłogi wraz z zadaszeniem na zewnątrz.

Koło Kobiet w Malawie

Stowarzyszenie Kobiet Krasne

Stowarzyszenie Kobiet Krasne od początku swojej działalności czynnie włącza się w życie lokalnej społeczności. W czasie 14-letniej działalności udało się nam zorganizować wiele wydarzeń mających na celu integrację mieszkańców wsi Krasne, a także zachowanie jej dziedzictwa kulturowego. W okresie działalności, mimo trudności, nasza organizacja zrealizowała wiele projektów, do realizacji których pozyskaliśmy partnerów z różnych części województwa podkarpackiego.

Współpracujemy z Lokalną Grupą Działania „Eurogalicja”, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, Urzędem Marszałkowskim, Fundacją Świętego Mikołaja, Fundacją Q oraz Urzędem Gminy Krasne. Pozyskaliśmy także granty z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Działaj Lokalnie. Łącznie w latach 2016-2023 Stowarzyszenie Kobiet Krasne pozyskało środków finansowych na łączną kwotę 505 426,00 PLN, z której skorzystało ok. 5500 mieszkańców Gminy Krasne (i nie tylko), w każdym wieku.

Zrealizowane przez Stowarzyszenie projekty z podziałem na lata:

2018 rok: **„Dzieci są najważniejsze”** - piknik rodzinny w Krasnem, kurs pierwszej pomocy, wycieczki dla dzieci i młodzieży, turniej piłkarski, zabawa mikołajkowa; **„Senior się nie da”** - konferencje dot. profilaktyki uzależnień, wycieczka dla seniorów do Dębowa; **warsztaty wokalne** dla miesz-

kańców i wydanie płyty pt. „Pieśni Wielkonoce”.

2019 rok: **„Rodzina ma moc”** - konkurs literacki, wycieczki dla dzieci, piknik rodzinny, turniej piłkarski, zabawa mikołajkowa; **„Z ekologią za pan brat”** - warsztaty zielarskie, konferencje ph. „Razem chrońmy przyrodę”, pikniki ekologiczne pn. „Ekologiczna szkoła”, „Zielonym do góry” i „Ekologiczny piknik w Zielną”, konkursy ekologiczne i plastyczne dla dzieci; **„Powróćmy jak za dawnych lat”** - spotkanie integracyjne dla seniorów, wycieczka dla seniorów do skansenu w Sanoku i nad Solinę.

2020 rok: **„Muzyka sakralna łączy pokolenia”** - warsztaty wokalne, nagranie płyty z pieśniami Adwentowymi i Eucharystycznymi, koncerty pieśni sakralnych; **„Krasne w starej Fotografii”** - zebranie, digitalizacja i wydanie albumu ponad 1700 starych zdjęć przedstawiających ludzi i miejsca w Krasnem, opracowanie 10 tematycznych plasz wystawowych z najciekawszymi zdjęciami; **„Sport w Koronie”** - zajęcia na siłowni zewnętrznej, zumba dla dorosłych, zajęcia sportowe dla dzieci,

2021 rok: **„W pogoni za Mikołajem”** - warsztaty pieczenia i dekorowania pierników, konkurs pt. „Kartka do św. Mikołaja”, zabawa mikołajkowa; **warsztaty wokalne i koncert; X Dzień Seniora.**

2022 rok: **„Piknik rodzinny - Święto chleba”; zakup wyposażenia sali** (tj. nowe

stoły i patery); **uruchomienie świetlicy dla dzieci i młodzieży z Ukrainy**, która funkcjonowała do końca 2023r. (dzięki rekomendacji Stowarzyszenia nasi podopieczni: Ilian Srypec oraz Yarena Havryliv otrzymali stypendium z Fundacji Św. Mikołaja); **zatrudnienie dwóch pań**, które na Ukrainie pracowały jako nauczycielki; **„Sport to zdrowie - każdy ci to powie edycja 2022”; warsztaty komputerowe; „Akademia rękodzieła”** - warsztaty makramy i florystyki; **„Dyniowa potańcówka”**,

2023 rok: **świetlica dla dzieci i młodzieży z Ukrainy; „Miłość Św. Mikołaja”**.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, za wspólne lata pracy na rzecz naszej lokalnej społeczności. Mamy nadzieję, że uda nam się jeszcze zorganizować wiele ciekawych projektów. Zapraszamy na nasz FunPage Stowarzyszenie Kobiet Krasne.

K. Porada

Organizacje pozarządowe

Strażowanie

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Strażowanie” działa w naszej miejscowości od wielu lat. Swą działalnością obejmuje całą społeczność wiejską, organizując spotkania okolicznościowe, zabawy dla dzieci, pikniki rodzinne, konkursy plastyczne, warsztaty kulinarne i rękodzielnicze, koncerty pieśni Maryjnych. Bierzymy udział w konkursach kulinarnych: „Bitwa Regionu” i „Podkarpackie Smaki”. Każdego roku, w lipcu, przygotowujemy poczęstunek dla 200 pielgrzymów zdążających do Częstochowy.

Pozyskaliśmy środki finansowe z napływających przez nas projektów Działaj Lokalnie. Środki te były głównie przeznaczone dla dzieci z Zespołu Szkół w Strażowie.

W ramach projektów zorganizowaliśmy warsztaty kulinarne, wycieczki do Pstrągowej, wycieczki edukacyjne: do młyna w Czarnej i do piekarni w Łące oraz wycieczkę autokarową dla dzieci do Arboretum w Bolestraszcach. W ubiegłym roku, dla dzieci i dorosłych, zorganizowaliśmy warsztaty: zielarskie, refleksologii, aromaterapii oraz warsztaty z wykonywania naturalnych kosmetyków.

Nasza działalność ma na celu rozwijanie w społeczeństwie poczucie jedności i przynależności do grupy lokalnej, która pragnie się rozwijać dla dobra wsi i gminy.

I. Barnat

Fot. Archiwum „Strażowanie”

Projekt „Działaj Lokalnie”

W latach 2022-2023 otrzymałyśmy dofinansowanie z programu „Działaj Lokalnie” z Fundacji Przestrzeń Lokalna, na działania mające na celu m.in. integrację społeczności lokalnej. W ramach tych działań zorganizowałyśmy dla mieszkańców naszej gminy: warsztaty kulinarne, Dzień Seniora z pierwszym pokazem mody, Dzień Pieroga, piknik rodzinny, Dzień Naleśnika, gotowanie na żywo, Wehikuł Czasu czyli spotkanie pełne wspomnień. Te wydarzenia były wspaniałą okazją do spotkań towarzyskich, zacieśniania więzi międzypokoleniowych i aktywnego spędzania wolnego czasu zarówno przez młodsze jak i starsze pokolenia.

Stowarzyszenie Kobiet w Palikówce

Objazdowy Mikołaj

W ubiegłych latach, we współpracy z OSP Palikówka, zorganizowałyśmy Mikołaja Objazdowego, dla wszystkich mieszkańców Palikówki. Mikołaj wraz ze swą świtą obdarowywał tych, którzy wyszli go przywitać podczas trasy mikołajkowej wokół Palikówki.

Spotkanie świąteczne stowarzyszeń Gminy Krasne

Co roku w styczniu organizujemy spotkanie dla wszystkich stowarzyszeń

naszej gminy, aby zacieśniać więzi, wymieniać się doświadczeniami i inspiracjami. Podczas tych spotkań prezentujemy artystyczne talenty naszych członkiń, np. występy kabaretowe, czy taneczno-muzyczne.

Festiwal Polska od Kuchni

W 2023 roku nasze stowarzyszenie zakwalifikowało się do półfinału konkursu artystycznego w Stalowej Woli, podczas którego zaprezentowałyśmy w pokazie mody fascynatory.

Inne wydarzenia

- Poświęcenie odnowionej figury Matki Bożej w Palikówce.

- Zaproszenie do TVP w ramach programu „Pytanie na śniadanie”, podczas którego opowiadałyśmy o naszym stowarzyszeniu pod kątem działań artystycznych.

G. Tomaka-Ząbek

Zadania oświatowe w Gminie Krasne

Ostatnie pięć lat to okres pozytywnych zmian w oświacie. Gmina Krasne podjęła szereg działań związanych ze wzrostem atrakcyjności usług edukacyjnych w szkołach i przedszkolach działających na terenie gminy. W roku szkolnym 2023/2024 naukę w czterech szkołach podstawowych na terenie gminy Krasne rozpoczęło 1 124 uczniów, w 63 oddziałach. Opieką przedszkolną objętych zo-

stało 598 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, w 24 oddziałach. Corocznie gmina zapewnia miejsce w przedszkolach dla wszystkich dzieci, których rodzice składają wnioski. W ostatnich pięciu latach w gminie Krasne utrzymuje się tendencja wzrostowa liczby dzieci w szkołach (+134 uczniów) i przedszkolach (+ 72 dzieci), szczególnie w miejscowości Krasne i Strażów.

Szkoła	Rok 2019/2020		Rok 2023/2024	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
ZSP Krasne	435	22	523	26
ZS Malawa	299	16	307	15
ZS Strażów	164	9	196	10
SP Palikówka	92	8	98	8
Razem	990	55	1124	59
Przedszkole				
GP Krasne	241	10	272	11
GP Malawa	145	6	181	7
GP Strażów	90	4	97	4
GP Palikówka	50	2	48	2
Razem	526	22	598	24

W celu zapewnienia wysokich wyników nauczania i wychowania w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Krasne zatrudnionych jest w roku szkolnym 2023/2024 -205 nauczycieli, w tym: 3 nauczycieli z tytułem doktora, 198 nauczycieli legitymujących się wyższym wykształceniem magisterskim z przygotowaniem pedagogicznym, 3 nauczycieli legitymujących się wyższym wykształceniem zawodowym, co stanowi 99,5% ogółu zatrudnionych nauczycieli. Większość nauczycieli posiada najwyższy stopień awansu zawodowego, tj. nauczyciela dyplomowanego. Z ogółu wszystkich nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Krasne 46 nauczycieli posiada status nauczyciela początkującego, 37 nauczycieli posiada stopień nauczyciela mianowanego i 122 nauczycieli stopień nauczyciela dyplomowanego.

Poniższy wykres przedstawia strukturę awansu zawodowego nauczycieli szkół i przedszkoli gminy Krasne.

Dążąc do podwyższenia jakości usług edukacyjnych gmina Krasne realizowała w okresie od 1 września 2018 r. do 30 czerwca 2020 r. projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Działanie 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego pn. „Szkoła przyszłości. Nowoczesne szkoły wiejskie na terenie rzeszowskiego obszaru metropolitalnego”. Wartość projektu ogółem wyniosła 987 073,25 zł, w tym dofinansowanie ze środków europejskich 839 012,26 zł, z dotacji celowej 98 621,59 zł.

Głównym celem projektu był wzrost kompetencji kluczowych, podniesienie efektywności i atrakcyjności kształcenia uczniów i uczennic w dwóch szkołach na terenie gminy Krasne, tj. w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Krasnem i Szkole Podstawowej im. Władysława Broniewskiego w Palikowce, poprzez realizację:

- szkoleń doskonalących dla 52 nauczycieli;
- zajęć dodatkowych pozalekcyjnych dla 460 uczniów i uczennic, w tym uczniów z niepełnosprawnościami;
- doposażenia szkół w narzędzia i sprzęt TIK oraz szkolnych pracowni do nauczania przedmiotów przyrodniczych w pomoce dydaktyczne.

Od września 2019 r. gmina realizowała w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, projekt „Ponadnarodowa Mobilność Uczniów”, przedsięwzięcie pn. „Międzynarodowe impresje językowo-mu-

zyczne". Projekt realizowany był Zespół Szkół w Malawie w okresie od 03.09.2019 r. do 02.03.2020 r., a druga edycja w okresie od 10.05.2021 r. do 09.11.2021 r. pn. „Zdrowa, sportowa, międzynarodowa przyszłość”. Każda edycja projektu zakładała pobyt 20 uczniów wraz z 4 opiekunami w Hiszpanii. Celem programu było nawiązanie współpracy z równorzędną szkołą w Hiszpani, podniesienie znajomości języka angielskiego i hiszpańskiego, poznanie systemu edukacji, kultury i historii Hiszpanii. Wartość projektu wyniosła 226 258,00 zł.

Od 1 czerwca 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r. zrealizowano projekt w ramach działania 9.1 Rozwój edukacji przedszkolnej pn. „Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych w OWP w Malawie i Krasnem”. W ramach projektu utworzono 25 miejsc wychowania przedszkolnego w Gminnym Przedszkolu w Malawie i 10 miejsc w Gminnym Przedszkolu w Krasnem. Celem projektu było zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej dla 35 dzieci z terenu Gminy Krasne, w tym kompleksowe wsparcie przedszkolne w postaci

bezpłatnej opieki przedszkolnej z zajęciami dodatkowymi, uwzględniającymi indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci, podwyższenie specjalistycznych kwalifikacji zawodowych dla dwóch nauczycieli przedszkoli – studia podyplomowe z neurologopedii. Wartość projektu wyniosła 524 622,06 zł, w tym wkład własny 52 462,21 zł.

Wszystkie szkoły wyposażone są w dzienniki elektroniczne, które znacznie usprawniły komunikację między szkołą i rodzicami uczniów, a także nauczycielami. W przedszkolach wprowadzono elektroniczną ewidencję czasu pobytu dzieci, która ma na celu usprawnienie rozliczenia czasu pobytu dzieci w przedszkolach oraz zapewnienie im bezpieczeństwa.

W celu zapewnienia dzieciom i młodzieży jak najlepszych warunków do nauki, wychowania i opieki, gmina corocznie przeznacza w budżecie środki na remonty jednostek oświatowych. Poniższa tabela przedstawia wysokość środków przeznaczonych na remonty w latach 2019-2023, bez wydatków inwestycyjnych.

Jednostka	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
GP i SP w Krasnem	25 295,28	13 174,33	7 024,39	38 409,31	22 140,00	105 943,31
GP i SP w Malawie	79 802,01	33 267,20	35 719,72	7 448,00	26 068,00	182 304,93
GP i SP w Strażowie	6 050,00	33 131,00	13 737,42	23 759,35	11 722,70	88 400,47
SP w Palikówce	19 526,00	20 651,00	26 319,05	19 554,80	7 128,60	93 179,45
GP w Palikówce	24 859,00	16 468,00	6 923,00	20 520,00	-	68 770,00
Żłobek	-	-	3 200,00	5 103,00	1 903,45	10 206,45
Razem	155 432,29	116 691,53	92 923,58	114 794,46	68 962,75	548 804,61

Dodatkowo w latach 2019-2023, Gmina Krasne przeznaczyła środki na zakup pomocy dydaktycznych, narzędzi TIK, wyposażenia klasopracowni, doposażenia stołówek szkolnych i przedszkolnych w następującej wysokości:

Jednostka	2019	2020	2021	2022	2023	Razem
GP i SP w Krasnem	18 110,00	104 055,92	34 289,99	40 440,02	75 452,73	272 348,66
GP i SP w Malawie	24 670,01	39 880,00	75 184,72	43 849,00	7 011,00	190 594,73
GP i SP w Strażowie	14 179,96	11 339,89	64 099,99	25 111,51	30 269,00	145 000,35
SP w Palikówce	4 704,75	12 724,60	51 944,05	16 600,00	31 798,00	117 771,40
GP w Palikówce	-	-	-	-	2 458,00	2 458,00
Żłobek	3 505,50	-	1 498,00	-	4 907,70	9 911,20
Razem	65 170,22	168 000,41	227 016,75	126 000,53	151 896,43	738 084,34

W ramach poprawy funkcjonowania bazy szkół i przedszkoli z przekazanych środków gmina sukcesywnie doposaża szkoły w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne do zajęć.

Wszystkie klasopracownie w szkołach podstawowych na terenie gminy Krasne są wyposażone w nowoczesne monitory interaktywne, które znacznie ułatwiają i uatrakcyjnają zajęcia dla uczniów oraz wspomagają pracę nauczycieli. Sukcesywnie w szkołach wymieniane są laptopy w pracowniach informatycznych, sekretariatach, pokojach nauczycielskich, bibliotekach. W celu utrzymania porządku

wokół budynków oświatowych każdej szkole zakupiono traktorek do koszenia trawy i zimowego odśnieżania.

W związku z obowiązkiem dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach, gmina zadbała również o wyposażenie i doposażenie szkolnych i przedszkolnych stołówek w nowoczesne piece konwekcyjne, konwekcyjno-parowe, zmywarki, urządzenia do obierania i rozdrabniania warzyw. W pomieszczeniach kuchennych i jadalniach zamontowano klimatyzatory powietrza. W celu poprawy bezpieczeństwa dzieci przebywających na świetlicy szkolnej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krasnem zakupiono

Edukacja i oświata

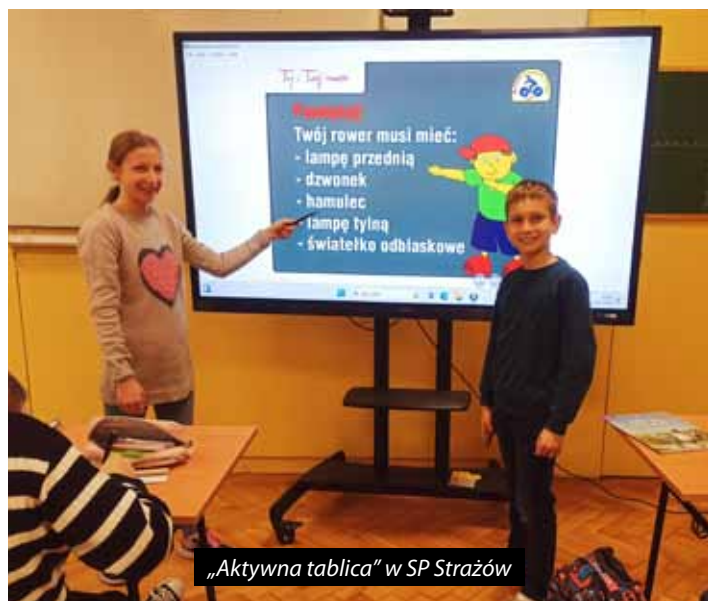
nowoczesny system do bezpiecznego odbierania uczniów wraz z czytnikiem kodów QR oraz monitor informacyjny tzw. „wirtualna gazetka szkolna”.

Poza własnymi środkami przeznaczonymi na poprawę funkcjonowania bazy oświatowej, gmina pozyskuje również środki pochodzące z programów rządowych

W ramach realizacji rządowego projektu **„Posiłek w szkole i w domu”** w 2019 r., wyremontowano zaplecze kuchenne wraz z jadalnią w Szkole Podstawowej w Krasnem na kwotę 109 450,00 zł oraz w Szkole Podstawowej w Strażowie na kwotę 100 750,00 zł. Łącznie na poprawę warunków przygotowywania i spożywania posiłków w stołówkach wydawkowano kwotę 210 200,00 zł, w tym z dotacji 160 000,00 zł oraz wkład własny gminy 50 200,00 zł.

W 2021 r. Gmina Krasne pozyskała środki dla szkół z rządowego programu **„Laboratoria przyszłości”** w łącznej kwocie 333 900,00 zł. Otrzymane środki przeznaczone zostały na zakup nowoczesnego wyposażenia technicznego pracowni, takiego jak: drukarki 3D, kamery, aparaty cyfrowe, sprzęt do nagrywania, rejestrowania i obróbki dźwięku i obrazu, oprogramowanie z zakresu robotyki i mikroelektroniki.

W latach 2021-2023 gmina pozyskała środki z rządowego programu **„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 - Priorytet 3”**. Celem programu było wsparcie szkół i przedszkoli w obszarze rozwijania zainteresowań czytelniczych dzieci i młodzieży. Z programu skorzystały wszystkie szkoły i przedszkola na terenie gminy. Gmina pozyskała środki w wysokości 64 878,11 zł, w tym ze środków dotacji 51 500,00 zł oraz wkład własny w wysokości 13 378,11 zł. Otrzymane wsparcie przeznaczone na zakup książek będących nowościami czytelniczymi, zakup elementów wyposażenia bibliotek szkolnych, w tym programów informatycznych do obsługi księgozbioru, a także na realizację zadań promujących czytelnictwo w szkołach i przedszkolach.

„Aktywna tablica” w SP Strażów

Rządowy program **„Aktywna tablica”** realizowany był w latach 2022-2023. W programie wzięła udział Szkoła Podstawowa w Krasnem i Szkoła Podstawowa w Strażowie. O wsparcie mogły ubiegać się szkoły, w których uczą się uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub niepełnosprawnościami. Dotacja przeznaczona była na zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu, programów ułatwiających proces uczenia się, ze względu na niepełnosprawność. Szkoły zakupiły pomoce dydaktyczne i narzędzia do terapii psychoneurologicznej, do terapii procesów komunikacji, w tym zaburzeń przetwarzania słuchowego oraz do terapii logopedycznej. Całkowity koszt zadania wyniósł 88 650,00 zł., w tym dotacja 70 000,00 zł oraz wkład własny 18 650,00 zł.

W 2022 roku realizowany był program **„Poznaj Polskę”**. W ramach przedsięwzięcia Ministerstwa Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę”, gmina pozyskała 115 000,00 zł. na organizację 15 wycieczek dla uczniów szkół podstawowych. Całkowita wartość zadania wyniosła 183 476,00 zł. Celem programu było wsparcie szkół w realizacji zadań mających na celu uatrakcyjnienie procesu dydaktycznego przez umożliwienie poznania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków, kultury, historii oraz osiągnięć nauki.

Wysoka dbałość gminy o systematyczną poprawę warunków nauki i pobytu uczniów w szkołach, zatrudnienie wysoko wykwalifikowanej kadry dydaktyczno-wychowawczej, doposażanie szkół w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne przekłada się na wysokie osiągnięcia uczniów podczas sprawdzianu ósmoklasisty. Co roku uczniowie naszych szkół osiągają wysokie wyniki w zakresie 6-8 staniny, co plasuje wyniki gminne powyżej średniej powiatu, województwa i kraju.

W uznaniu wysokich wyników nauczania, szczególnych osiągnięć naukowych, sportowych i artystycznych, co roku uczniowie naszych szkół są nagradzani stypendiami Wójta Gminy Krasne. Na ten cel gmina przeznaczą corocznie kwotę 70 000 zł.

Opracowała: G. Belcyr
Fot. Archiwum SP Strażów

Publiczny Żłobek w Krasnem

W styczniu 2019 r. otworzył swoje drzwi dla pierwszych żłobkowniczków. Początki funkcjonowania placówki były pełne niepokoju, zarówno dla władz gminy, dyrekcji, jak również rodziców dzieci, które miały zmierzyć się z adaptacją w nowej sytuacji.

Jak to będzie?

Żłobek kosztował 1,9 mln złotych, z czego 797 tys. złotych stanowiła dotacja z resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2017. Żłobek został wyposażony w certyfikowane meble, pomoce dydaktyczne i piękne nowe zabawki, które umilały pobyt dzieci i wspomagały codzienną pracę pań – „cioc” (tak zostały nazwane). Wszyscy pracownicy żłobka, zaangażowali się w niełatwy dla dzieci, rodziców i ich samych proces adaptacji. Najważniejsze są dzieci i to one muszą się poczuć dobrze w żłobku, by z chęcią do niego przychodziły – tak jest od samego początku do dnia dzisiejszego.

11 września 2019 r. nastąpiło uroczyste otwarcie pierwszego w gminie Krasne żłobka. Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonał Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, sołtys Krasnego Stanisław Falandysz oraz dyrektor Magdalena Mazur. Śp. ksiądz proboszcz Adam Dzioba poświęcił budynek oraz przebywające w nim dzieci.

Żłobek w kolejnych miesiącach funkcjonowania zyskiwał nienaganną opinię wśród rodziców, co przełożyło się na brak miejsc dla wszystkich zainteresowanych. By zmniejszyć listę dzieci oczekujących na wolne miejsce w żłobku, decyzją Wójta Gminy Krasne i Rady Gminy liczba miejsc wzrosła w 2020 roku do 48, zachowując powzięte standardy opieki i pobytu. Następne lata, przyniosły nowe wyzwania dla władz gminy i żłobka, chociażby COVID-19 i zmagania z normalnym funkcjonowaniem placówki w pełnym reżimie sanitarnym. Wspólnie z rodzicami udało się utrzymać bezpieczne warunki, by dzieci mogły w tym czasie uczęszczać do żłobka. W przeciągu lat 2020-2023, dzięki szkoleniom „ciocie” udoskonalały swój warsztat pracy, efektem czego w żłobku zagościły takie zajęcia jak: bajkoterapia, muzykoterapia, sensoplastyka, j. angielski, elementy logopedii, arteterapii czy terapii ręki.

Od 2019 do 2023 r. z usług żłobka skorzystało blisko 300 dzieci. Zapotrzebowanie rośnie wraz z nowymi mieszkańcami. Liczę, że już w 2024 r. będziemy mogli zaproponować więcej miejsc żłobkowych dla najmłodszych mieszkańców Gminy Krasne.

M. Mazur

Publiczny Żłobek w Krasnem

Miejsce edukacji, rozwoju i sukcesów!

W sercu naszej malowniczej miejscowości znajduje się Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika, miejsce, gdzie edukacja spotyka się z pasją, a zdobywanie wiedzy staje się fascynującą podróżą. Nasza szkoła to nie tylko budynek pełen sal lekcyjnych, ale przede wszystkim wspólnota uczniów, rodziców i nauczycieli.

Rozwój infrastruktury edukacyjnej

Nasze starania skupiają się na dostarczaniu optymalnych warunków nauki, adekwatnych do rosnącej liczby uczestników procesu edukacyjnego. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom, udziałowi w projektach i programach edukacyjnych, stale rozwijamy bazę naszej placówki.

Doskonałe wyniki egzaminów zewnętrznych

Nasza szkoła może poszczycić się bardzo dobrymi wynikami w egzaminach zewnętrznych. To rezultat ciężkiej pracy uczniów i zaangażowania naszego wykwalifikowanego zespołu pedagogicznego. Sukcesy naszych uczniów potwierdzają wysoki poziom nauczania oraz skuteczność podejścia do kształcenia.

Sukcesy w konkursach kuratoryjnych

Jesteśmy dumni z osiągnięć naszych uczniów w konkursach kuratoryjnych. Nasza szkoła regularnie odnosi sukcesy

w konkursach z geografii, matematyki, języków obcych oraz informatyki. To dowód na to, że nasza kadra nauczycielska nie tylko przekazuje wiedzę, ale również inspirować uczniów do rozwijania swoich pasji i zdolności.

Innowacyjne metody nauczania

W naszej szkole stawiamy na innowacyjne metody nauczania, korzystając z nowoczesnych technologii, które wspierają proces edukacyjny. Wprowadzamy interaktywne lekcje, projekty badawcze oraz praktyki, dzięki którym uczniowie

mogą zdobywać wiedzę w ciekawy i angażujący sposób.

Zdrowy styl życia i aktywne spędzanie czasu wolnego

Nasza placówka od lat tworzy oddziały sportowe. Dzięki zaangażowaniu nauczycieli nasi podopieczni potrafią pływać, jeździć na nartach, osiągając sukcesy w różnych dyscyplinach.

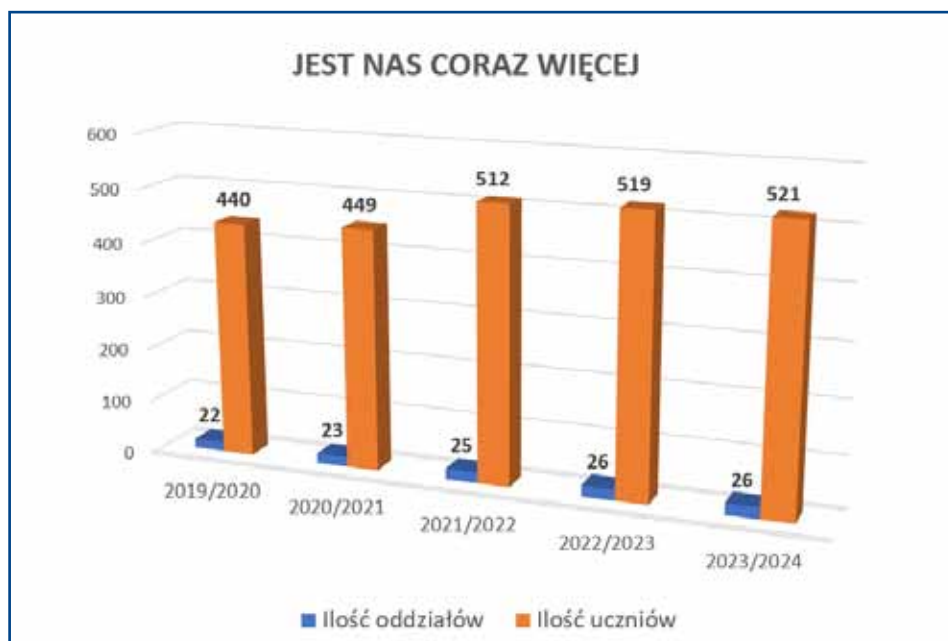
Budowanie wspólnoty

Nasza szkoła to nie tylko miejsce nauki, ale także rozwijania pasji i zainteresowań. Działamy na rzecz budowania silnej wspólnoty edukacyjnej i kulturowej. Organizujemy doroczny Piknik Rodzinny, imprezy i koncerty charytatywne. Celebrujemy święta narodowe i wychowujemy w duchu szacunku do małej i wielkiej ojczyzny. Liczne wydarzenia, spotkania, konkursy i projekty integrują naszą społeczność i kształtują wartości takie jak współpraca, tolerancja i szacunek.

Dołącz do naszej społeczności i razem twórzmy przyszłość pełną sukcesów!

Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Krasnem - miejsce, gdzie edukacja nabiera nowego wymiaru.

M. Kluz-Międlar
Grafika: K. Bysiewicz
Fot. Archiwum SP Krasne

Laboratoria Przyszłości

Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Naszą wspólną misją jest stworzenie nowoczesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań. Celem inicjatywy jest wsparcie wszystkich szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka).

W ramach programu Laboratoria Przyszłości Szkoła Podstawowa w Krasnem zakupiła wyposażenie techniczne niezbędne do rozwoju umiejętności praktycznych wśród uczniów, a związanych z techniką, elektroniką, mechatroniką, robotyką, informatyką i programowaniem, jak również fotografią i tworzeniem projektów filmowych.

W pierwszej kolejności w naszej szkole wdrożyliśmy nowoczesne przenośne nagłośnienie, dzięki któremu pięknie przygotowane akademie, pokazy i wystąpienia naszych uczniów uzyskały odpowiednią moc i klarowność przekazu dla

zgrupowanej w sali gimnastycznej społeczności szkolnej. Uroczystości szkolne, akademie, liczne konkursy i pokazy oraz inne wydarzenia są na bieżąco uwieczniane dzięki dobrej jakości sprzętowi fotograficznemu. Przygotowane zdjęcia lub nagrania są regularnie publikowane na szkolnej stronie. Kolejną innowacją jest wdrożenie drukarek 3D, które znalazły zastosowanie głównie na lekcjach techniki i informatyki oraz zajęciach kółka techniczno-informatycznego.

Drukarka 3D została zainstalowana również w bibliotece szkolnej, gdzie jest dostępna do celów edukacyjnych z różnych przedmiotów.

Główne zastosowanie dla zestawów związanych z elektroniką i robotyką stanowią zajęcia techniki oraz kółka zainteresowań. Technika to również obszar dla prezentacji możliwości i zasad bezpiecznego używania tradycyjnych narzędzi oraz zaawansowanych, nowoczesnych elektronarzędzi oraz maszyn do szycia. Uczniowie bardzo chętnie angażują się w zajęcia z wykorzystaniem zakupionego sprzętu.

K. Bysiewicz
Fot. krasne.edu.pl

Młode pokolenia dla drugiego człowieka

„Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi” (Jan Paweł II) - to myśl przewodnia działającego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krasnem Szkolnego Koła Wolontariatu.

Wolontariusze angażują się w życie środowiska lokalnego i promują szkołę w środowisku. Opiekunowie zachęcają uczniów do udziału w ciekawych i społecznie potrzebnych przedsięwzięciach, współpracując z licznymi instytucjami:

- Fundacja DKMS – udział wolontariuszy w ogólnopolskiej mikołajkowej akcji rejestracji potencjalnych dawców krwiotwórczych komórek macierzystych,

- Rzeszowski Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – udział uczniów w kweście na rzecz ubogich i bezdomnych,

- Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 w Rzeszowie – przekazanie chorym dzieciom Aniołków Zdrowia i karteczek z życzeniami świątecznymi,

- Polska Akcja Humanitarna – udział w akcji „Niosę Pomoc”, „Świat bez głodu”, „Studnia dla Południa”. Pomagamy w ten sposób krajom dotkniętym kryzysami humanitarnymi,

- Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci – udział w akcji „Pola Nadziei”, zorganizowanie z okazji Dnia Dziecka i mikołajek zbiórki potrzebnych rzeczy dla podopiecznych

Hospicjum i ich rodzin, zbiórka do puszek podczas Carpathia Festival, udział w Pikniku Charytatywnym, pomoc w organizacji Wigilii,

- Podkarpacki Bank Żywności – udział wolontariuszy w Ogólnopolskiej Świątecznej Zbiórce Żywności,

- TVP Rzeszów – udział w akcji „Świąteczne Pamięci dla Łyczakowa”, zebrane w szkole białe-czerwone znicze zostały przekazane na cmentarz Łyczakowski i Orląt Lwowskich,

- Dom Samotnej Matki w Rzeszowie – zorganizowanie zbiórki żywności, odzieży i zabawek,

- Schronisko dla zwierząt w Sandomierzu i „Kundelek” w Rzeszowie – zorganizowanie zbiórki karmy dla podopiecznych przebywających w schroniskach.

Każdego roku, przed świętami Wszystkich Świętych, wolontariusze porządkują opusz-

czone groby na cmentarzu „Pobitno” w Rzeszowie i Cmentarzu Parafialnym w Krasnem. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy wolontariusze przygotowują życzenia i drobne upominki, które są wręczane chorym i samotnym mieszkańcom Krasnego. Tradycją naszej szkoły jest organizacja świątecznych kiermaszów charytatywnych. Angażujemy się w akcję Ministerstwa Edukacji Narodowej „Razem na Święta”. Włączyliśmy się w pomoc opuszczonemu, biednym i osieroconym dzieciom, które uczą się w gambijskiej szkole. To tylko niektóre z naszych działań, nie poprzestaniemy na tym. Planujemy kolejne przedsięwzięcia. Akcje charytatywne uczą szacunku do ludzi, zwierząt i otaczającego świata. Nasi wolontariusze mogą być wzorem aktywnej i otwartej postawy dla innych.

J. Ciupak

Szkoła Podstawowa w Krasnem

Jubileusz 50-lecia

„Przeszłość zachowana w pamięci jest częścią teraźniejszości.”

50-lecie Szkoły Podstawowej w Krasnem stało się okazją do wspomnień, które na zawsze pozostały w pamięci wielu pokoleń. Czas je uporządkował, dodał blasku, a dzień 17 września 2022 roku przywołał ponownie.

Jubileuszowe uroczystości rozpoczęły się o godzinie 9:00 Mszą Świętą celebrowaną przez Jego Ekscelencję księdza biskupa Jana Wątrobę w kościele parafialnym. Następnie orszak przeszedł pod budynek szkoły, gdzie odsłonięto mural upamiętniający naszego patrona - Mikołaja Kopernika oraz wbudowano kapsułę czasu w holu szkoły. Kolejnym punktem tego dnia była akademicka.

Po części artystycznej wszyscy uczestnicy mieli okazję do wspomnień przy urodzi-

nowym poczęstunku. Podróż sentymentalną ułatwiły przygotowane galerie zdjęć, okolicznościowe wystawy, album czy film „Szkoła, jaką pamiętam” z udziałem absolwentów. Była to okazja do spotkania kolegów i koleżanek ze szkolnej ławy, powrotu do lat młodości i miłego spędzenia czasu.

M. Kluz-Międlar
Fot. Archiwum SP Krasne

Wychowując pro Patria...

W długim szeregu pokoleń i my, podobnie jak poprzednicy, winniśmy stawić sobie niezmienny cel, jakim jest wspólne dobro – Ojczyzna. W obecnej sytuacji zagrożenia związanego z toczącą się blisko naszych granic wojną zyskuje on dodatkowy wymiar. W Szkole Podstawowej w Krasnem to wielkie zadanie kształtowania u naszych podopiecznych postawy miłości i przywiązania do rodzinnego kraju realizujemy aktywnie i z pasją, współpracując z licznymi instytucjami oraz wykorzystując, obok form tradycyjnych, nowoczesne technologie cyfrowe, które czynią przestrzeń edukacyjną atrakcyjną i dostosowaną do stylu funkcjonowania dzisiejszych dzieci.

Nasze działania prowadzące do wy-

chowania świadomych patriotów to m. in.:

- akademie i koncerty z okazji rocznic wydarzeń historycznych i świąt narodowych;

- udział w ogólnopolskich akcjach takich jak: „Szkoła pamięta”, „Szkoła do hymnu”, „Żonkile”, „BohaterON”;

- współpraca z oddziałem IPN w Rzeszowie: lekcje prowadzone przez historyków instytutu, udostępnione wystawy, przekazane szkole liczne materiały dydaktyczne, gry edukacyjne, nagrody i gadzety patriotyczne oraz Honorowy Patronat nad wybranymi projektami;

- wycieczki do miejsc upamiętniających przeszłość narodu i kulturalny dorobek przodków, m.in. do: Krakowa,

Warszawy, Wrocławia, Zamościa, Bóbrki, Markowej – w tym w ramach programu Poznaj Polskę;

- organizacja Gminnego, a następnie Powiatowego Konkursu Recytatorskiego Poezji Patriotycznej „Serce mam białe – czerwone” – 5 edycji;

- udział i sukcesy w Ogólnopolskim Dyktandzie Niepodległościowym „Po polsku o historii”;

- organizacja i udział w świętowaniu lokalnych rocznic wydarzeń historycznych i upamiętnieniu związanych z nimi bohaterów, jak: Jan Newlin Mazaraki, uczestnicy akcji „Kośba”.

Chcemy wierzyć, że suma tych działań wobec naszych wychowanków przyniesie pożądane owoce w postaci przywiązania do rodzinnej ziemi i poczucia dumy z przynależności do własnego narodu, jego historii, języka i tradycji.

K. Ponulak

Fot. Archiwum SP Krasne

Nasi laureaci – Ola i Patryk

Klasy sportowe naszym sukcesem!

Od kilkunastu lat w naszej szkole tworzone są klasy sportowe. Zarówno dziewczynki, jak i chłopcy w ramach dziesięciu godzin wychowania fizycznego tygodniowo doskonalą swoje umiejętności z różnych dyscyplin sportowych.

Szkoła dysponuje odpowiednią bazą sportową. Posiada dwie sale gimnastyczne, „Orlik” (boisko do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne), siłownię oraz salę do tenisa stołowego. Większość zajęć odbywa się w szkole, ale nie tylko, ponieważ klasy sportowe w ramach godzin lekcyjnych jeżdżą na basen do Nowej Wsi, gdzie dzieci uczą się i doskonalą naukę pływania.

Harmonijny rozwój intelektualny i fizyczny dziecka, bez nacisku na specjalistyczne ukierunkowanie sportowe, to główny cel funkcjonowania tych klas. Uzdolnieni ruchowo uczniowie szukają możliwości rozwoju swoich talentów.

Klasy sportowe umożliwiają w usystematyzowany sposób połączyć naukę z treningiem sportowym. Chociaż nie każdy uczeń może zdobyć medal, to wszyscy mają wiele okazji do rozwinięcia własnych zdolności i przeżycia fantastycznej przygody. Uczniowie klas sportowych uczestniczą w wielu ciekawych przedsięwzięciach. Organizujemy rajdy rowerowe, rajdy piesze, wyjazdy do parku trampolin, parku linowego, na paintball, kręgle, spływy pontonowe, a także na mecze reprezentacji Polski w piłce nożnej! Dużym zainteresowaniem cieszą się też wyjazdy na narty, podczas których pod okiem profesjonalnych instruktorów uczą się i doskonalą swoje umiejętności narciarskie.

Wielu rodziców chętnie zapisuje dzieci do klas sportowych, dostrzegając liczne korzyści. Dzięki dziesięciu godzinom wychowania fizycznego w tygodniu uczniowie

wie podnoszą swoją sprawność fizyczną, uczą się zdrowych nawyków, a także rywalizacji w duchu fair play.

J. Łoziński, W. Kunysz

Tego, co się wydarzyło w rozgrywkach z Podwórka na stadion o Puchar Tymbarku w kategorii U10 dziewcząt nie spodziewał się nikt łącznie z naszymi zawodniczkami oraz ich opiekunami, a jednak okazało się że sport jest piękny i marzenia się spełniają.

Po rozegraniu etapu gminnego wszystkie nasze ekipy zameldowały się w finale powiatowym. Finał powiatowy przyniósł już pierwszy sukces. Pięć z sześciu startujących drużyn wygrało swoje kategorie wiekowe i zdobyło przepustkę do finału wojewódzkiego.

W finale wojewódzkim najlepiej spośród naszych reprezentacji zaprezentowały się dziewczęta w kategorii U10. Wygrały one wszystkie swoje mecze, nie tracąc przy tym żadnej bramki, zarazem aplikując swoim rywalkom ponad czterdzieści goli. Pierwsze miejsce oznaczało, że nasza drużyna zagra w finale.

W finale ogólnokrajowym w Warszawie grały 64 drużyny, po 16 w kategorii U10 i U12 chłopców i dziewcząt, a wśród nich my – SP Krasne. Dziewczyny wygrały wszystkie swoje mecze w fazie grupowej na obiekcie Hutnika Warszawa, zostawiając w pokonanym polu kolejno: Klimontów, Lidzbark Warmiński i Zakopane. Drugi dzień rozgrywek warszawskiego turnieju to już faza play-off. W ćwierćfinale dziewczyny kontynuowały swoją bardzo dobrą grę i pokonały SP Choroszcz. W półfinale trafiliśmy na bardzo mocną ekipę – zespół z Wrocławia. Mecz z Wrocławiem miał bardzo dużą stawkę gatunkową ponieważ wygrany z tego meczu miał zagrać w finale ogólnokrajowym na PGE Narodowym w Warszawie. Spotkanie zakończyło się bezbramkowym remisem, a o udziale w finale miały zadecydować rzuty karne. Nasz zespół wykazał się większą odpornością na stres i wygrał w stosunku 2:1. W finale przyszło nam ponownie zmierzyć się z drużyną z Klimontowa, którą w fazie grupowej pokonał w stosunku 2:1. Na odprawie przedmeczowej trenerzy skupili

Z podwórka na salony WIELKI SUKCES W PUCHARZE TYMBARKU

się w szczególności na stałym fragmencie gry, a mianowicie na rzucie różnym w ataku. Strategia ta okazała się strzałem w dziesiątkę ponieważ wszystkie trzy gole dla nas padły właśnie po rzutach różnych. Klimontów odpowiedział tylko jedną bramką.

Wszyscy uczestnicy finałów w nagrodę mogli obejrzeć z trybun mecz reprezentacji Polski z Niemcami. To jednak nie koniec nagród dla naszego zespołu. Dodatkową nagrodą dla zwycięzców było zaproszenie na trzydniowy pobyt w Warszawie, podczas którego dziewczęta spotkały się z zawodnikami reprezentacji Polski w pił-

ce nożnej. Ponadto obejrzały dwa treningi kadry, prowadzonej przez Fernando Santosa oraz uczestniczyły w treningu prowadzonym przez Paulinę Kawalec i Rafała Lasockiego – trenerów kadr polskich drużyn młodzieżowych. Z trybuny VIP obejrzały mecz Polska-Wyspy Owczce.

Ukoronowaniem tych wydarzeń było zaproszenie na Podkarpacką galę Nike 20, gdzie dziewczęta z rąk prezesa PZPN Cezarego Kuleszy odebrały pamiątkowe medale.

M. Ślaski
Fot. Archiwum SP Krasne

Szkolne ABC najmłodszych uczniów

A... ambitni i aktywni

Już od pierwszej klasy promujemy nauczanie, którego celem jest wszechstronny rozwój dziecka oraz przygotowanie go do samodzielnego i twórczego życia

B... bezdyskusyjnie bezpieczni

Ważna jest dla nas nie tylko nauka, ale i fakt, że dzieci są radosne, zadowolone i bezpieczne.

C... cudownie twórczy

Uczymy przez eksperyment, odkrywanie i dociekanie.

Z każdym rokiem jest nas coraz więcej. Dowodzi to, że udało się nam stworzyć placówkę przyjazną uczniom, dynamiczną, stawiającą dziecko w centrum zainteresowania.

M. Lebioda, A. Witek
Fot. Archiwum ZSP w Krasnem

Nowoczesne technologie

Cieszymy się, że możemy podzielić się z Państwem najnowszymi osiągnięciami naszej placówki edukacyjnej w dziedzinie nowoczesnych technologii. Szereg innowacyjnych rozwiązań ma na celu zwiększenie atrakcyjności procesu nauczania oraz ułatwienie komunikacji między szkołą, uczniami i ich rodzicami.

Nie byłoby to możliwe bez nieocenionej pomocy i życzliwości Wójta Gminy Krasne Wilhelma Woźniaka oraz Rady Gminy. Wsparcie finansowe przy tych innowacyjnych projektach znacząco wpływa i będzie wpływać na jakość edukacji w naszej placówce. Poniżej przedstawiamy kilka z tych nowości:

Monitory Interaktywne

Wyposażyliśmy wszystkie klasy w nowoczesne monitory interaktywne, które rewolucjonizują proces nauczania. Dzięki nim nasi nauczyciele mają możliwość prezentowania interaktywnych lekcji, korzystając z różnorodnych narzędzi multimedialnych.

Elektroniczna Gazetka

Tradycyjne gazetki szkolne ustępują miejsca nowoczesnej, elektronicznej wersji. Nasza szkoła będzie teraz korzystać z elektronicznej gazetki. Na dużym 65-calowym ekranie będziemy publikować najważniejsze informacje, sukcesy uczniów, oraz ważne wydarzenia szkolne.

Elektroniczny System Odbioru Dzieci ze Świetlicy

Aby ułatwić codzienne sprawy rodzicom i uczniom korzystającym z naszej świetlicy, wprowadzamy elektroniczny system odbioru dzieci - NEONKI. Dzięki niemu rodzice będą otrzymywać powiadomienia o przyjeździe swojego dziecka, a cały proces odbioru staje się bardziej bezpieczny i zorganizowany.

Wierzymy, że te nowoczesne technologie sprawią, że nauka stanie się jeszcze bardziej inspirująca, a codzienne funkcjonowanie szkoły będzie łatwiejsze i bar-

dziej efektywne. Dążymy do ciągłego doskonalenia naszej placówki, aby zapewnić uczniom jak najlepsze warunki nauki i rozwijania się. Dziękujemy za zaufanie i wsparcie!

M. Frączek, M. Werner
Fot. M. Werner

Gminne Przedszkole w Krasnem

Gminne Przedszkole w Krasnem, od wielu lat, świadczy usługi opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci w wieku 3-6 lat z terenu gminy Krasne. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom rodziców, którzy zgłaszali potrzebę utworzenia na terenie gminy placówki, która będzie w stanie pomieścić większą liczbę dzieci, a także zapewnić im zdrowe, przygotowywane na miejscu posiłki, w 2018 roku, udało się ukończyć budowę nowoczesnego budynku, który jest przystosowany do potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym. Działalność placówki w nowych murach została poprzedzona uroczystym otwarciem i symbolicznym przecięciem wstęgi przez dyrektora ZSP w Krasnem Marka Frączka, Wójta Gminy Krasne Wilhelma Woźniaka oraz zaproszonych gości.

Obecnie przedszkole liczy 11 oddziałów i sprawuje opiekę nad 275 dziećmi z terenu gminy Krasne. W przedszkolu działa system e-dziecko, wideodomofony oraz system kamer w budynku, na parkingu i placu zabaw, zapewniając bezpieczny pobyt dzieci w placówce. Poza sprawowaniem opieki, przedszkole dba również o wszechstronny rozwój wychowanków, poprzez rozwijanie zainteresowań i talentów, a także prezentowanie ich osiągnięć w środowisku lokalnym. Wychowawcy starają się zakorzenić u dzieci wartości patriotyczne, pamięć o lokalnych i narodowych bohaterach, szacunek dla starszych oraz troskę o środowisko naturalne.

Co roku, w naszym przedszkolu, organizowane są uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadzia oraz Święta Rodziny. Przedszkolaki prezentują specjalny program artystyczny, śpiewają piosenki, tańczą oraz recytują wiersze. Niejednokrotnie gościliśmy także z tej okazji seniorów

z Dziennego Domu Pomocy w Krasnem. To dni wyjątkowe, pełne radości i uśmiechu. Rozpromienione twarze babć, dziadków, rodziców pokazują jak ważne są takie spotkania i chwile spędzone w rodzinnym gronie. Często odpowiadając na nasze zaproszenie uczestnikami takich wydarzeń są przedstawiciele samorządu, którzy podziwiają występy naszych przedszkolaków, a także prowadzą rozmowy z obecnymi na wydarzeniach gośćmi.

Święta państwowe, takie jak Święto Flagi czy Święto Niepodległości, są dla nas zawsze okazją do zaszczepiania u dzieci patriotycznych postaw. Corocznie z tej okazji przygotowujemy występy lub przedstawienia, podczas których śpiewamy hymn Polski, recytujemy wiersze patriotycznie, jak również w towarzy-

stwie przedstawicielei lokalnego samorządu, seniorów z Dziennego Domu Pomocy składamy kwiaty pod głazem upamiętniającym 100. rocznicę odzyskania przez nasz kraj niepodległości.

Jednym z najpiękniejszych zwyczajów bożonarodzeniowych jest śpiewanie kolęd i pastorałek. Od kilku lat jesteśmy organizatorem Gminnego Przeglądu Kolęd i Pastorałek pod patronatem Wójta Gminy Krasne. W ten świąteczny czas, z wyjątkowym repertuarem, do naszego przedszkola przybywają wraz z opiekunami dzieci z Malawy, Palikówki oraz Strażowa. Nasza placówka popularyzuje polską tradycję wspólnego kolędowania. Jest to szlachetna misja podtrzymywania staropolskich zwyczajów. Pomimo wielu obowiązków, które spoczywają na gospodarzach naszej gminy, co roku zaszczycają

Gminne Przedszkole w Krasnem

nas swoją obecnością w tak szczególnych chwilach, by razem z dyrektorami przedszkoli i szkoły podziwiać talenty muzyczne naszych podopiecznych.

Bardzo dbamy o to, aby przyjęcie do grona naszych wychowanków było dla dzieci wydarzeniem ważnym i podniosłym. Pasowanie na przedszkolaka to moment niezwykle istotny w życiu każdego malucha. Pani dyrektor wraz z wójtem, dotykając magicznym ołówkiem, pasowała beztrudnie dzieci na pełnoprawnych członków naszej małej społeczności. Na znak przyjęcia do grona przedszkolaków, każde z nich otrzymało dyplom i upominek. Oczywiście najważniejszym momentem tego dnia jest złożenie uroczystego ślubowania.

Przedszkole w Krasnem we współpracy z Urzędem Gminy Krasne brało udział w różnorodnych projektach edukacyjnych. Bardzo ciekawą inicjatywą pn. „Rodzinne muzykowanie”, w ramach projektu „Aktywni lokalnie”, były warsztaty z udziałem przedszkolaków z Krasnego i ich rodziców. W ramach tego przedsięwzięcia odbyły się 4 spotkania, podczas których uczestnicy mogli przenieść się w zimowe popołudnie do ciepłej Afryki: uczyli się gry na djembe, bawili się muzyką przy afrykańskich rytmach, poznawali Czarny Ląd i mieszkające tam zwierzęta. Finałem inicjatywy było pożegnanie z Afryką przy bębnach oraz taniec w maskach zwierząt, na który przybyli zaproszeni goście – Wójt Gminy Krasne, dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krasnem oraz dyrektor Gminnego Przedszkola w Krasnem.

Gminne Przedszkole w Krasnem

Innym istotnym projektem, o którym należy wspomnieć, była inicjatywa pn. „Utworzenie nowych miejsc przedszkolnych w OWP w Malawie i Krasnem”. W ramach tego działania zapewniono pełne, kompleksowe wsparcie przedszkolne w postaci bezpłatnej opieki przedszkolnej, zakupu materiałów dydaktycznych ale i zorganizowano zajęcia dodatkowe uwzględniające indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, możliwości psychofizyczne oraz rozwijające kompetencje i kwalifikacje maluchów w wieku przedszkolnym, które to odbywały się poza godzinami bezpłatnej opieki. Dzieci zaangażowane w projekt wzięły udział w zajęciach z języka angielskiego, logopedii oraz rytmiki. Zwieńczeniem akcji był piknik w Malawie z wieloma atrakcjami, na który zaproszone zostały uczestniczące w projekcie przedszkolaki z Krasnego.

Niecodzienną atrakcją, nie tylko dla dzieci z Przedszkola w Krasnem, ale i wszystkich mieszkańców, stała się świąteczna iluminacja, którą przygotował Urząd Gminy Krasne wspólnie z firmą Inżynieria Rzeszów S.A. Piękna kolorowa, rozświetlona bombka przestrzenna oraz zaprzęg z saniami umilał wszystkim zimowy czas zdobiąc wejście do przedszkola, czego dowodem jest pamiątkowa fotografia.

M. Andreasik-Krzywonos,
B. Jędraszczyk, A. Opalek, P. Ostrowska

Działalność charytatywna

Jednym z celów wychowawczych realizowanych w szkole jest kształtowanie postaw prospołecznych. Dokładamy wszelkich starań, aby uczniowie naszej placówki byli empatyczni, wrażliwi, dostrzegali potrzeby innych. Wychowankowie Zespołu Szkół w Malawie angażują się w szereg akcji charytatywnych organizowanych przez szkołę i podmioty zewnętrzne.

Wsparliśmy małych pacjentów: rzeszowskich i mazowieckich szpitali, Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci w Rzeszowie, z dystrofią mięśniową z Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, leczących się w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach-Ligocie, podopiecznych Polskiego Towarzystwa Walki z Mukowiscydozą oraz osoby niepełnosprawne. Przeprowadziliśmy akcje:

- Przynieś chusteczki dla dzieci, rok szkolny szybciej ci zleci
- Nakręć się na pomaganie
- Zostań naszym Mikołajem
- Pola Nadziei
- Dzień Pluszowego Misia
- Kolorowe kredki
- Łańcuch dobra
- Anioł mieszka po sąsiedzku
- Mikołajki dla Mukoludków
- Zimowy Kiermasz Pyszości dla Karoliny z Gaci
- Szkolny Kiermasz Bożonarodzeniowy na leczenie i rehabilitację dla Frania z Kraczkowej
- Poczta życzliwości (dla Frania)
- Zbiórka plastikowych nakrętek na aktywny wózek inwalidzki i rehabilitację Wojtka.

Zorganizowaliśmy akcje na rzecz bezdomnych i ubogich Rzeszowskiego To-

warzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, podopiecznych Sióstr Albertynek i wychowanków Fundacji Szczęśliwe Dzieciństwo. Były to:

- Listopadowa kwesta szkolnego kola Caritas
- Skarpety i rękawiczki dla bezdomnych
- Szkolna zbiórka odzieży używanej (zebrano około 700 kg).

Pamiętamy o osobach starszych, czego wyrazem są akcje:

- Herbatka dla Seniora (dwie edycje - zbiórka herbat dla osób z Dziennego Domu Pomocy w Krasnem i dla mieszkańców naszej miejscowości)
- Uśmiech dla Seniora (kartki z życzeniami bożonarodzeniowymi dla podopiecznych domów opieki społecznej w Rzeszowie i Chmielniku).

Udzieliliśmy wsparcia mieszkańcom dotkniętej wojną Ukrainy, zbierając w ra-

mach akcji Razem dla Ukrainy! dary rzeczowe (środki higieniczne, opatrunkowe, leki przeciwbólowe, ręczniki itp.)

Nie zapomnieliśmy o mieszkańcach Afryki, dlatego zorganizowaliśmy zbiórkę okularów przeciwsłonecznych i używanych korekcyjnych oraz przyborów szkolnych w ramach akcji:

- Okulary dla Afryki
- Dary z Polski dla Afryki
- Uczniowie z Polski – uczniom z Togo
- Na ratunek dzieciom z Rogu Afryki.

Wsparliśmy zwierzęta bezdomne i gatunki zagrożone wyginięciem: ze Schroniska „Kundelek” w Rzeszowie, z Przystańską „Azyl u Miśki” w Wysokiej Strzyżowskiej, z Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt Chronionych w Przemyślu, z Fundacji Szczepiań „Judyta” i z Ukrainy. Przeprowadziliśmy akcje:

- O kondycję sportową dbamy i bezdomniakom pomagamy (10 pompek = 1 zł dla zwierzaków)
- Kiermasz charytatywny – sprzedaż Aniołów Dobra
- Pomagamy bezdomnym zwierzętom
- Jesienny Kiermasz Pyszości – symboliczna adopcja pantery śnieżnej
- Pomagaj razem z nami
- Bezdomniaki proszą o gryzaki
- Pomagamy bezdomnym zwierzętom z Ukrainy.

Podejmowane działania wnoszą przymyk nadziei dla tych, którzy są w potrzebie, ale też zwiększają świadomość na temat istotnych problemów, takich jak choroba, ubóstwo, bezdomność, wojna i jednoczą społeczność szkolną oraz rodziców uczniów do współpracy nad wspólnym, szlachetnym celem.

A. Wąs
Fot. Archiwum SP Malawa

Ekologia

Edukacja ekologiczna odgrywa istotną rolę we wszystkich szczeblach edukacji. W polskim systemie oświaty istnieje wiele programów i przedmiotów, które skupiają się na tematyce ekologicznej. Już od początku nauki w szkole podstawowej uczniowie mają możliwość zdobywania wiedzy na temat ochrony środowiska. Ważnym elementem edukacji ekologicznej jest również kształtowanie postaw proekologicznych wśród wychowanków. Nauczyciele mają za zadanie nie tylko przekazywać wiedzę teoretyczną, ale również angażować uczniów w działania praktyczne związane z ochroną środowiska. Dzięki temu uczniowie mają szansę doświadczyć bezpośrednio korzyści płynących z proekologicznego stylu życia. W naszej szkole nie ma miejsca na nudę, na suche omawianie zasad ochrony środowiska i pokazywanie ponurych statystyk. Organizujemy zajęcia, na których dzieci i młodzież uczą się, jak dokonywać świadomych wyborów w codziennym życiu poprzez różnorodne działania, m.in. ekologiczna uprawa ziół, warzyw, owoców jadalnych, sadzenie drzew, segregacja odpadów, czy organizowanie wolontariatu ekologicznego.

Czym skorupka za młodu nasiąknietym na starość trąci.

Jesteśmy przekonani, że dzieci, które od najmłodszych lat uczestniczą w edukacji ekologicznej, która wzbudza ich ciekawość, motywuje do działania, a także pobudza zmysły, jako dorośli będą wybierać styl życia i sposób współdziałania w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym, społecznym i kulturowym.

B. Głowiak
Fot. Archiwum SP Malawa

„Szaleństwem jest robić wciąż to samo i oczekiwać różnych rezultatów.”

Albert Einstein

Innowacje pedagogiczne

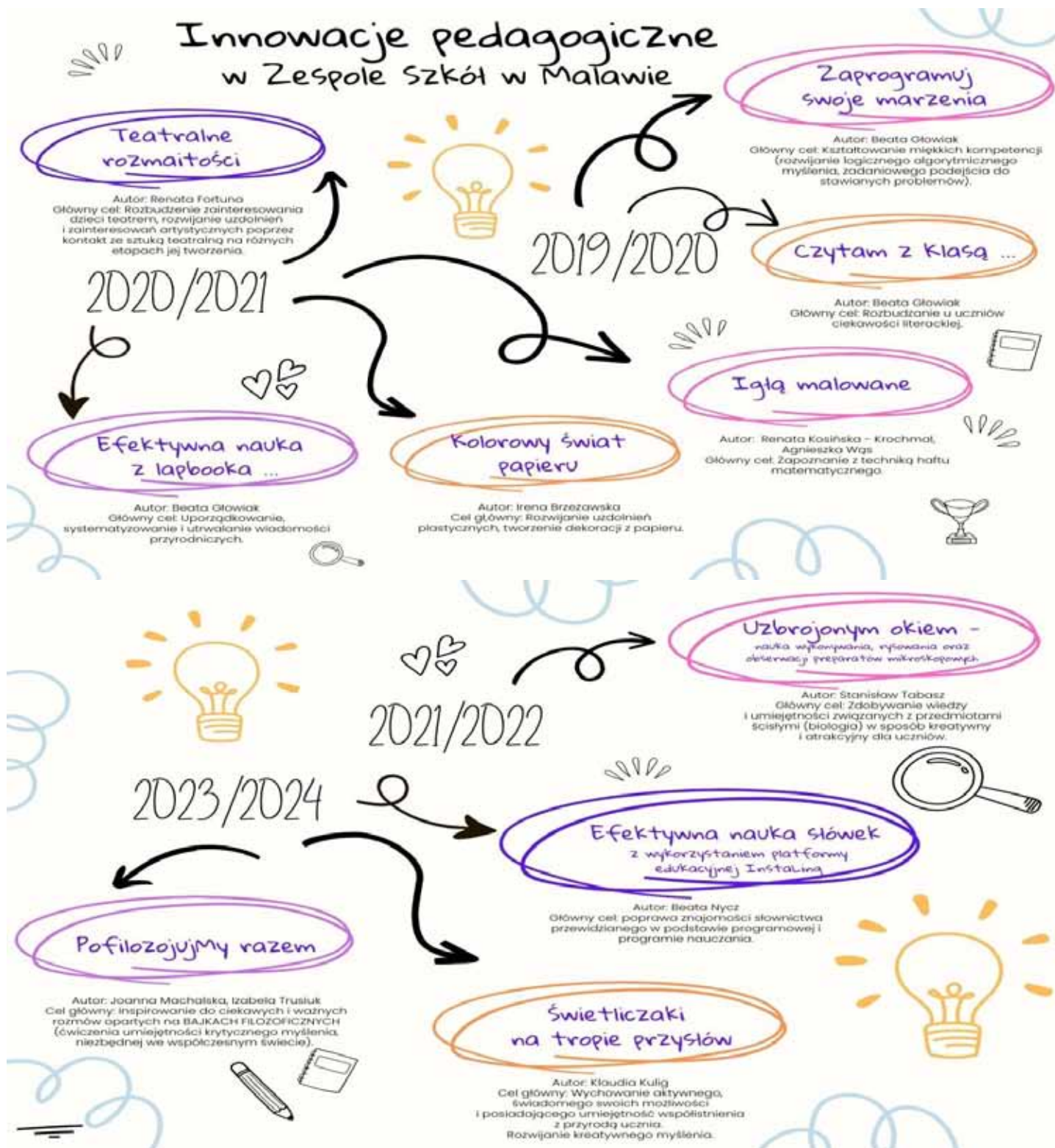
Rzeczywistość dynamicznie się zmienia, dlatego polska edukacja potrzebuje innowatorów i pasjonatów nietypowych rozwiązań. Za nowatorskie należy uznać działania, które są nowością w kulturze organizacyjnej szkoły, wykraczają poza

zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat w naszej placówce zostały wdrożone ciekawe innowacje pedagogiczne w ramach obowiązkowych zajęć lekcyjnych, a także na kółkach zainteresowań. Programy inno-

wacyjne zaproponowane przez nauczycieli obejmowały różnorodne dziedziny wiedzy i umiejętności. Wszystkie aktywności były bardzo pomysłowe i przyniosły korzyści przede wszystkim dla uczniów, nauczycieli i szkoły.

B. Głowiak

Szkoła Podstawowa w Malawie

Laboratoria przyszłości

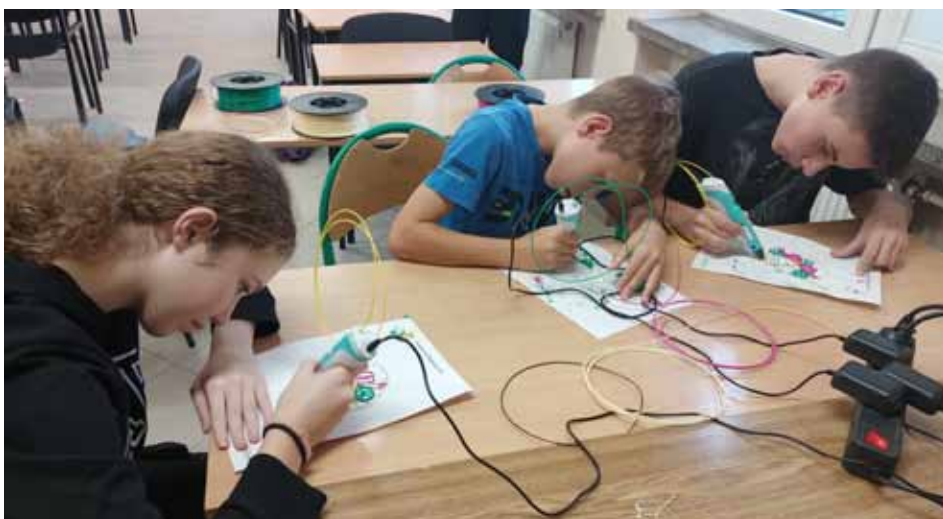
Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez MEiN we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Główną ideą tej koncepcji jest stworzenie nowoczesnej szkoły, w której zajęcia są prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań.

Nowoczesny sprzęt edukacyjny zakupiony przez naszą szkołę w ramach programu stanowi niezbędną pomoc w rozwoju kreatywności, praktycznych umiejętności, a także wprowadza uczniów w świat robotyki i programowania.

Kompozycje z klocków Lego Education SPIKE, programowanie robotów, czy wydruk przestrzenny 3D to nowy wymiar konstruowania, zabawy i nauki w jednym. Takie zajęcia są niezwykle ciekawe dla naszych wychowanków. Jednocześnie wykorzystywany przez nas sprzęt, zakupiony w ramach rządowego programu, pozwala nam uświadamiać młodych ludzi, że takie przedmioty jak chemia, biologia, fizyka, czy muzyka mogą być łatwe, przyjemne i ciekawe. Ponadto dzięki tej inicjatywie nasza placówka zaopatrzyła się również w wyposażenie studia filmowego, które jest użytkowane na zajęciach kółka filmowego. Zakupiony sprzęt służy także do dokumentowania ważnych wydarzeń z życia szkoły.

Dzięki nowoczesnym technologiom i sprzętowi, nasi uczniowie mają możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań, co przyczynia się do ich wszechstronnego rozwoju.

B. Głowiak
Fot. Archiwum SP Malawa

Talent i praca – to się opłaca CZYLI NASZE OSIĄGNIĘCIA KONKURSOWE

Każdy człowiek ma pewien potencjał i zdolności, czyli talenty. Szkoła stara się pomóc uczniom w odkrywaniu mocnych stron i motywuje do pracy nad rozwijaniem własnych predyspozycji m.in. organizując kółka zainteresowań. Talent, wytrwałość i systematyczna praca, poświęcony czas oraz odrobina szczęścia to droga do sukcesu. Uczniowie ZS w Malawie osiągnęli go w licznych konkursach z różnych dziedzin. Prezentujemy tylko te najwyższej rangi.

KURATORYJNE KONKURSY PRZEDMIOTOWE

- z biologii - finalistką Aleksandra Afonja (2022/23);
- z chemii - finalistą Jakub Pańczak (2019/20).

MIĘDZYNARODOWE KONKURSY PLASTYCZNE

- *Ludzie ludziom zgotowali ten los* (praca A. Afonji zakwalifikowana na wystawę);
- *Niedźwiedź Wojtek - żołnierz gen. Andersa* (wyróżnienie - A. Afonja).

KONKURSY OGÓLNOPOLSKIE

- fizyczno-fotograficzny: *Zjawiska fizyczne wokół nas* (III miejsce - N.

Ziaja, VII miejsce - K. Tereszkiewicz, wyróżnienie - D. Filip; kolejna edycja: wyróżnienia - B. Szmuc, A. Maciocha, A. Afonja, H. Golonka);

- tematyczny: *Nasi sąsiedzi - Żydzi* (wyróżnienie za film - D. Filip i A. Nawoj-ski);
- plastyczne: *Być jak Anna [Jenke]* (wyróżnienie - P. Ungeheuer); *EKOchoinka* - I miejsce klasy 2a; *Przez nas ilustrowane to, co w wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego zapisane* (I miejsce - K. Tereszkiewicz); *Baterie? Zbieram oddzielnie - konkurs na komiks* (I miejsce - A. Lubas, II miejsce - M. Kwolczak, wyróżnienia - H. Przytuła, S. Cieniek, N. Zarychta); *Anioły do nas wysyłaj* (wyróżnienie - J. Litwin); *Maska niejedną kryje tajemnicę* (wyróżnienie - E. Płonka); *Deportacje do obozu zagłady w Bełżcu* (wyróżnienie - M. Błaziak); *Śmieci? Kto to widział?* (nagroda dla klasy 1a);
- przyrodniczy: *Daję szansę bakteriom i akumulatorom*;
- konkurs grantowy *Projektanci Edukacji* (certyfikat „Dobrze zaPROJEKTowana szkoła 2022” za wprowadzenie innowacji w szkole - „Zioła w skrzyniach - ogródek ziołowy pierwszaków”);

- *Z nowym zapałem w kolejny rok!* (nagroda główna - klasa 2);
- *Dzieciaki do Rakiet* (nagroda główna - klasa 2a, sprzęt do tenisa);
- Nagroda główna w postaci robota w ramach programu Uczymy Dzieci Programować (klasa 2a);
- Nagroda za III miejsce w ramach realizacji innowacji pedagogicznej programu „Porcja Pozytywnej Energii”.

OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE

Uczniowie SP w Malawie trenują siatkówkę, koszykówkę, piłkę nożną, akrobatykę, grają w tenisa ziemnego, zimą jeżdżą na nartach i uprawiają snowboard. Regularne treningi przynoszą efekty.

- XXIX Olimpiada Młodzieży w Sportach Zimowych Snowboard - I miejsce w slalomie gigancie - Michał Wilk, absolwent naszej szkoły (2022/23);
- Igrzyska Dzieci Powiatu Rzeszowskiego w piłce siatkowej chłopców - I miejsce (2022/23);
- Powiatowy turniej koszykówki dziewcząt - III miejsce (2022/23);
- Finał Wojewódzki Igrzysk Dzieci w koszykówce 3 x 3 - VI miejsce (2021/22);
- Puchar Polski - Snowboard - Michał Wilk - złoto i srebro;
- OOM w Zakopanem w dniach 24-26.02.2019 r. Michał Wilk - 2 brązowe medale;
- Gabriela Hanus Mistrzynią Świata i Europy (solo) i Wicemistrzynią Świata i Europy (trio) w najbardziej prestiżowej federacji kulturystyki i fitness (WBBF-WFF rał zał.1968 /132 kraje) podczas XXI Mistrzostw zorganizowanych w Kłajpedzie 4-5.09.2021 r.

A. Wąs

Fot. Archiwum SP Malawa

Jakub Pańczak

Aleksandra Afonja

Historia i wychowanie patriotyczne

„Aby człowiek wiedział, dokąd idzie, musi wiedzieć, skąd pochodzi. Naród bez historii błędzi, jak człowiek bez pamięci”.

W nawiązaniu do słów N. Daviesa w naszej szkole pomagamy dzieciom i młodzieży rozwinąć poczucie więzi z przodkami i z narodem. Uczymy pozytywnych postaw, szacunku do własnego państwa, symboli narodowych. Nauczyciele starają się, aby lekcje historii nie kojarzyły się uczniom ze zbiorem suchych faktów i dat do zapamiętania, ale by aktywnie uczestniczyli w proponowanych im działaniach.

Nauka historii to nie tylko książki, ale także realne spotkanie z przeszłością. Jednym ze sposobów poznawania dziejów Polski są wycieczki do miejsc upamiętniających ważne wydarzenia i postaci oraz wartych poznania. W kilku ostatnich latach uczniowie wyjeżdżali m.in. do Markowej, Oświęcimia, Krakowa, Wadowic, Warszawy i Łańcuta.

Uatrakcyjnieniem lekcji historii są prelekcje pracowników rzeszowskiego oddziału IPN, z którym współpracuje szkoła. Wybrane klasy miały okazję posłuchać: o losach płka Łukasza Cieplińskiego, o dziedzictwie powstania styczniowego, o Legionach Polskich w czasie I wojny światowej, o pomocy Polaków dla ludności żydowskiej w latach 1939-1945.

W szkole kultywujemy pamięć o bohaterach narodowych i wielkich Polakach,

także związanych z naszą małą Ojczyzną. Wyrazem tego jest przyłączenie się uczniów do akcji społeczno-edukacyjnych: „BohaterON - włóż historię!”, „Światelko Pamięci dla Łyczakowa”, „Ofiarom Stanu Wojennego. Zapal Światło Wolności”, „Serce za odwagę” (przygotowanie kartek

świętecznych dla komбатantów i żołnierzy Podziemia Niepodległościowego). W ramach akcji „Szkoła pamięta” uczniowie przygotowali gazetkę ścienną dotyczącą pochodzących z Malawy żołnierzy AK: S. Marszałę i A. Kordonia oraz udali się na ich mogiłę ze zniczami.

Zorganizowaliśmy spotkanie ze świadkami historii ze Światowego Związku Żołnierzy AK - Okręgu Podkarpackiego: mjr. S. Michalczakiem, kpt. E. Sarną, por. W. Koziarzem i por. A. Barnatem, którzy opowiedzieli własne historie z frontu II wojny światowej. Gościliśmy też pana Juliana Borkowskiego, krewnego Jana Bytnara „Rudego”, który przedstawił uczniom działalność Szarych Szeregów podczas II wojny światowej, a w szczególności bohaterów lektury „Kamienie na szaniec”.

Naszą szkołę odwiedziła grupa rekonstrukcyjna Rekonstrukto z Lublina, która przedstawiła uczniom m.in. uzbrojenie polskich powstańców styczniowych.

Kształtujemy postawę patriotyczną poprzez liczne akademie z udziałem uczniów z okazji świąt narodowych i ważnych rocznic np. Święta Niepodległości, Konstytucji 3 Maja, 160. rocznicy powstania styczniowego, 1054. rocznicy przyjęcia chrztu przez Polskę, Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych. Nasi uczniowie przygotowują okolicznościowe gazetki ścienne, a nawet kręcą filmiki. Uczestniczą w konkursach tematycznych.

A. Wąs. Fot. Archiwum SP Malawa

Gminne Przedszkole w Malawie

W świecie kultury i sztuki

Kontakt z szeroko pojętą sztuką i kulturą jest bardzo ważnym elementem rozwoju społecznego i emocjonalnego dziecka. W podstawie programowej wskazane są cele wychowania przedszkolnego, gdzie rozwój społeczny i emocjonalny należy do głównych zadań.

Kontakt z aktorami, muzykami rozwija

wśród małych obiorców zdolność dzielenia się swoimi emocjami. W przedszkolu od lat zapewniamy dzieciom możliwość bezpośredniego kontaktu z teatrem i muzyką. Systematycznie współpracujemy z Teatrykiem Zielony Melonik. Organizujemy dla dzieci wyjazdy do teatru na spektakle, musicale, lekcje teatralne. Każ-

dy spektakl oprócz zabawy i magii ma też morał i przesłanie, w myśl powiedzenia „nauka poprzez zabawę”.

W stałej ofercie naszego przedszkola są również spotkania z muzykami z Mobilnej Filharmonii oraz Szkoły Muzycznej Yamaha. Dzięki koncertom dzieci poznają ciekawostki z życia słynnych kompozytorów, uczą się gry na różnych instrumentach i wspólnie śpiewają. Sztuka wpływa na kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u przedszkolaków, wzbogaca słownictwo dziecka, oddziałuje na wyobraźnię i rozwój emocjonalny.

A. Kuczma, M. Kruczek

Rozwijanie pasji i zdolności to ważny element dorastania. My, jako przedszkole, staramy się wspierać dzieci w ich zainteresowaniach, jak również ukierunkowywać posiadane zdolności na właściwą ścieżkę. Udział w konkursach to nie tylko dobrze spędzony czas, ale także nawiązywanie nowych znajomości i przyjaźni, motywacja do kolejnych działań i umacnianie poczucia własnej wartości – jest to wszechstronny rozwój dziecka – poznawczy, emocjonalny i społeczny.

Przygotowujemy dzieci naszego przedszkola do różnych konkursów, na różnym szczeblu, nie tylko lokalnych, ale także ogólnopolskich. Jesteśmy także organizatorami wielu konkursów dla naszej pla-

cówki, ale także ogólnopolskich i gminnych, organizujemy od ośmiu lat konkurs poezji i pieśni patriotycznej.

Swoje talenty mogą dzieci prezentować również na występach podczas ob-

chodów okolicznościowych świąt – Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, pożegnanie przedszkola, miejscowe pikniki itp..

E. Murjas, K. Wota

Działalność charytatywna

Wprowadzenie dzieci do akcji charytatywnych od najmłodszych lat może zbudować w nich pozytywny stosunek do pomagania innym. Zachęcenie przedszkolaków do dzielenia się z innymi, podejmowania działań dobroczynnych i wspierania potrzebujących, prowadzi do wytworzenia w nich empatii i zrozumienia dla trudności innych osób. Takie doświadczenia pozwalają zrozumieć, że dobro i wsparcie są ważne w społeczeństwie, co może wpłynąć na ich postawy i podejście do innych ludzi w przyszłości. Idea bezinteresownych działań na rzecz innych przybrała w naszym przedszkolu długofalowe działanie, skierowane zarówno do osób potrzebujących pomocy, jak i mające na celu ochronę środowiska. „Dzień dobrych uczynków”, „Zbieram to w szkole”, „Kolorowe kredki, czyli wielki kredkowy recykling”, „Mikołaj na Kresach” i dla „Hospicjum”, „Podaruj kartkę na Dzień Kobiet”, „Dzień Ziemi” i „Dzień wody” to tylko namiastka działalności dobroczynnej naszych przedszkolaków wraz z rodzicami i przedszkolem.

Nie jesteśmy obojętni także w sytuacjach nagłych, jak np. wdzięczni służbom w czasie pandemii, pomoc Ukrainie po wybuchu wojny. Przedszkolaki przygotowały kartki okolicznościowe dla człon-

ków Fundacji „Gdy liczy się czas”, by choć na chwilę wywołać uśmiech na twarzach małych pacjentów. Te różnorodne przedsięwzięcia, akcje, udział w projektach,

konkursach, świętach są po to, aby uwrażliwiać małe serca na potrzeby otaczającego środowiska.

I. Stasiak, M. Skrzekut

Czas na czytanie

W kształtowaniu zainteresowań czytelniczych szczególną rolę u dzieci odgrywa przedszkole. Czytanie dzieciom od najmłodszych lat rozbudza w nich ciekawość świata, pomaga zrozumieć siebie i in-

nych. Głośne czytanie uczy dziecko myślenia, rozwija język, pamięć i wyobraźnię, pomaga w wychowaniu oraz ułatwia naukę w szkole. Rolą nauczycieli w przedszkolu jest rozwijanie „głodu czytelnicze-

go” wśród wychowanków. Nasi wychowankowie codziennie mają kontakt ze słowem czytany. Literatura towarzyszy wychowankom podczas zajęć zorganizowanych, jak i w czasie odpoczynku. Od lat uczestniczymy w kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”, „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” ma również znaczący wpływ na rozwijanie czytelnictwa naszych wychowanków. Zapraszamy do przedszkola rodziców wychowanków, dziadków, starsze rodzeństwo i kolegów ze szkoły. Współpracujemy z Biblioteką Publiczną, bierzemy udział w projektach czytelniczych, m. in. „Wróbelka Elemelka poznajemy, z nim przygody dzielić chcemy”, „Mały miś w świecie wielkiej literatury”, „Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci”. Dzieci spotkały się z regionalną pisarką – Stanisławą Bełch. Współpracujemy z Reginą Nachacz, pisarką, do wierszy której dzieci wykonują rysunki, a one ukazują się w miesięczniku „Pluszak”.

Odpowiednio dobrana literatura dziecięca jest nieocenioną pomocą w naszej codziennej pracy wychowawczej. Codzienne podróże czytelnicze rozbudzają w przedszkolakach ciekawość, wzbogacają zakres słownictwa, ale przede wszystkim uczą i wychowują.

M. Dziobak, P. Kwiatek-Buż

Kto ty jesteś?

Wychowanie w miłości do Ojczyzny, kultywowaniu polskich tradycji i szacunku do naszej ojczyzny jest elementem nauki już na etapie edukacji przedszkolnej. Działania dydaktyczno-wychowawcze w zakresie wychowania patriotycznego w przedszkolu obejmują między innymi: kształtowanie więzi emocjonalnej dziecka z rodziną, rówieśnikami, przedszkolem, kształtowanie właściwego stosunku do

otaczającego świata, dostrzeganie piękna i wartości przyrody oraz przyswajanie zasad ochrony przyrody, kształtowanie miłości i przywiązania do kraju ojczystego, jego kultury i tradycji, przygotowanie dzieci do pracy i życia społecznego, do aktywnego uczestnictwa w kulturze. W trosce o prawidłowy rozwój postawy patriotycznej naszych wychowanków, a także o to, by w przyszłości z dumą wy-

powiadały słowa: Polak – patriota – Polska – moja Ojczyzna, podejmowanych jest wiele przedsięwzięć. To konkursy patriotyczne, udział w projektach ogólnopolskich takich jak „Piękna nasza Polska cała”, w obchodach świąt narodowych, rocznicowych: Narodowe Święto Niepodległości, Szkoła do hymnu, Święto Flagi, Święto Konstytucji 3 Maja. Wychowanie patriotyczne jest tą dziedziną, w której zarówno nauczyciel, jak i rodzic, powinien być przekonany, że otworzył dziecięce serca i umysły na kraj ojczysty i ludzi w nim żyjących.

J. Bobeł, R. Michna

Wychowanie zdrowotne oraz działania związane z ekologią, żywieniem i ruchem to nieodzowny element w życiu przedszkola. Myślenie ekologiczne obejmuje zwrócenie uwagi najmłodszych na rolę, jaką przyroda i środowisko odgrywa w ich życiu. Więź z naturą musi być rozwijana w najmłodszych dzieciach. Za prawdziwych szczęściwców mogą się uważać przedszkolaki, które mają możliwość wyjścia na spacer do lasu, parku, czy na łąkę. Dodatkowo ruch jest nieodzownym

Sprintem po zdrowie

elementem poprawiania zdrowia, rozwijania sprawności, nabywania doświadczeń, kształtowania nawyków, postaw i umiejętności, rozwijania uczuć społecznych i smaku estetycznego. Przedszkole jest dla wielu dzieci miejscem, gdzie mogą zaspokoić potrzebę ruchu. Nasze przedszkole

organizowało wiele przedsięwzięć, aby osiągnąć ten cel. Dodatkowym aspektem działania przedszkola są prowadzone zajęcia kulinarne, na których dzieci mają możliwość poznać zasady zdrowego odżywiania się i odkrywać nowe smaki.

M. Rak, A. Tereszkievicz

Szkoła Podstawowa w Palikówce

Schludnie i nowocześnie

W podsumowaniu pracy Szkoły Podstawowej w Palikówce mijającej kadencji Rady Gminy Krasne, warto podkreślić współpracę i inicjatywy związane z pozyskiwaniem dodatkowych środków finansowych przeznaczonych na działalność placówki. Ogólna kwota pozyskanych środków zewnętrznych to blisko 143 000,00 zł. Największy udział to otwarcie żłobka „Music Garden”, dzięki przychylności wójta Wilhelma Woźniaka i Rady Gminy Krasne. Wymierne efekty to szereg zakupów dla szkoły, mających bezpośredni i pośredni wpływ na jakość kształcenia i działalność placówki.

- Zakup mebli do świetlicy szkolnej na

kwotę około 13 000,00 zł.

- Doposażenie pomieszczenia kuchennego związanego z funkcjonowaniem stołówki szkolnej – 9 000,00 zł.
- Zakup monitorów interaktywnych za kwotę około 40 000,00 zł.
- Wykonanie profesjonalnego nagłośnienia w sali gimnastycznej 20 000,00 zł, wykorzystywanego do organizacji imprez szkolnych i środowiskowych.

Ponadto z funduszy własnych oraz przy poparciu władarzy Gminy Krasne udało się nam stworzyć gabinet pedagoga, pedagoga specjalnego i logopedy. Miejsce to powstało z racji rosnących potrzeb naszych podopiecznych, wynikających z opinii oraz

orzeczeń z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W pomieszczeniu tym nasi uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają okazję realizować niezbędne zajęcia dodatkowe w miłej, przyjaznej oraz kameralnej atmosferze. Cykliczne spotkania ze nauczycielami-specjalistami finansowane są z budżetu gminy.

Lata 2018-2024 to dobry czas pracy szkoły oparty na rzeczowej współpracy z władzami Gminy Krasne oraz podległymi instytucjami GOKiB, GOPS. Należy sobie i szkole życzyć dalszych lat efektywnej pracy, z korzyścią dla wszystkich.

W. Kurpaska
Fot. Archiwum SP Palikówka

Szkoła Podstawowa w Palikówce

Klasy 1-3

z rówieśnikami, rozwijali empatię i świadomość własnych emocji.

Wyjazdy klas 1-3

Wyjazd do Siedliska Janczar w Pstrągowej na lekcję edukacyjną: „Od ziarenka do chleba”. Dzieci mogły zobaczyć różne rodzaje zbóż, zrobić własny bochenek chleba i upieczony zabrać do domu. Ponadto dodatkową atrakcją była przejażdżka konno i bryczką po najbliższej okolicy.

Wyjście do pasieki w Strażowie. Wykład pszczelarza dotyczący jego pracy i życia pszczoł. Dzieci zostały zapoznane z budową ula, zobaczyły także pszczelą królową. Następnie założyły odpowiednie stroje i mogły zobaczyć, jak wygląda prawdziwy ul z pszczołami.

Multimedialna lekcja w kinie – „Jak powstają filmy animowane?”. Spotkanie z aktorem, który opowiedział i pokazał dzieciom, w jaki sposób tworzone są filmy animowane.

Międzynarodowa akcja „Migamy Jabłuszko” 2

Podniesienie świadomości uczniów na temat osiągnięć i problemów osób niedosłyszących i głuchych. Dzieci nauczyły się śpiewać i migać piosenkę, a film z wykonania został wysłany do organizatorów.

Akcja „Wylosuj Anioła”

Akcja polegała na wykonaniu kartki z pozytywnymi słowami wsparcia i życzeniami dla dzieci, które leczą się na chorobę onkologiczną i wysłaniu ich do fundacji „Gdy liczy się czas”.

Projekt „Natalka i Antek w świecie wielkiej matematyki”

- Matematyka na drodze.
- Matematyka u krawca.
- Matematyka na święta.
- Matematyka w muzyce.
- Matematyka w architekturze.
- Matematyka w kinie.
- Matematyka w zoo.
- Matematyka w kinie.

W trakcie lekcji dzieci mogły zgłębiać świat matematyki. Celem projektu było zaprzyjaźnianie dzieci z matematyką, budowanie świadomości, że jest ona obecna we wszystkich dziecinach życia.

W ramach realizacji projektu Natalka i Antek w świecie wielkiej matematyki, przy gościnnej współpracy pani Gabrieli Tomaki-Ząbek – projektantki mody, a prywatnie mamy mojej uczennicy, przeprowadziłam lekcję dotyczącą pracy krawca i projektantki mody. Zaproszony gość pokazał uczniom, jak poprawnie dokonać pomiarów i jakie miejsca zmierzyć, by stworzyć projekt. Dzieci wykonały też własny projekt ubrania dla kolegi lub koleżanki.

Projekt „Lekcje z klasą. Jak odczytywać emocje?”

W czasie realizacji projektu uczniowie zrealizowali 8 scenariuszy. Pracowali zespołowo, poszukiwali kreatywnych rozwiązań, a także starali się rozpoznawać, co czują inni. Dzięki temu wzmacniali relacje

Szkoła Podstawowa w Palikówce

Lekcje online na żywo

W trakcie lekcji, w wyznaczonym czasie łączyliśmy się ze specjalistą, który prowadził lekcje: „Sieciaki – poznaj bezpieczny internet” oraz „Sieciaki – internet bez przesady”.

M. Dudziak

Fot. Archiwum SP Palikówka

Szkoła Podstawowa w Palikówce

Klasy 4-8

W Szkole Podstawowej w Palikówce w latach 2018-2023 miało miejsce wiele interesujących wydarzeń. Chcąc zaktywizować dzieci i młodzież naszej placówki zaproponowaliśmy wiele inicjatyw, w trakcie których nasi podopieczni mogli wykazać się na wielu płaszczyznach, kształtując różne swoje kompetencje: emocjonalne, społeczne, wiedzy, kulinarne, czy cyfrowe. Uczniowie mieli okazję uczestniczyć w następujących aktywnościach:

Projekty edukacyjne

1) „Laboratoria Przyszłości” – z jego funduszy zakupiono m.in. piec konwekcyjny wykorzystywany podczas zajęć kulinarnych, drukarkę 3D, dzięki której uczniowie mogą najpierw coś zaprojektować

we właściwym programie komputerowym, a następnie naocznie zobaczyć, jak coś powstaje z niczego;

2) w latach 2019/2020 i 2020/2021 realizowany był w naszej szkole projekt unijny „Szkoła Przyszłości. Nowoczesne szkoły wiejskie na terenie rzeszowskiego obszaru metropolitalnego” – w jego trakcie uczniowie mieli okazję uczestniczyć w wielu interesujących zajęciach z bloku matematyczno – przyrodniczego;

3) „Badacz wody” – projekt był realizowany przez kilka lat, w roku szkolnym 2017/2018 nasi podopieczni zajęli II miejsce w Polsce, a uroczyste wręczenie nagród miało miejsce w Warszawie;

4) „Serce i Pomoc” realizowany pod patronatem Podkarpackiego Kuratora Oświaty;

5) w latach 2022/2023 realizowaliśmy „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0”, w ramach którego zakupiliśmy

wiele nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej oraz doposażyliśmy pomieszczenie.

Wszystkie takie projekty pobudzają do kreatywnego myślenia, rozwijania różnych umiejętności uczniów i wydobywania z nich przede wszystkim mocnych stron. W trakcie takich zajęć mogą się poczuć ważni, ale także rozwijać swoje zainteresowania.

Wycieczki szkolne

1) w roku szkolnym 2018/2019 zwiedziliśmy Zakopane oraz Ojcowski Park Narodowy;

2) w roku 2020 odwiedziliśmy zamek w Odrzykoniu, który stał się inspiracją do napisania „Zemsty” przez A. Fredrę;

3) w latach 2021-2022 odbyła się m.in. wycieczka do Warszawy, Ojcowskiego Parku Narodowego, Rzeszowa, gdzie podziwialiśmy podziemia, a także udaliśmy się na seans filmowy do kina „Zorza”;

4) w roku szkolnym 2022/2023 młodzież miała okazję zobaczyć Muzeum w Auschwitzu, pospacerować po Bieszczadach oraz podglądać pszczoły w pasiece.

Dzięki takim inicjatywom nasza młodzież może zwiedzić zarówno swoją „małą ojczyznę”, ale także dalsze regiony Polski i miejsca związane z jej historią. Pozwala to również na wspólną integrację i wymianę swoich spostrzeżeń, często zaskakujących.

Uroczystości szkolne

- 1) Dzień Babci i Dziadka;
- 2) Apel z okazji napadu ZSRR na Polskę;
- 3) Dzień Rodziny;
- 4) Uchwalenie Konstytucji 3 Maja;
- 5) Odzyskanie przez Polskę niepodległości 11 listopada;

Wydarzenia te odbywają się w naszej szkole co roku i mają zawsze uroczysty i podniosły charakter. Nieustannie dbamy, aby wpajać młodym ludziom poczucie patriotyzmu i obowiązku za swoją ojczyznę. Dzięki takim apelom przypominamy wydarzenia historyczne, które, choć odległe w przeszłości, każdy Polak powinien znać. Mamy bowiem świadomość, że „Kto nie zna historii, skazany jest na jej powtarzanie (...)” (H. Koch, „Dom letni z basenem”). Mając to na uwadze, kładziemy duży nacisk na wychowanie patriotyczne młodzieży.

Konkursy

1) „Serce mam białe – czerwone”: II miejsce Michał Nowak (2018/2019), III miejsce K. Pietraszek, Sz. Pietraszek (2019/2020);

2) „Powiatowy Konkurs Geograficzny”: II miejsce O. Cwynar, Ł. Kopeć, M. Chrzęszcz (2022/2023);

3) „Powiatowy Konkurs Krajoznawczy” organizowany przez SP nr 2 w Rzeszowie: II miejsce M. Bojda (2020/2021);

4) „Powiatowy Konkurs Przyrodniczy. Unia Europejska” I miejsce: K. Dubiel, M. Misiak, D. Dudek (2018/2019);

5) „Powiatowy Konkurs Geograficzny. Podróże po Podkarpaciu”: II miejsce M. Bojda (2020/2021);

6) Gminny Konkurs Orograficzny: III miejsce J. Kozak (2022/2023);

7) udział w projekcie „Napoleon a współczesna Europa”: uczniowie wywalczyli w nagrodę wyjazd do Strasburga;

8) konkursy plastyczne, m. in.

• „Tradycje i zwyczaje Podkarpacia” (nagroda K. Golonka 2021/2022);

• „Pocztówka z Rzeszowa” (nagroda K. Czech 2021/2022);

• „Kukły” (I miejsce: K. Czech, P. Rutkowski, II miejsce: Z. Stopa, III miejsce: U. Kądziołka, Ł. Kopeć;

• „Choinka jak ze snu” (III miejsce O. Cwynar 2023/2024).

9) „Historyczna Olimpiada” (finalista szczebla centralnego F. Janczak (2020/2021);

10) „Namaluj historię dziadków” (wyrocznie L. Tomaka 2023/2024).

Jak widać możemy się poszczycić wieloma sukcesami naszych uczniów. Rokrocznie nasi wychowankowie biorą udział w wielu konkursach, na różnych szczeblach, w których niejednokrotnie zajmują czołowe miejsca.

Wydarzenia cykliczne

1) Kiermasz bożonarodzeniowy, z którego cały dochód przeznaczony jest na cel charytatywny;

2) zajęcia kulinarne: wypieki świątecznych pierników, pieczenie pizzy, gofrów itp.)

3) liczne zbiórki charytatywne: na schronisko „Kundelek”, dla uchodźców z Ukrainy, wspomaganie Podkarpackiego Hospicjum, zbiórka elektrośmieci, świec, leków, udział w akcji „Góra Grosza”;

4) coroczna wizyta w Urzędzie Gminy uczniów klasy VIII w ramach lekcji WOSu;

5) spotkania z przedstawicielami Inspekcji Transportu Drogowego, Policji, fundacji PRO-FIL oraz dietetykami w ramach zajęć profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego oraz właściwego odżywiania się;

6) rajdy gminne organizowane wspólnie z Gminą Krasne;

7) organizacja zimowiska w trakcie ferii zimowych finansowanych z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;

8) organizacja Powiatowego Konkursu Językowego;

9) spotkania z ciekawymi osobowościami, np. z podróżnikami, zakonnicą pra-

cującą w Japonii, miłośnikami sportu;

10) udział w akcji „BohaterON”;

11) prowadzenie działań proekologicznych w zakresie zbiórki surowców wtórnych (zakrętek, makulatury, elektrośmieci);

12) przeprowadzanie prelekcji przez Izbę Celno-Skarbową pt. „Hazard? Nie daj się wciągnąć”.

To tylko część wszystkich aktywności, jakie są podejmowane w naszej placówce. Pomimo tego, że sporą część czasu byliśmy zamknięci w domach z powodu pandemii, udało się nam podjąć i zrealizować wiele inicjatyw, aby nasi uczniowie mogli rozwijać się wszechstronnie w różnych obszarach.

K. Tarnawska

Fot. Archiwum SP Palikówka

Szkoła Podstawowa w Palikówce

Innowacje pedagogiczne

Innowacja metodyczno-programowa „Reading is your power” z języka angielskiego jest realizowana od 2022 roku z uczniami klasy szóstej przez nauczycielkę języka angielskiego, Ewę Gotkowską. Podczas zajęć uczniowie czytają i omawiają książki z serii Pearson English Kids Readers, Pearson English Readers oraz Pearson English Active Readers. Są to: „Ann of Green Gables”, „Lisa in London”, „A New Zealand Adventure”, „Into I.T.”, „Brain Gym”, „Disney Pixar Ratatouille” oraz „Our Changing Planet”. Książki są dostosowane do poziomu językowego uczniów klasy VI i są powiązane tematycznie z podręcznikiem kursowym. Praca z książką odbywa się po omówieniu treści z poszczególnych rozdziałów w podręczniku. Każde zajęcie składa się z trzech etapów: pre-reading, while-reading i post-reading, tak aby uczniowie mogli zapoznać się z treścią książki, przeczytać ją w aktywny sposób oraz utrwalić nowopoznane słowa i zwroty. Każdy uczeń prowadzi zeszyt przeznaczony do lektur, w którym zapisuje kluczowe zwroty i zdania, wkleja karty z ćwiczeniami, oraz tworzy mapę myśli. Uczniom najbardziej przypadło do gustu wykonywanie dodatkowych projektów, prezentacji multimedialnych i lapbooków oraz wymyślanie historii w grupach. Zajęcia uatrakcyjnione są multimediami, aktywnymi zabawami, a nawet ćwiczeniami fizycznymi. Uczniowie wzbogacają swój zasób słownictwa oraz zyskują dodatkową motywację do sięgania po lektury w języku angielskim.

Innowację w klasie III, w roku szkolnym 2022/2023, prowadziła Monika Dudziak. Innowacja pedagogiczna, z której uczniowie korzystali odbyła się za zgodą autora „CZYTAM Z KLASĄ lekturki spod chmurki”. 4. edycja pod kryptonimem „Podróżowanie przez czytanie”. Była to świetna zabawa, dzięki której uczniowie poprzez czytanie zgłębiali swoją wiedzę na temat

wybranych krajów na kuli ziemskiej, ich piękna, różnorodności, kultury i tradycji. Projekt składał się z 3 modułów: I moduł PODRÓŻE PO POLSCE, II moduł PODRÓŻE PO EUROPIE, III moduł PODRÓŻE PO ŚWIECIE. Po każdym module uczniowie wykonywali 4 zadania. Robili między innymi lekturkową pizzę, lekturę na sznurku, plakaty zachęcające do przeczytania lektury, pakowali walizkę na wyjazd do ciepłych krajów.

Karolina Tarnawska już drugi rok realizuje innowację pedagogiczną „Lekturki spod chmurki”. W roku szkolnym 2022/2023 tytuł edycji brzmiał: „Podróżowanie przez czytanie”. Tytułowe czytanie stało się świetną zabawą, dzięki której, poprzez czytanie, uczniowie pogłębiali wiedzę na temat wybranych krajów na kuli ziemskiej, ich piękna, różnorodności, kultury i tradycji.

Uczniowie poznali między innymi utwory „Dzieci z Bullerbyn”, „O psie, który jeździł koleją”, „Nelę małą reporterkę”, „Z piaskownicy w świat” i inne.

Rok szkolny 2023/2024 to kolejna odsłona Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego Wspierającego Rozwój Czytelnictwa. Ta edycja nosi tytuł „Na tropach dobroczynności”. Zajęcia są prowadzone w klasie 3, w ramach zajęć bibliotecznych.

Pierwsza lektura, którą poznaliśmy to „Dziewczynka z parku” Barbary Kosmowskiej. Była ona świetną okazją do uwrażliwiania najmłodszych na odmienność oraz zwrócenie uwagi na to, w jaki sposób można pomóc innym w obliczu trudnych doświadczeń życiowych.

Zajęcia wspierające czytelnictwo cieszyły się (i nadal się cieszą) bardzo dużym zainteresowaniem wśród uczniów i dawały mnóstwo satysfakcji starszym i młodszym wychowankom.

E. Gotkowska
Fot. Archiwum SP Palikówka

Konkurs językowy

W tym roku szkolnym odbędzie się IX edycja Powiatowego Konkursu Językowego, który cyklicznie organizują Ewa Gotkowska, Anna Kozdra i Joanna Krzysiak. Wydarzenie to jest wpisane na listę konkursów wymienianych przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, z możliwością wpisania tytułu laureata na świadectwo ukończenia szkoły podstawowej. Konkurs odbywa się w trzech kategoriach wiekowych: klasy I-IV szkoły podstawowej, klasy V-VI szkoły podstawowej i klasy VII-VIII szkoły podstawowej. Najmłodsi uczniowie samodzielnie przygotowują komiks

o tematyce obowiązującej w danym roku, a starsi samodzielnie lub w parach nagrywają filmik na ten sam temat.

Celami konkursu są: popularyzacja języków obcych (angielskiego i niemieckiego) oraz zachęcanie młodzieży do czynnego posługiwania się nimi, prezentacja talentów i umiejętności, zabawa jako motywacja do nauki języków obcych, rozwijanie umiejętności posługiwania się technologią informacyjną, kształtowanie umiejętności selekcji informacji oraz wdrażanie do korzystania z różnorodnych źródeł informacji. Kryteriami oceny prac

o poprawność językową, technikę wykonania pracy oraz samodzielność, kreatywność i indywidualny charakter pracy. Konkurs rokrocznie cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem uczniów naszego powiatu. Jest o co walczyć, bo oprócz atrakcyjnych nagród, laureaci mogą zyskać punkty, które są na wagę złota w trakcie rekrutacji do szkół średnich.

E. Gotkowska
Fot. Archiwum SP Palikówka

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Tradycją naszego przedszkola stało się współpracowanie ze środowiskiem lokalnym. Corocznie wystawiane są Jasełka w wykonaniu przedszkolaków oraz uroczyste świętujemy Dzień Babci i Dziadka w Domu Ludowym w Palikówce. Są to ważne wydarzenia dla lokalnej społeczności, integrujące pokolenia. W okresie wielkanocnym przedszkolaki wykonują Palmę Wielkanocną do parafialnego kościoła i dumnie ją niosą w Niedzielę Palmową. Ponadto współdziałamy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Palikówce, Szkołą Podstawową w Palikówce, Stowarzyszeniem Kobiet w Palikówce, Gminnymi Przedszkolami, GOKiB w Krasnem, Biblioteką w Palikówce, Szkołą Muzyczną Yamaha. Organizujemy spotkania z ciekawymi osobami z naszego środowiska - policjant, stomatolog, cukiernik, górnik. Dzieci poznały wytwory pracy koronczarki, ogrodniczki. Uczestniczyły w warsztatach malarskich i pieczeniu chleba. Chętnie włączamy się w lokalne imprezy. Przedszkolaki występowały na „Rodzinnym Eko-Pikniku”, uczestniczyły w Gminnym Konkursie Patriotycznym w Malawie, Przeglądzie Kolęd i Pastoralek w Krasnem, Konkursie Logopedycznym w Palikówce. Do współpracy zachęcamy również rodziców naszych przedszkolaków. Dzięki nim zorganizowano przedstawienie „Rzepka” na Dzień Uśmiechu, zabawy z rodzicami - Clownami, Świnką Pepą, Minionkiem, wspólne czytanie bajek, pozyskano sponsorów na doposażenie paczek mikołajkowych. Te wszystkie inicjatywy umilają pobyt dzieci w przedszkolu i sprawiają, że każdy dzień jest ciekawy.

E. Kopeć. Fot. Archiwum GP Palikówka

Patriotyzm

Gminne Przedszkole w Palikówce dba o potrzeby dzieci i ich wszechstronny rozwój. Jednym z głównych celów naszej pracy jest kształtowanie postaw patriotycznych i tożsamości narodowej przedszkolaków, uwrażliwianie ich na piękno, folklor i polskie tradycje. By to osiągnąć zrealizowano międzynarodowy projekt edukacyjny „Piękna Nasza Polska Cała”, „Wędrówki po Polsce”, „Podkarpacie-moja mała Ojczyzna”. Starano się przybliżyć wychowankom historię Polski i jej poszczególnych regionów.

Z dużym zaangażowaniem dbamy o Miejsce Pamięci Ofiar I i II wojny światowej przy naszym przedszkolu, obchodzimy święta patriotyczne: Narodowe Święto Niepodległości, Święto Flagi. Zorganizowano kąciki regionalne i folkowe, przeprowadzono zajęcia kulinarne z pieczenia chleba i proziaków. Czytano polskie legendy, baśnie oraz zapoznano dzieci z tańcami narodowymi i ludowymi przyśpiewkami. Różnorodność tych zadań pozwoliła dzieciom usystematyzować wiedzę o Polsce, poznać historię i tradycje kraju i naszego regionu.

E. Kopeć. Fot. Archiwum GP Palikówka

Gminne Przedszkole w Palikówce prowadzi cykliczne zajęcia wspierające rozwój czytelnictwa. Zrealizowało międzynarodowy projekt edukacyjny „Mały

Miś w świecie wielkiej literatury”, którego celem było zachęcanie dorosłych do głośnego czytania dzieciom, włączenie się rodziców w życie przedszkola poprzez

Czytelnictwo

czytanie polskich bajek, baśni i wierszy oraz kształtowanie postaw patriotycznych dzieci.

Kolejnym projektem był udział w „Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025”. Placówka otrzymała wsparcie finansowe w kwocie 3125,00 na zakup książek, będących nowościami wydawniczymi literatury dziecięcej oraz na realizację działań promujących czytelnictwo – nagrody w konkursie przedszkolnym. Zakupione książki wzbogaciły przedszkolny księgozbiór i uatrakcyjniły zajęcia przedszkolne. Na zakończenie projektu przeprowadzono wśród przedszkolaków konkurs czytelnictwa – plastyczny „Moja ulubiona bajeczka”.

Kontynuacją tego programu był udział dzieci z grup 5 i 6-latków w ogólnopolskiej kampanii społecznej „Biblioteka przedszkolaka” zorganizowanej przez Fundację Burza Mózgów. Nasze przedszkole zorganizowało również autorskie spotkanie z Wojciechem Ulmanem – poetą, pisarzem, malarzem i autorem książek dla dzieci.

A. Rybka. Fot. Archiwum GP Palikówka

Projekty i akcje charytatywne

Gminne Przedszkole w Palikówce realizuje szereg projektów, których celem jest m.in. zachęcenie najmłodszych do dbania o środowisko naturalne, uczenie szacunku dla przyrody. Chcemy pokazać dzieciom magię natury poprzez wykształcenie w nich wrażliwości ekologicznej i troski o środowisko każdego dnia. Kształcimy dobre nawyki w zakresie odżywiania oraz aktywnego spędzania czasu i ruchu. Te projekty to m.in. „Gang Fajniaków”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Mamo, tato wolę wodę”, „Zdrowo i sportowo”.

Jednym z ważniejszych aspektów życia naszego przedszkola jest organizacja akcji charytatywnych, do których włączają się nasi wychowankowie wraz ze swoimi rodzicami. Dziecko jest świetnym obserwatorem działań dorosłych i poprzez naśladownictwo angażuje się w działania dobrotworne, co będzie procentować w jego dorosłym życiu.

Zorganizowano akcje: „Ile waży Święty Mikołaj”, zbiórka artykułów dla schroniska Kundelek w Rzeszowie, „Światelko pamięci dla Łyczakowa”. Zbieramy plastikowe nakrętki dla Amelki i Mikołaja. Wspieramy akcje poszerzające świadomość dzieci na temat ich rówieśników z Zespołem Downa i autystycznych.

A. Staniszevska

Szkoła Podstawowa w Strażowie

Kilka słów o szkole

tory i tablice interaktywne umożliwiające prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej. W ostatnich latach szkoła powiększyła się o gabinety pedagoga, higienistki szkolnej, logopedy. Dysponujemy nowoczesną kuchnią i stołówką. Do szatni zostały zakupione szafki, z których korzystają uczniowie starszych klas. Wzdłuż drogi prowadzącej do szkoły powstał parking. Aby zapewnić naszym uczniom bezpieczeństwo, został położony chodnik.

Nieustannie dbamy o estetykę szkoły i jej otoczenia, co dostrzegają odwiedzający nas goście. Niejednokrotnie podkreślają, że są pod wrażeniem pięknie wykonanych dekoracji ozdabiających korytarze i sale lekcyjne. Wzrok przyciągają piękne kwiaty, i to nie tylko wewnątrz budynku, ale przede wszystkim na zewnątrz, bo można powiedzieć, że od wiosny do późnej jesieni budynek naszej szkoły „tonie w kwiatkach”.

A. Rejman

Fot. Archiwum SP Strážov
<https://strazov.edu.pl>

Zespół Szkół w Strážowie mieści się w budynku, który został oddany do użytku w 1970 roku. Na przestrzeni lat nie tylko szkoła zmieniła swoje oblicze, ale również zmieniło się jej otoczenie.

Dzięki pozyskiwanym środkom i współpracy z Organem Prowadzącym pracownice przedmiotowe oraz nowo wybudowane skrzydło, w którym mieści się przedszkole, są dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne. Nauczyciele mają do dyspozycji wszystko, co niezbędne do nowoczesnej edukacji. Sale lekcyjne wyposażone są w komputery z dostępem do internetu, laptopy, projektory, moni-

Szkoła Podstawowa w Strażowie

Święto Niepodległości

W gminie Krasne tradycyjnie już coroczne obchody Narodowego Święta Niepodległości odbywają się 11 listopada w Strażowie. To wyjątkowe, radosne święto gromadzi liczne grono osób chcących uczcić wydarzenie historyczne sprzed ponad 100 lat i oddać hołd poległym za wolność naszej Ojczyzny.

Uroczystości rozpoczynają się zawsze o godz. 9.00 w kościele parafialnym pw. NMP Królowej Polski. Podniosły charakter podkreśla obecność władz samorządowych: Wójta Gminy Krasne Wilhelma Woźniaka, jego z-cy Janusza Łacha, przewodniczącego Rady Gminy Grzegorza Nowaka, radnych powiatu i gminy, Rady Sołeckiej Strażowa, na czele z sołtysiem Piotrem Leckim. Obecni byli członkowie Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego „Strażowianie”, druhowie OSP Strażów, poczty sztandarowe OSP i Zespołu Szkół w Strażowie.

Pierwszym punktem programu jest zawsze montaż słowno-muzyczny przygotowywany przez dzieci i nauczycieli szkoły w Strażowie. Wspominamy wtedy trudne dzieje naszej Ojczyzny, czasy zaborów, powstań narodowych, walki przodków o zachowanie polskości, ważne postacie patriotów, I wojnę światową. Szkolny chór śpiewa patriotyczne pieśni, recytowane są wiersze, różne scenki przybliżają nam klimat dawnych lat i poświęcenie Polaków dla odzyskania wolnej Polski.

Po części artystycznej zebrani uczestniczą we Mszy Świętej sprawowanej przez księdza proboszcza Edwarda Wnęka. Po modlitwie wszyscy udają się pod pomnik „Grunwald”. Został on wystawiony w 1910 roku w 500-lecie zwycięskiej bitwy. W 2010 roku umieszczono na nim tablice poświęcone *Synom Ziemi Strażowskiej poległym w I i II wojnie światowej*. Na miejscu odśpiewany zostaje hymn narodowy - „Mazurek Dąbrowskiego”. Okolicznościowe przemówienie wygłasza wójt. Sołtys Strażowa wyczytuje osoby pochodzące z naszego regionu i poległe w walce o wolność Polski. Pod pomnikiem kwiaty składają władze samorządowe, przedstawiciele Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego „Strażowianie”, OSP Strażów oraz dyrektor Zespołu Szkół w Strażowie. Na zakończenie gminna orkiestra dęta uświetnia uroczystość wiązką polskich pieśni patriotycznych.

Serdecznie dziękujemy wszystkim za obecność i zapraszamy do udziału w kolejnych gminnych uroczystościach patriotycznych.

M. Tonina

Fot. Archiwum SP Strażów
<https://strazow.edu.pl>

Szkoła Podstawowa w Strażowie

Ferie w szkole

Od wielu lat, w Zespole Szkół w Strażowie, podczas ferii zimowych, organizowane jest zimowisko dochodzące, w którym rok rocznie udział bierze blisko 50 dzieci. Współorganizatorem zimowego wypoczynku są Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem i Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem.

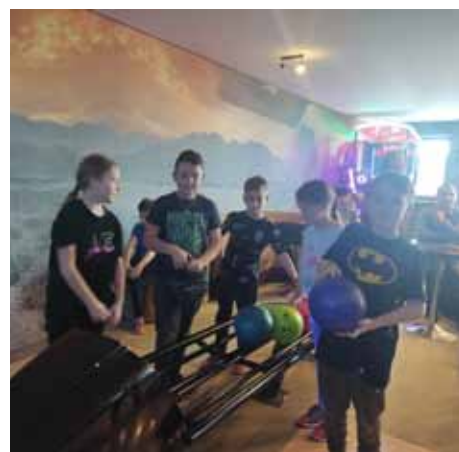
- Zimowiska dochodzące w szkole to już taka nasza strażowska tradycja. Dzieci czekają z utęsknieniem na ferie, bo wiedzą, że nie tylko będą miały wolne od szkoły, ale mimo, że nigdzie nie wyjeżdżają i pozostają w swoich miejscach zamieszkania, na nudę na pewno nie będą narzekały - mówi wieloletni kierownik zimowego wypoczynku w ZS Strażów, Witold Socha. I faktycznie wiele dzieje się podczas zimowego wypoczynku. Stałymi punktami programu są wizyty na basenie, we wrotkarni w Rzeszowie, wyjazdy do kina na seanse filmowe. Zresztą organizatorzy dbają o to, aby co roku były jakieś inne atrakcje niż poprzednio. I tak uczestnicy zimowisk mieli między innymi możliwość uczestniczyć w zajęciach akrobatycznych prowadzonych przez zwycięzców telewizyjnego turnieju „Mam talent” Delfinę i Bartłomieja Byjoś, warsztatach rycerskich, warsztatach w zagrodzie garncarskiej w Medyni Głogowskiej. Były gry i zabawy sportowe z kulami Bumper Ball. Brali udział w turniejach kręglarskich, oddawali się uciechom w sali zabaw Colorado.

- Nie sposób wymienić wszystkiego co zrobiliśmy i zorganizowaliśmy na przestrzeni lat dla uczestników zimowiska. Sporo tego było. Zawsze staramy się, aby podczas tego wypoczynku dzieci nie tylko skorzystały z jego atrakcji, ale także w ramach pro-

filaktyki uzależnień dowiedziały się wielu ciekawych rzeczy, tak aby w życiu zawsze dokonywać właściwych wyborów - podsumowuje Witold Socha.

W. Socha

Fot. Archiwum SP Strażów
<https://strazow.edu.pl>

Powiatowy Konkurs Geograficzny

Powiatowy Konkurs Geograficzny jest już od 10 lat w Zespole Szkół w Strażowie. Tematem przewodnim są kraje Unii Europejskiej. Pierwszy konkurs odbył się z okazji 10. rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Kolejne edycje konkursu dotyczyły krajów Unii Europejskiej np. Kraje Skandynawskie, Kraje Basenu Morza Śródziemnego, Kraje Alpejskie. Konkurs odbywa się pod patronatem: Starosty Rzeszowskiego, Wójta Gminy Krasne, Europe Direct Rzeszów. Konkurs był dedykowany dla gimnazjalistów, a obecnie dla uczniów szkoły podstawowej i cieszy się, z roku na rok, coraz większą popularnością.

Konkurs składa się z dwóch etapów. Pierwszy etap – szkolny jest w formie testu, drugi etap – w Zespole Szkół w Strażowie jest w formie podobnej do teleturnieju 1 z 10. Trzyosobowe drużyny odpowiadają na te same pytania, a trzy drużyny z największą ilością punktów przechodzą do finału. W trakcie konkursu odbywają się występy taneczne, część artystyczna oraz prelekcje zaproszonych gości. W finale drużyny odpowiadają na te same pytania (liczy się poprawność i czas odpowiedzi). Zwycięscy konkursu (I,II,III) otrzymują wpis na świadectwie ukończenia szkoły oraz atrakcyjne nagrody ufundowane przez dyrektora Zespołu Szkół w Strażowie, Europe Direct-Rzeszów, firmę Erkado – producenta okien i drzwi, Starostę Rzeszowskiego, Wójta Gminy Krasne, Colorland – producenta fotoksiążek i fotokalendarzy, należących do firmy Cyfrowa Foto, jednej z największych drukarni w Europie oraz firmę International Trade Technology.

I. Kwoka

Fot. Archiwum SP Strażów

KOŁO się kręci, kilometry lecą

Szkolny Klub Turystyki Rowerowej „KOŁO” działający w Zespole Szkół w Strażowie od lat stara się, aby jak najwięcej dzieci i młodzieży aktywnie spędzało wolny czas. Dlatego od wielu lat wychodzi z różnymi inicjatywami. Są to przede wszystkim jedno lub kilkudniowe rajdy rowerowe.

- KOŁO się kręci, kilometry lecą. Na przestrzeni lat udało nam się zorganizować wiele ciekawych rajdów, akcji. I to nie tylko dla dzieci i młodzieży naszej szkoły, ale także dla ich rodziców i mieszkańców gminy Krasne, i nie tylko gminy Krasne – mówi założyciel i opiekun SKTR „KOŁO”, Witold Socha. Przez wiele lat cykliczną i sztan-dardową imprezą, w których udział brała młodzież ZS Strażów, był rajd rowerowy „Pożegnanie wakacji” z bazą noclegową w Budach Głogowskich. Przy wsparciu Wójta Gminy Krasne i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnem udało się też zorganizować kilka rajdów dla większej rzeszy miłośników dwóch kółek. I tak odbyły się między innymi rajdy pod hasłami: „Wszyscy RAZEM się ruszamy i o swoje zdrowie dbamy”, „100 kilometrów na 100 lecie odzyskania niepodległości”, „RAZEM do celu czyli sobota na rowerze nie przy komputerze”. – Widać, że jest zapotrzebowanie na tego typu przedsięwzięcia. Takie imprezy nie tylko integrują środowisko, ale

przede wszystkim mają pozytywny wpływ na nasze zdrowie, na nasze samopoczucie. Cieszy fakt, że tyle osób bierze w nich udział. W ostatnim wrześniowym rajdzie udział wzięło blisko 150 cyklistów. I byli to tylko nie tylko mieszkańcy gminy Krasne, z czego bardzo się cieszymy. Już dziś zapra-

szamy na kolejne rajdy. Na pewno KOŁO dalej będzie się kręciło, a kilometry leciały - twierdzi Witold Socha.

W. Socha

Fot. Archiwum SP Strażów
<https://strazow.edu.pl>

Gminne Przedszkole w Strażowie

Nowe przedszkole

W 2019 roku, jesienią rozpoczęło działalność nowe przedszkole, które powstało w wyniku rozbudowy budynku Zespołu Szkół w Strażowie. Przedszkole jest trzykondygnacyjnym budynkiem, który jest przewidziany na 4 oddziały, czyli może pomieścić 100 wychowanków. Sale dydaktyczne są bardzo duże i każda z nich posiada magazyn na pomoce dydaktycz-

ne oraz toalety przystosowane dla dzieci.

Ogród przedszkolny choć niewielki, wyposażony został w nowoczesny, bezpieczny sprzęt zabawowy. Cały obiekt jest przystosowany dla osób z niepełno-

sprawnościami – funkcjonuje w nim winda oraz specjalny wjazd dla wózków.

Inwestycja prowadzona przez Gminę Krasne obejmowała także adaptację mieszkania znajdującego się w budynku szkoły oraz modernizację kuchni, która żywi nie tylko dzieci szkolne, ale również przedszkolaki. W kuchni znajduje się nowoczesny piec konwekcyjny oraz wiele innych nowych urządzeń służących do przygotowywania posiłków.

Oficjalne otwarcie nowego przedszkola miało miejsce 10 października 2019 r. Wśród zaproszonych gości byli posłowie, samorządowcy, przedstawiciele władz gminy Krasne oraz sąsiednich gmin, dyrektorzy i wicedyrektorzy gminnych placówek oświatowych, pracownicy szkoły i przedszkola oraz rodzice i przedszkolaki.

Uroczystego przecięcia wstęgi dokonał Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, sołtys sołectwa Strażów Piotr Lecki, prezes firmy TGE-Instal Daniel Dobrucki oraz dyrektor Zespołu Szkół w Strażowie Agata Gunia-Buk. Poświęcenia budynku i krzyży dokonał ksiądz Tadeusz Chmiel.

Tę wyjątkową uroczystość uświetnił występ zespołu tanecznego przedszkolaków w krakowskich strojach prowadzony przez Irenę Barnat. Słowa uznania otrzymała również Karolina Bryła za wykonanie wspaniałych projektów malarskich w każdej sali oraz w korytarzu przedszkolnym. Zaproszeni goście mieli w tym dniu okazję zwiedzić wszystkie, bogato wyposażone, sale przedszkolne oraz nowoczesną kuchnię.

E. Nowak

Fot. Archiwum SP Strażów
<https://strazow.edu.pl>

Gminne Przedszkole w Strażowie

Nowoczesny plac zabaw

Przy Gminnym Przedszkolu w Strażowie mieści się nowoczesny plac zabaw. Wyposażony jest w wielofunkcyjne zestawy zabawowe oraz różnorodne i atrakcyjne sprzęty, m.in. huśtawki, zjeżdżalnie, piaskownice, itp. Znajdują się tu także stoliki z ławeczkami, gdzie dzieci mogą odpocząć po zabawie, a także zająć się innymi aktywnościami, jak np. kolorowaniem. Na terenie placu zabaw odbywają się również zajęcia ruchowe oraz imprezy przedszkolne np. Dzień Dziecka. Zostały posadzone drzewa i rośliny co dodatkowo podniosło walory estetyczne tego miejsca.

Cały teren jest ogrodzony, co zwiększa bezpieczeństwo dzieci. Wejście na plac zabaw przystosowane jest dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Wielkim udogodnieniem jest możliwość skorzystania z toalety, która znajduje się bezpośrednio przy placu. Plac zabaw oraz ogród jest podstawowym miejscem, na terenie placówki, gdzie przedszkolaki, mogą doświadczyć bliskiego kontaktu z przyrodą oraz rozładować niespożyte zapasy energii. To tutaj dzieci wzmacniają więzi między przedszkolne poprzez wspólne zabawy i aktywności.

K. Trzyna

Zespół taneczny

Od wielu lat prowadzę w Gminnym Przedszkolu w Strażowie Zespół Taneczny. Udało się już zgromadzić dużą kolekcję strojów do różnych tańców i występów okolicznościowych. Niektóre akcesoria do prezentacji tańców wykonują lub szyję sama, inne z pomocą i wsparciem rodziców.

Zespół uświetnia tańcem różne uroczystości szkolne i przedszkolne, takie jak: Powiatowy Konkurs Geograficzny w Zespole Szkół w Strażowie, Święta Babci i Dziadka w przedszkolu, Święto Rodziny, akademie z okazji obchodów 11 listopada itp. Przedszkolaki na zajęciach tanecznych nabywają umiejętności wykonywania elementów tańca towarzyskiego, także z zakresu polskich tańców narodowych i regionalnych. Dzieci czerpią wiele radości z tańca i atrakcyjne jest dla nich to, że mogą występować w różnych strojach.

I. Barnat
Fot. N. Strażewska

Kalendarz Świąt Nietypowych

Każdy dzień w przedszkolu jest szczególny i ważny, jednak zdarzają się również i takie, kiedy w codzienność wkrada się magia, a zajęcia są pełne niespodzianek i nietypowych aktywności. W Gminnym Przedszkolu w Strażowie oprócz tradycyjnych świąt, których nazwy możemy znaleźć w każdym kalendarzu obchodzimy również święta nietypowe. A ich lista może bardzo zaskoczyć. Celebrowanie bardziej lub mniej znaczących dni tematycznych przyczynia się do uatrakcyjnienia zajęć i jest pretekstem do świetnej zabawy i do rozwoju na bardzo wielu płaszczyznach. Jest to również okazja, aby przyjrzeć się otaczającym nas ludziom, przedmiotom, zjawiskom, na które na co dzień nie zwracamy uwagi. Dzień Kropki, Dzień Kolorowej Skarpetki, Dzień Kota, Jeża czy Pszczoły, Dzień Zdrowego Śniadania, Dzień Czekolady, Dzień Marchewki, Dzień Dinozaura, Dzień Pluszowego Misia, czy Dzień Postaci z Bajek to tylko niektóre z świąt, które uczciliśmy w naszym przedszkolu. Były to odpowiednie momenty na integrację, przyswojenie wiedzy, ciekawe dyskusje, doskonalenie umiejętności matematycznych, zwrócenie uwagi dzieci na sprawy ważne, przebijanie się w różne stroje, tworzenie kreatywnych prac plastycznych, odgrywanie scenek i przedstawień, wykonywanie doświadczeń.

Najważniejszymi celami tego typu zajęć jest: wzmacnianie w dzieciach poczucia własnej wartości, stworzenie bezpiecznej atmosfery w grupie przedszkolnej, rozwój fantazji oraz wyzwalanie szczęścia i pozytywnych uczuć poprzez

zabawę. Wysoki poziom ich realizacji możemy stwierdzić dzięki widocznym uśmiechom na twarzach przedszkolaków, ich zaangażowaniu oraz dziecięcej, beztroskiej radości ze wspólnej zabawy.

P. Łączak. Fot. Archiwum GP Strażów

Zajęcia kulinarne

Zajęcia kulinarne dla dzieci są doskonałą formą wypoczynku i relaksu oraz sposobem na poznawanie świata, nieznanych dotąd kultur i uczenia się pracy w zespole.

Warto od najmłodszych lat uczyć dzieci zdrowego odżywiania i czerpania przyjemności z jedzenia zdrowych, estetycznie podanych, a przede wszystkim własnoręcznie wykonanych posiłków. Dzięki zajęciom kulinarnym dzieci mogą poznawać różne tajemnice kuchni, przygotowywać samodzielnie smaczne potrawy, dotykać, wąchać i smakować, bawić się kolorem i kształtem, rozbudzać swoją wyobraźnię i fantazję. Ważne jest również poznawanie przez dzieci naszej tradycyjnej polskiej kuchni. Przedszkolaki podczas wspólnych zajęć kulinarnych uczyły się kulturalnego zachowania przy stole.

Z wielkim zaangażowaniem starałam się uświadomić, że gotowanie to znakomita okazja, by spędzić więcej czasu razem i wspólnie się bawić, a przy okazji rozwinąć u dziecka wiele nowych umiejętności – nie tylko manualnych. Uważam, że należy uczyć dzieci przygotowania posiłków i różnych prac kuchennych już od najmłodszych lat, ponieważ upowszechniają one dobre wzorce – promują zdrową żywność, uczą czystości, właściwego obchodzenia się ze sprzętem kuchennym

i efektywnej organizacji czasu. W naszym przedszkolu dzieci robiły m.in. sałatki owocowe i warzywne, różnego rodzaju desery, ciasta i ciasteczka, a także własnymi rękoma doily krowę, a pozyskane w ten sposób mleko wypili. Przygotowywanie wspólnych posiłków było dla naszych dzieci wspaniałą i pyszną zabawą.

K. Sroczyk

Rozwój czytelnictwa

Najważniejszym czynnikiem kształtującym zainteresowania czytelnicze dzieci w wieku przedszkolnym jest zapewnienie im dostępu do książki. W naszej placówce, dzięki dotacji z projektu czytelniczego, każda grupa posiada bogato wyposażone kąciaki książek. Wiele emocji wzbudza co roku akcja „Cała Polska czyta dzieciom”, która angażuje rodziców i osoby z lokalnej społeczności do aktywnego czytania dzieciom. Często organizowane są zajęcia biblioteczne w siedzibie bibliotek oraz

w przedszkolu z udziałem bibliotekarza, jak również zabawy z okazji Dnia Pluszowego Misia czy Dnia Postaci z Bajek.

Dużym powodzeniem wśród naszych przedszkolaków od kilku lat cieszy się projekt „Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury”, integrujący całe rodziny. Dzięki tym wszystkim działaniom dzieci nabierają nowych kompetencji i lepiej rozumieją współczesny świat.

J. Szubart

Dla każdego dziecka najważniejsi są rodzice, rodzina. W procesie wychowawczym najważniejszymi środowiskami są dom i przedszkole. To one są odpowiedzialne za wprowadzanie go w świat ludzi dorosłych i uczenie sztuki życia. Nie jest to zadanie łatwe, dlatego powinno istnieć między nimi świadome i celowe zorganizowane współdziałanie. Od chwili przekroczenia przez dziecko progu przedszkola – cel pracy pedagogicznej przedszkola i cel rodziny powinien być wspólny. Służą temu w przedszkolu w Strażowie m. in. zajęcia otwarte.

Dzięki takim zajęciom rodzice mogą w bezpośredni i atrakcyjny sposób poznać zadania jakie realizowane są w pracy z ich dziećmi, zaobserwować i poznać stosowane formy oraz metody pracy. Najważniejsze dla rodziców jest zoba-

Jak integrujemy się ze środowiskiem rodzinnym?

czenie dziecka na tle grupy rówieśniczej, obserwacja jego zachowań w stosunku do dzieci i nauczyciela, sprawdzenie jego wiadomości, umiejętności i sposobu radzenia sobie w różnych sytuacjach.

Przedszkolne uroczystości również integrują nas ze środowiskiem rodzinnym. Są to: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, Dzień Dziecka, pikniki, uroczyste zakończenie roku przedszkolnego. Dzięki swej niecodzienności i atrakcyjności takie imprezy wpływają na emocjonalne zaangażowanie dzieci, nauczycieli i rodziny. Dzieci prezentują to, czego nauczyły się w przedszkolu, wykonują często zaproszenia dla gości oraz niespodzianki dla najbliższych. W dniu tych uroczystości pełnią rolę gospodarzy. Rodzice również oferują swoją chęć pomocy w bardzo różny sposób: pomagają przygotować stroje dla dzieci, pomagają w organizacji całej uroczystości, przygotowują poczęstunek lub delektują się naszymi specjalami. Uroczystości, w których uczestniczą rodzice i osoby bliskie dziecku, to doskonały spo-

sób do pogłębienia więzi uczuciowych pomiędzy nimi, a także okazja do rozmów wychowawców z rodzicami.

Całodniowe wycieczki integracyjne i rekreacyjne, które przedszkole w Strażowie organizuje co roku przyczyniają się do nabywania więzi z grupą i integracji środowiska rodzinnego. Przebiegają one w bardzo miłej i sympatycznej atmosferze.

Gminne Przedszkole w Strażowie za jeden z priorytetów uważa dobrą współpracę ze środowiskiem rodzinnym. Preferuje aktywne formy udziału dzieci i rodziców w życiu przedszkola. Swoje cele placówka osiąga poprzez zróżnicowane formy współpracy z rodzicami, które z całą pewnością mówią o otwartości przedszkola dla dzieci i ich rodzin. Dzięki świadomej organizacji procesu wychowawczo-edukacyjnego, we współpracy z rodzicami, wpływamy na prawidłowy rozwój osobowości dziecka, jego postawy, zachowania i system wartości.

M. Kuczma

Fot. Archiwum GP Strażów

Wydarzenia artystyczne

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem to nie tylko zajęcia artystyczne. Organizujemy również eventy plenerowe, czy koncerty muzyczne. W 2019 roku, na Krasne Dance Show gościliśmy takie gwiazdy, jak Baciary i Papa D., a jesienią współorganizowaliśmy występ Chóru "Nicolaus". W okresie pandemii covid-19, z zachowaniem reżimu sanitarnego, zaprosiliśmy na musical „Skrzypek na dachu”. Miłośnicy poezji śpiewanej mogli uczestniczyć w koncercie „Sobie przeznaczeni” Aliny i Krzysztofa Galas wraz z Jarosławem Jędraszczykiem. Ostatnim plenerowym wydarzeniem kulturalnym był Piknik na pożegnanie lata, z gwiazdą wieczoru - zespołem „Grzane wino”. Event połączony był z plenerową potańcówką. W programie wystąpili również tancerze i wokaliści, na co dzień szlifujący swoje artystyczne umiejętności w ośrodku kultury. Miłośników literatury organizowaliśmy udział w Narodowym Czytaniu, a miłośnikom muzyki na żywo koncerty naszej orkiestry dętej.

I. Śpiewla. Fot. Archiwum GOKiB Krasne

Śpiewajka

Śpiewajka to Wojewódzki Konkurs Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej, który rozpoczął się w 2021 roku. Odbyna się pod patronatem Starosty Powiatu Rzeszowskiego i Wójta Gminy Krasne. Konkurs ma na celu prezentację dorobku artystycznego dzieci i młodzieży Podkarpacia w przestrzeni wirtualnej i stacjonarnej, wymianę wśród instruktorów, pedagogów i opiekunów, doświadczeń i pomysłów w zakresie pracy z osobami uzdolnionymi artystycznie, promocję uzdolnionej młodzieży, popularyzację wartościowego artystycznie repertuaru w dowolnej stylistyce muzycznej, integrację środowiska wykonawców piosenki. Konkurs jest adresowany do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz instytucji kultury. Do tej pory w konkursie wzięło udział około 500 wykonawców z Podkarpacia.

Profesjonalne jury ocenia walory głosowe uczestnika, muzykalność, dobór repertuaru oraz własną interpretację. W konkursie biorą udział wokaliści w przedziale wiekowym 7-20 lat, podzieleni na kategorie wiekowe. Konkurs składa się z trzech etapów. W pierwszym etapie wykonawcy wysyłają nagranie konkursowe. W drugim - Jury po przesłuchaniu wszystkich zgłoszeń kwalifikuje do finału około 40 osób, z których wyłania zwycięzców. Trzeci etap konkursu odbywa się stacjonarnie na sali widowiskowej GOKiB w Krasnem. Laureaci otrzymują pamiątkowe dyplomy, autorskie statuetki, nagrody pieniężne oraz nagrody rzeczowe od sponsorów konkursu. Jest to bardzo radosna dziecięco-młodzieżowa impreza i okazja do wspólnej zabawy.

Z finałowych prezentacji zostaje stworzona wirtualna prezentacja laureatów, eksponowana w mediach społecznościowych i na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem.

L. Sendrea. Fot. Archiwum GOKiB Krasne

W latach 2022-2023 zostały zorganizowane dwie edycje Ogólnopolskiego Festiwalu Teatralnego „AFERA”. Do Krasnego zjechały znane teatry offowe z całej Polski, by rywalizować o prestiżowe nagrody.

Festiwal „AFERA” ma charakter konkursu z nagrodami pieniężnymi i jest otwarty dla publiczności. Głównymi celami wydarzenia jest: konfrontacja twórczości zespołów teatralnych, prezentacja, promocja dorobku artystycznego autorskich, niezależnych i amatorskich teatrów z terenu całej Polski, stworzenie forum wymiany doświadczeń, poglądów pomiędzy twórcami i publicznością, integracja w twórczym działaniu oraz spotkanie przez sztukę.

Festiwal przebiega w trzech etapach: I etap- nadsyłanie zgłoszeń spektakli przez teatry oraz artystów chcących wziąć udział w festiwalu, II etap - powołanie Komisji Artystycznej, której zadaniem była selekcja zgłoszeń i wybranie najlepszych teatrów do konkursu głównego, III etap - zaproszenie wybranych teatrów i prezentacja spektakli na scenie GOKiB w Krasnem. Wszystkie przedstawienia są oceniane przez profesjonalne jury, które później przyznaje nagrody i wyróżnienia. W komisji zasiadali uznani twórcy teatralni: Ziuta Zająćówna (aktorka, reżyserka, profesor AST w Krakowie), Aneta Adamska-Szukała (założycielka i reżyserka Teatru Przedmieście, dyrektor artystyczna festiwalu „Źródła Pamięci. Szajna-Grotowski-Kantor”), Dariusz Skibiński (aktor, reżyser, założyciel Teatru Cinema i Teatru A3, dyrektor Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „WERTEP”), Roman Siwulak (aktor Cricot 2, artysta- malarz, scenograf) oraz Henryk Mazurkiewicz i Adam Karol Drozdowski (krytycy teatralni). Podczas festiwalu odbywają się konsultacje i omówienia z jury, imprezy towarzyszące (np. promocja książki „Offologia dla opornych” J. Lizurek, H. Mazurkiewicza) oraz prezentacje pozakonkursowe gospodarza Teatru A'propos oraz gościa specjalnego- Teatru Przedmieście z Rzeszowa.

Na 2 edycję Ogólnopolskiego Festiwalu Teatralnego „Afera” nadesłano aż 28 zgłoszeń z całej Polski! Były to zarówno spektakle zespołowe, małe formy teatralne, jak i monodramy. Do konkursu głównego zakwalifikowano 11 zespołów i teatrów jednego aktora.

Wśród laureatów „AFERY” znaleźli się m. in.: Magdalena Budziniak z Teatru Terminus A Quo z Nowej Soli, Paweł Ziegler z Katowic, Teatr Krzyk z Maszewa, Teatr The M.A.S.K. z Bielska Podlaskiego, Teatr Plaster z Jarosławia, Paweł Stachowczyk z Poznania, Teatr Teatr AD REM z Warszawy, Teatr Wojtki Kowalskiego z Częstochowy, Teatr Stajni Metamorficznej z Nowiny, Robert Konowalik (Teatr Fieter) z Ozimka. Dodatkowo jest przyznawana co roku Nagroda Publiczności i Nagroda Teatru A'propos.

Festiwal jest bardzo różnorodny, a poziom artystyczny bardzo wysoki, wszyscy uczestnicy przez trzy dni tworzą wspaniałą teatralną i rodzinną atmosferę. Serdecznie podziękowania należą się cudownym dziewczynom z „A'propos”, pracownikom GOKiB oraz wójtowi Wilhelmowi Woźniakowi, który objął swoim patronatem festiwal.

Na maj 2024 została już zapowiedziana 3 edycja festiwalu!

M. Szukała. Fot. Archiwum GOKiB Krasne

Przedpołudnie na placu zabaw

Animacje na placu zabaw to nowa forma zajęć GOKiB Krasne, na świeżym powietrzu, dla wszystkich i z wykorzystaniem infrastruktury istniejących placów zabaw dla dzieci. Gry, konkurencje z wykorzystaniem elementów rywalizacji lub pracy zespołowej, zajęcia artystyczne to elementy wspólnych zabaw podczas wakacji. Od najmłodszych po seniorów, wszyscy uczestnicy spędzali aktywnie czas na świeżym powietrzu, angażując się w gry ruchowe, sensoryczne, konstrukcyjne, manipulacyjne i inne. Podchody cieszyły się największym zaangażowaniem, a konstruowanie łuków i praktyczne ich użycie dało największej radości! Taka wspólna aktywność uczy pokonywania trudności oraz nabierania pewności siebie. Niektóre dzieci, zwłaszcza te bardziej nieśmiałe, będą z pewną rezerwą podchodzą do nowych zabaw i urządzeń na placu. Potrzebują więcej czasu, aby oswoić się z pewnymi rodzajami aktywności, lecz obserwując bawiących się rówieśników, z pewnością odważą się przezwyciężyć swoje lęki. Ćwiczyliśmy sprawność ruchową, panowania nad własnym ciałem, kreatywności, współpracy i kompromisu! A przede wszystkim wszyscy razem dobrze się bawiliśmy!

I. Śpiewla. Fot. Archiwum GOKiB Krasne

Wakacje z kulturą

Półkolonie dla dzieci w okresie wakacyjnym na stałe wpisały się w wakacyjny plan pracy GOKiB Krasne. Wzorem lat ubiegłych, zaprosiliśmy dzieci i młodzież do wspólnego, artystycznego, kreatywnego, a nawet sportowego spędzania wakacyjnych chwil. Czas na półkoloniach jest podzielony na tematyczne warsztaty, zabawy, treningi umiejętności, czy wycieczki. Uczestnicy nie tylko w atrakcyjny sposób spędzają wolny czas, ale mają też okazję, mimo wakacji, pogłębić własną wiedzę, poznać nowych kolegów i koleżanki, nabyć nowych umiejętności, wreszcie po prostu – aktywnie odpocząć. Zrealizowaliśmy tematycznie tygodnie artystyczne, fotograficzne, sportowe, dziennikarskie, indiańskie, naukowe i z warsztatami uwagi, współpracy i pracy nad własnymi mocnymi stronami. Szczególnie trudne i odpowiedzialne były te, które wymagały dodatkowych zabezpieczeń z powodu pandemii COVID-19. Dziękujemy rodzicom za zaufanie i współpracę, dzieci zapraszamy na kolejne półkolonie.

L. Hajduk. Fot. Archiwum GOKiB Krasne

Działalność GOKiB Krasne 2019-2023

Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem w rozwija się na wielu płaszczyznach. Codzienna praca – to zajęcia stałe – plastyczne, teatralne, wokalne, rękodzieło artystyczne, taneczne. Nowością są zajęcia z nauki renowacji mebli, chyba jedyne takie na Podkarpaciu. Działają zespoły: teatralne - „Pacynka” i „Apropos”, taneczne „Gwiazdeczki” 2 grupy, Mażoretki „Contorto” 2 grupy, Orkiestra Dęta, Kapela Ludowa „Malawianie”. Sami lub we współpracy z podmiotami zewnętrznymi zorganizowali-śmy zajęcia z robotyki dla dzieci, sensoplastykę, warsztaty florystyczne, zumbę, jogę, lądy latino, kursy tańca towarzyskiego i tanga argentyńskiego, jogilates, naukę gry na instrumentach klawiszowych. Kontynuujemy organizację półkolonii dla dzieci oraz nową formę animacji czasu wolnego, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury zabawowej dla dzieci - Przedpołudnia na placu zabaw. Marką Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem są od wielu lat prowadzone, cykliczne konkursy o zasięgu wojewódzkim, m.in. 24 edycje Konkursu Plastycznego „Choinka jak ze snu”, 15 edycji Konkursu Plastyczno-Teatralnego „Kukły”, 9 edycji Konkursu Wokalnego Kolęd i Pastorałek oraz 7 edycji Konkursu Koronczarskiego „Piękno zamknięte w koronce”. Konkursy te są prowadzone na wysokim poziomie i postrzegane jako unikatowe na Podkarpaciu. Nowymi konkursami są Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Ilustrator”, skierowany dla najmłodszych adeptów sztuki, Wojewódzki Konkurs Wokalny „Śpiewajka” oraz Ogólnopolski Festiwal Teatralny „Afera”, skierowany dla dorosłych odbiorców.

Nasi podopieczni biorą udział w konkursach i przeglądach, gdzie mogą skonfrontować i zaprezentować swoje umiejętności. Mażoretki uczestniczyły w Mistrzostwach Polski Południowo Wschodniej w Pustkowie, Stalowej Woli i Kamieniu. Orkiestra dęta, oprócz organizacji koncertów na sali widowiskowej GOKiB w Krasnem, bierze udział w przeglądach i przemarszach (m.in. Tyczynie, Zwierzyńcu, Rzeszowie i Czerwonce). Na żywo zaś mogliśmy ostatnio wysłuchać koncertów „Patriotycznie i Bajkowo” i „Swing i Latino”.

Oba zespoły teatralne, to wielokrotnie nagradzani aktorzy. W ciągu ostatnich kilku lat wzięli udział we wielu spotkaniach i konfrontacjach teatralnych, o randze ogólnopolskiej a nawet międzynarodowej. Na uwagę zasługują nagrody: Grand Prix na 24. Zamkowych Spotkaniach Teatralnych „O Laur Złotego Gargulca” w Szydłowcu, Grand Prix na Festiwalu Teatralnym „O Gęsie Pióro” w Stalowej Woli, Wyróżnienie na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym „O złotą podkowie pegaza” w Suwałkach, II Nagroda na Konfrontacjach Zespołów Teatralnych Małych Form „Antrakt” w Przemyśle, I Nagroda na III Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym „OTE” w Nagłowicach oraz spektakl „HERstoria” wg autorskiego scenariusza.

W kalendarzu imprez kulturalnych na stałe wpisane są koncerty „Tobie Mamo, Tobie Tato”, Publiczne dzierganie w Markowej, Koncert kolęd i pastorałek, Kiermasze świąteczne, Koncert walentynkowy „Po prostu miłość”, premiery teatralne naszych podopiecznych i wystawy związane z rocznicami patriotycznymi.

Naszą działalność prezentujemy w lokalnych mediach, na stronie internetowej www.gokkrasne.pl oraz profilu Facebook, a od 2022 roku jesteśmy również na Instagramie.

I. Śpiewla. Fot. Archiwum GOKiB Krasne

Za półką z książkami

Okres ostatnich pięciu lat przebiegał w bibliotekach gminy Krasne na realizacji planów oraz celów, jakie staramy się wytyczać. Oprócz podstawowych zadań, jakimi są gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów, biblioteki podejmowały szereg działań. Były to:

- wyjścia do przedszkoli – czytanie książek dla dzieci połączone z warsztatami plastycznymi związanymi z przeczytanym tekstem, inscenizacje bajek, zajęcia z kamishibai, spotkania z bohaterami bajkowymi (Kicią Kocią, smokiem Maciusiem)

- lekcje biblioteczne oraz zajęcia biblioterapeutyczne dla uczniów Szkoły Podstawowej oraz dla przedszkolaków;

- pasowania na czytelników bibliotek publicznych, uczniów klas I-II szkół naszej gminy;

- udział bibliotek publicznych w projekcie „Mała książka – wielki człowiek”, dzięki któremu dziecko mogło poznać ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostać pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego;

- organizowanie spotkań autorskich z pisarzami (ze Stanisławą Belch, Aliną Bosak, Agnieszką Frączek, Lidią Sochą) oraz zorganizowano wieczór poetycki z poetą, kompozytorem i wykonawcą Jarosławem Jędraszczykiem;

- spotkanie z Czesławem Drągiem, bibliofilem – posiadaczem największej w Polsce kolekcji ponad 370. różnych wydań „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, w którym uczestniczyli uczniowie szkoły podst. w Krasnem, nauczyciele i zaproszeni goście;

- prowadzenie zajęć bibliotecznych w ramach wakacyjnych i zimowych półkolonii;

- udział czytelników w konkursach organizowanych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Rzeszowie, czego efektem były zdobyte liczne nagrody i wyróżnienia;

- udział w Narodowym Czytaniu, organizowanym co roku i propagującym znajomość literatury narodowej;

- zajęcia logopedyczne z uczniami

Szkoły Podstawowej w Krasnem; biblioteka może być bardzo dobrym miejscem do nauki kształtowania właściwej mowy i jej rozwoju;

- udział w zbiórkach karmy dla podopiecznych Fundacji Felineus;

- współpraca ze Szpitalem Wojewódzkim Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie oraz Szpitalem Miejskim im. Jana Pawła II w Rzeszowie (zajęcia biblioterapeutyczne oraz warsztaty plastyczne, spotkania z bohaterami bajek, takimi jak: Smok Novuś, Reksio, Franklin, smok Maciuś, Kicia Kocia);

- udział w akcji „Dzieci dzieciom” – zbiórka książek dla dzieci, bajek, puzzli, które zostały przekazane małym pacjentom szpitalnych oddziałów dziecięcych w Rzeszowie;

- udział w imprezie „Kropla drąży skałę”, podczas której można było oddać krew; gdy rodzice oddawali ten cenny dar, dzieci były pod bacznym okiem bohatera bajkowego – smoka Maciusia (malowały i kolorowały ilustracje, czytały i oglądały bajki, rozwiązywały krzyżówkę);

- wykonanie ponad 50. zakładerek do książek, metodą decoupage, które zostały pomalowane i opatrzone imienną dedykacją; przekazałam je pracownikom naszych sklepów – Cichym Bohaterom doby koronawirusa – jako podziękowanie oraz dowód na to, że jednak doceniamy, choć nie zawsze to okazujemy, Ich ciężką i odpowiedzialną pracę;

- prowadzenie działań bibliotecznych i utrzymywanie kontaktu z czytelnikami drogą on – line, podczas obostrzeń zwią-

zanych z pandemią koronawirusa (czytanie bajek, organizowanie konkursów);

- promowanie bibliotek na Facebook-u i na stronie www.gokkrasne.pl.

W dalszym ciągu trwa komputeryzacja zbiorów bibliotecznych w systemie komputerowym MAK+. Choć to proces żmudny i czasochłonny, jednak przybliża on nas do tego, że nasze biblioteki staną się nowoczesne, a wyszukiwanie, wypożyczanie i oddawanie zbiorów będzie w pełni zautomatyzowane.

Bardzo dobrą zmianą, jaka nastąpiła w ostatnim czasie, jest fakt, iż Biblioteka Publiczna w Strażowie otrzymała nowy, piękny lokal, który mieści się w budynku OSP. Zwiększona została także liczba godzin otwarcia biblioteki z ¼ etatu do ½ etatu (20 godzin w tygodniu).

Godnym odnotowania jest również to, że są osoby, które przekazują naszym bibliotekom książki, co stanowi cenny zastrzyk dla wzbogacania naszych księgozbiorów (1151 darów). Dziękujemy serdecznie wszystkim Darczyńcom.

Dziękuję wszystkim, którzy w okresie ostatnich pięciu lat mieli jakikolwiek wpływ na to, że biblioteki w naszej gminie mogły funkcjonować, a społeczeństwo miało możliwość korzystania z tego dobrodziejstwa. Nigdy nie jest jednak tak, żeby nie mogło być lepiej, dlatego zwracam się również z prośbą, aby na przyszłość bibliotek naszej gminy, spojrzeć bardziej przychylnym okiem. Promowanie czytelnictwa, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, jest procesem, długotrwałym procesem, wymagającym systematyczności i konsekwencji. Prawdopodobnie ukształtowana kultura czytelnicza stanowi niepodważalną wartość w rozwoju i funkcjonowaniu społecznym jednostki. Niezwykle istotne dla jej efektywnego kształtowania jest wczesne rozpoczęcie inicjacji literackiej, lecz choćby krótkotrwałe zaniedbanie może poczynić ogromne szkody, a tego rodzaju straty są już w późniejszych latach życia niemożliwe do odrobienia.

Zapraszamy do naszych placówek!

M. Antczak

Fot. Archiwum GOKiB Krasne

Jeszcze kilka słów o pomniku Grunwaldzkim w Palikówce

„Wzywam was wszystkich rycerze zakonu niemieckiego do świętej wojny z polską beczelnością i sarmacką butą” – słowa te wypowiedziane przez cesarza Wilhelma II w Malborku 5 czerwca 1902r., szczególnie rozsierdziły Polaków ze wszystkich zaborów. Czołowi polscy intelektualiści a zarazem patrioci, przekonywali naród o celowości uświetnienia 500 rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem. Główne uroczystości zaplanowano w Krakowie. W ich organizację włączyli się: Ignacy Jan Paderewski (fundator pomnika króla Jagiełły na koniu), Henryk Sienkiewicz, Roman Dmowski, Włodzimierz Tetmajer, Jan Kasprzowicz i Maria Konopnicka, która na tą okazję napisała Rotę, a Feliks Nowowiejski na zamówienie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” napisał do niej muzykę. To właśnie organizacja Sokół zaproponowała rozszerzenie obchodów i zorganizowanie uroczystości w całej Galicji. Od 1907 roku rozpoczęły się przygotowania, akcja ta objęła również Palikówkę.

Palikówka, niewielka wieś 12 km. od Rzeszowa na przestrzeni wieków ucierpiała chyba najbardziej w całej okolicy. Oprócz najazdów tatarskich i szwedzkich trzykrotnie była najechnana przez Stanisława Stadnickiego – Diabła Łańcuckiego, i doszczętnie zniszczona. Włodzimierz Łoziński pisze: *„Najechał Stadnicki po raz trzeci Łękę rezydencję Opalińskiej połupił, poburzył wszystko, gołe tylko i ściany zostawił, następnie to samo zrobił w Łukawcu, Zabierzowie, Trzebowniku, Zaczerniu i Palikówce. Dobra Opalińskiej poniszczył tak, że w nich nie tylko człowieka albo bydłęcia, ale i psa by był nie znalazł”*. Ale dzięki pracowitości i uporowi mieszkańcy odbudowali wieś, a w wiek XX wchodzili jako zorganizowana i dość zamożna społeczność.

W 1880 roku wieś posiadała kasę pożyczkową z kapitałem 996 zł, w 1884 roku zawiązało się Kółko Rolnicze, powstała straż pożarna, był sklep spożywczy z winem i 2 karczmy u Wołowca i Kawalca. 213 mórg roli, 61 mórg łąk, 8 mórg pastwisk i 11 mórg lasu (Klomb) należały do Alfreda Potockiego i uprawiane były przez pracowników folwarku Gawina, zbudowanego we wschodniej części, czyli na początku Palikówki - jak uczył mnie mój kolega Mieczysław Szajnar. Pozostałe 663 morgi roli, 97 mórg łąk, 97 mórg pastwisk należały do mieszkańców Palikówki. Tuż przy granicy Palikówki, za rondem autobusowym, za Wisłokiem, po stronie Stra-

żowa był browar, a w samej wsi była gorzelnia. Nie było jeszcze szkoły.

Michał Panek urodzony 6.08.1880r. w Palikówce, inżynier drogowiec, tak wspomina w swoich pamiętnikach: *„Naukę czytania i pisania rozpocząłem w roku 1888, mając 8 lat w prywatnej szkole we wsi rodzinnej Palikówce. W tym czasie w zasięgu okolicznych wsi jedynie w Łące została otwarta publiczna szkoła ludowa. Spośród starszego pokolenia tylko jednostki umiały słabo czytać na książeczce do nabożeństwa, a sztuka pisania była rzadkością. Wiadomości te nabywały dzieci zamożniejszych rodziców u organisty w Łące. W mojej wiosce wcześniej na kilka lat przed budową szkoły uczyła we własnej chatce czytać na elementarzu i pisać na tabliczce kobieta wiejska. Nauka rozpoczynała się późną jesienią a kończyła wczesną wiosną i trwała rok lub dwa, w zależności od woli rodziców”*.

Prześledziłem Szematyzmy Królestwa Galicji i Lodomerii, wynika z nich, że szkołę w Palikówce wybudowano w 1890 r. Pierwszego nauczyciela przydzielono jednak dopiero cztery lata później. Nauczycielem tym był Wojciech Kogut, który nauczał w Palikówce do 1900 roku. Tymczasowo, a jak się okazało na trzy lata, funkcję nauczycielki po Panu Kogucie przyjęła Emilia Makares. W 1904 r. kierownikiem szkoły już 2 klasowej, został Jan Tepper, nauczyciel, społecznik, polityk, wielki patriota. Był członkiem Towarzystwa Szkół Ludowych, Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, działał w Kółkach Rolniczych, był członkiem PSL, współpracował z Wincentym Witosem, posłem ze Słociny Józefem Szajerem i Józefem Jachowiczem posłem ze Strażowa. W Kółkach Rolniczych współpracował z księdzem Stanisławem Siarą, który w latach 1887 do 1892 był wikarym w Łące. Ksiądz Siara był czynnym działaczem gospodarczym, pełnił funkcję prezesa rady nadzorczej Składnicy Kólek Rolniczych, Spółdzielni „Gospodarz” i „Jajczarni”. Został odznaczony Orderem Polonia Restituta. Stanisław Siara miał wielu przyjaciół w Palikówce, a po objęciu probostwa w Krasnem, które sprawował przez 56 lat, dalej podtrzymywał tą przyjaźń. Członkowie Kółka Rolniczego w Palikówce, po preferencyjnych cenach otrzymywali materiał siewny, nawozy, maszyny rolnicze i zwierzęta zarodowe. Jak wynika ze sprawozdań Towarzystwa Kólek Rolniczych, rolnicy Sebastian Gawęł, Józef Panek, Józef

Bojda, hodowali lochy rasy Westfalskiej, a Józef Furman posiadał knura tej rasy. U Jana Bojdy była stacja buhajów.

Jan Tepper oprócz działalności społecznej pisywał również do gazet rolniczych. W jednej z nich pisał: *„Ceny żywności bardzo dobre. Rolnicy wstępujcie do Spółdzielni Kólek Rolniczych, razem będziemy silni”*. Dobre ceny produktów rolnych, wybudowanie linii kolejowej (załadunek żywności odbywał się na stacji w Łańcucie) powodowały wzrost zamożności mieszkańców Palikówki. Przeglądając stare czasopisma z tamtych lat, wielokrotnie znajdowałem informacje o hojności i dobrym sercu mieszkańców Palikówki. W zbiorach na powodzian i pogorzalców Palikówka dawała tyle samo, co takie duże wioski jak Krasne, czy Słocina. Znając hojność swoich rodaków Komitet Budowy Pomnika Grunwaldzkiego w Palikówce odważył się na tak poważną inwestycję tylko ze skład własny.

Kiedy w 2023 roku byłem zobaczył pięknie odnowiony (z budżetu Gminy Krasne) pomnik, zwróciłem uwagę na wyryty z boku figury napis „W.SAMEK Bochnia 1910”. Bardzo się ucieszyłem, że figura została wykonana przez tego samego rzeźbiarza, co figura w Krasnem. Znaczyło to, że ksiądz Siara, przewodniczący Komitetu Grunwaldzkiego w Krasnem ściśle współpracował z komitetem z Palikówki. Zamówienie złożyli u Wojciecha Samka w Bochni. Był to artysta, który kształcił się w pracowni Franciszka Wyspiańskiego (ojca Stanisława) w Krakowie. Na dalszą naukę udał się do Wiednia, gdzie pracował w firmie Etckhard i Korecki. W 1885 r. wrócił do Bochni, gdzie założył własny zakład wzorowany na tych, które widział na zachodzie. Często wystawiał swoje prace na Wystawie Powszechnej we Lwowie, w 1898 r. zdobył brązowy medal, a w 1905 r. w Tarnowie - złoty. Odwiedziłem Muzeum w Bochni, ale znalazłem tylko potwierdzenie, że W. SAMEK to jego podpis i jego dzieło. Nie znalazłem infor-

macji ile kosztował posąg z Palikówki, ale znam cenę rzeźby z Krasnego, kosztowała 2 tysiące koron. Rzeźba z Palikówki z dodatkowym orłem mogła kosztować więcej. Dla porównania skali wydatku – wójt wsi zarabiał rocznie 260 koron.

8 maja 1910 r. odbył się zorganizowany przez Towarzystwo Szkół Ludowych odczyt dla mieszkańców o historii bitwy pod Grunwaldem. Odczyt połączono z kwestą na rzecz budowy pomnika, przybyło około 800 osób.

Uroczystość odsłonięcia pomnika w Palikówce miała się prawdopodobnie odbyć w dniu 30 września 1910 r., w dniu który zapisano na pomniku, jednak z bliżej mi nieznanymi przyczyn, odbyła się 16 października 1910 r. Być może któryś z prominentnych gości nie mógł w tym dniu uczestniczyć w uroczystości, lub może artysta nie zdążył na czas zrealizować zamówienia, tego nie wiemy. Faktem jest, że w dniu 16 października 1910 r. gazeta Głos Rzeszowski zamieściła zaproszenie następującej treści:

„Komitet obchodu grunwaldzkiego w Palikówce zawiadamia, że uroczystość odbędzie się nieodwołalnie w niedzielę 16 października z następującym programem. 1. Pochód wyruszy o godz. 9 z pod pomnika grunwaldzkiego do kościoła parafialnego w Łące. 2. O godz. 10 uroczyste nabożeństwo. 3. O godz. 12 odsłonięcie i poświęcenie pomnika. Wieczorem przedstawienie. Na tę uroczystość zaprasza Komitet gości z miasta. Przyjazd z Rzeszowa do Strażowa 8.40 rano, powrót ze Strażowa 8.30 lub 11.15 wieczór.”

Kurier Lwowski z piątku dnia 28 października 1910 r. pisał: „Palikówka. W niedzielę 16 bm. Odbyło się odsłonięcie pomnika Grunwaldzkiego połączone ze

wspaniałym pochodem do kościoła parafialnego w Łące i z powrotem. Czoło pochodu stanowiła konnica w strojach narodowych w liczbie 80, za nią szły dzieci szkolne prowadzone przez nauczycieli pp. Lisa i Gołąba a dalej dziewczęta, które niosły dwa wspaniałe wieńce z królem Jagiełłą i orłem białym, tuż za nimi drużyna bartoszowa z Krzemienicy z przewodniczącym Wincentym Puchałą, dalej straż ogniowa z Krasnego i szereg gości parafialnych i zamieszkowych. Całą drogę przygrywała muzyka strażacka z Rzeszowa, a w przerwach śpiewały dziewczęta i chłopcy pieśni narodowe. Po uroczystej mszy ruszył pochód z powrotem pod pomnik, ksiądz kanonik Mikłaszewski dokonał poświęcenia i w krótkich słowach podniósł ofiarności i uczucia narodowe mieszkańców wioski. Dodać należy, że pomnik wznosi się w miejscu, gdzie przed laty stała karczma sięgając zdemoralizowania. Miejsce to odkupiła gmina od Żyda i dziś korzystając ze sposobności 500-nej rocznicy ofiarowała pod pomnik. Po przemowie księdza kanonika odśpiewał chór wiejski „Bogurodzico Dziewico”, następnie przemawiali włościanie Kuźniar i przewodniczący Komitetu Józef Furman, który po krótkiej wzmiance o 500-nej rocznicy bitwy pod Grunwaldem, przedstawił stosunki dzisiejsze, które nam przypominają, że jak świat światem nie będzie Polak Prusakowi bratem. W końcu nawoływał do zgody, jedności i miłości. Po zakończeniu uroczystości zaprosił komitet gości na posiłek. Długo czas jeszcze gromadziły się tłumy ludu pod pomnikiem przypatrując mu się z radością i zadowoleniem. Całość bowiem przedstawia bardzo ładny zespół z otoczeniem chałup i stawów. Jest to postument o wysokości 3 m w kształcie graniastosłupa ściętego na wierzchu stoi figura M.B. z napisem Królowo

Korony Polskiej módl się za nami. Poniżej na wysokości 1 m od ziemi widnieje wmurowany orzeł zrywający się do lotu a pod nim napis 1410-Grunwald-1910 wysokość całego pomnika wynosi 5 m. Dodać należy, że wioska nasza nie tylko pomnikiem uczciła wielką rocznicę ale też doniosłym czynem założenia czytelnicy otwarcie której nastąpiło 9 bm.”

Autor sprawozdania nie podpisał się, ale był to sądząc po zwrocie „wioska nasza” mieszkaniowiec Palikówki i jestem przekonany, że pisał to Michał Panek, kolega szkolny generała Władysława Sikorskiego i brat pułkownika Bronisława Panka. Nauczyciele, o których wspomina sprawozdawca to Jan Gołęb, nadetatowy nauczyciel zatrudniony w 1910 r. w Palikówce, a Tomasz Lis to stażysta, późniejszy nauczyciel w Terliczce. Drużyna Bartoszowa z Krzemienicy powstała w połowie 1910 r., a jej wizyta na uroczystości w Palikówce była pierwszą możliwością zaprezentowania nowych mundurów. Oprócz wymienionego Walentego Puchały obecni byli: Józef Golenia, Józef Kluz, Ludwik Guzek i Władysław Pietraszek. Przedstawienie, o którym wspominał komitet odegrał prawdopodobnie teatr włościański z Łąki, który działał w latach 1907-1914. Najczęściej wystawiane wtedy sztuki to „Wóz Drzymały” i jednoaktówka „Grunwald”. Odsłonięcie założenia czytelnicy doszukałem się, że Towarzystwo Szkół Ludowych przekazało do Palikówki 45 tomów i prenumeratę na 2 gazety. Wśród zaproszonych gości byli prawdopodobnie: powstaniec styczniowy Jan Newlin Mazaraki z rodziną, ksiądz Stanisław Siara, Józef Jachowicz ze Strażowa – poseł Wiedeńskiej Rady Państwa, członek Koła Polskiego, organizator obchodów grunwaldzkich w całym okręgu. Zapraszany był hrabia Alfred Potocki, który z reguły przysyłał swego pełnomocnika dr. Borowca. 16 października 1910 r. odbyło się również odsłonięcie pomnika grunwaldzkiego w Mrowli i część gości na pewno tam się udała. Ale z całą pewnością byli na uroczystości maturzyści z Palikówki: Michał Panek – matura 1902, Franciszek Gawel i Antoni Wawrzekiewicz – matura 1905, Wincenty Furman – matura 1907, Roman Dragan – matura 1908 i Bronisław Panek – matura 1912. Być może, prawdopodobnie, możliwe, muszę kończyć, bo tak się rozpędziłem z tymi przypuszczeniami, że zaraz napiszę i ja tam byłem miód i wino piłem.

Z wyrazami szacunku dla wszystkich mieszkańców Palikówki,
Ryszard Berłowski
Fot. Rodzina Bojdów, jedni
z fundatorów pomnika, ze zbiorów
rodziny Bojdów

„Szczęście to jedyna rzecz, która się mnoży, jeśli się ją dzieli”

Albert Schweitzer

Wszystkim sponsorom oraz ludziom dobrej woli, którzy wsparli finansowo lub rzeczowo organizowane gminne wydarzenia, pragnę złożyć wyrazy uznania i najserdeczniejsze podziękowania.

Dzięki Państwa hojności i życzliwości przez ostatnie 5 lat udało się z sukcesem przeprowadzić wiele przedsięwzięć skierowanych do mieszkańców gminy Krasne.

Tym samym proszę przyjąć najserdeczniejsze życzenia, wielu sukcesów w realizowaniu planów zawodowych oraz pomyślności w życiu osobistym.

Wilhelm Woźniak

Wójt Gminy Krasne

W gronie naszych sponsorów są:

ALBERTINA Jerzy Kustra

AUCHAN Rzeszów Krasne

BARTiX Jerzy Bartkowicz

BMW ZK MOTORS

CHIGO POLSKA Sp. z o.o.

CONSBUD Małgorzata Dźwierzynska

CREATIVE SYSTEM ZIAJA Sp. Jawna

Cukiernia Millenium

Cukiernia Teodora

DELIKATESY CENTRUM i PRO-ONE INVEST Sp. z o.o.

DELIKATESY HITPOL

DOMAR Sp. z o.o.

DOMEX Sp. z o.o.

EXPRESS BANK SPÓLDZIELCZY w Rzeszowie Oddział Krasne

Firma INŻYNIERIA Rzeszów S.A.

Firma ROMIKO S.C. Roman Kozak

F.H. KRISPOL Krzysztof Nawojski

F.H.U. VIMAR Sp. z o.o.

FULLFARB Sp. Jawna

GREINPLAST Sp. z o.o.

HAMMERLAND WORKSHOP Waldemar Kidacki

Hurtownia BenBaby

K&K SERWIS Krystian Kaczorowski

LEROY MERLIN Rzeszów Krasne

Niepubliczne Przedszkole Radosne Słoneczko w Rzeszowie Filia Krasne

NOWY HORYZONT DEVELOPMENT Sp. z o.o.

METKOM Sp. z o.o.

P.C.H. AGROHURT S.A.

PPUH ARTEX Artur Międlar

Salon fryzjerski CLAUDIA Marzena Szydelko

SOLVERA GAWEL TECHNOLOGY S.A.

SYLVECO Sp. z o.o.

Sz. P. Bożena i Janusz Kuligowie

Zakład Stolarsko-Tapicerski TABOREX S.C. Bożena Skubisz